

EUROJUST

Sprawozdanie roczne 2015

Criminal justice across borders

Eurojust supports national authorities in the efficient coordination of investigations and prosecutions of serious and organised cross-border crime

© Eurojust, 2016

Niniejsza publikacja obejmuje okres od 1 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2015 r.

Nr katalogu: QP-AA-16-001-PL-N

ISBN: 978-92-9490-057-9

ISSN: 2443-6607

DOI: 10.2812/100549

Informacje:

Tel.: + 31 70 412 5000

E-mail: info@eurojust.europa.eu

Internet: www.eurojust.europa.eu

Sprawozdanie za rok 2015

Sprawozdanie Eurojustu za rok 2015 zostało przetłumaczone z oryginału w języku angielskim na język polski przez Centrum Tłumaczeń dla Organów Unii Europejskiej.

Spis treści

Wstęp	7
Streszczenie.....	9
Eurojust w skrócie.....	13

Rozdział 1 Narzędzia Eurojustu

1.1 Spotkania koordynacyjne Eurojustu	15
1.2 Centra koordynacyjne Eurojustu	16
1.3 Baza prowadzonych postępowań Eurojustu.....	17
1.4 Eurojust i wspólne zespoły dochodzeniowo-śledcze	18
Kalendarium wydarzeń	24

Rozdział 2 Sprawy prowadzone przez Eurojust

2.1 Sprawy prowadzone przez Eurojust w priorytetowych obszarach przestępczości	27
2.1.1 Terroryzm	28
2.1.2 Cyberprzestępczość	32
2.1.3 Przemyt nielegalnych imigrantów	34
2.1.4 Handel ludźmi	35
2.1.5 Oszustwa finansowe	37
2.1.6 Korupcja	39
2.1.7 Handel narkotykami	40
2.1.8 Zorganizowane przestępstwa przeciwko mieniu popełniane przez mobilne zorganizowane grupy przestępcze	42

2.2 Pomoc Eurojustu w innych obszarach działalności przestępczej	44
2.2.1 Pranie pieniędzy	44
2.2.2 Przestępstwa PIF	44
2.2.3 Piractwo morskie	44
2.2.4 Przestępstwa przeciwko środowisku	45
2.2.5 Ochrona dzieci	45

2.3 Partnerzy Eurojustu	46
2.3.1 Współpraca z Europolem	46
2.3.2 Współpraca z OLAF-em	46
2.3.3 Współpraca z państwami trzecimi	47

Operacja Vertigo: w przybliżeniu	54
---	-----------

Rozdział 3 Wyzwania i najlepsze praktyki

3.1 Konflikty jurysdykcji	57
3.2 Zatrzymywanie danych	59
3.3 Przesyłki niejawnie nadzorowane	60

Priorytet roku: Zabezpieczenia, konfiskata i odzyskiwanie mienia	62
---	-----------

Rozdział 4 Administracja Eurojustu

4.1 Wsparcie dla pracy operacyjnej i strategicznej	67
4.2 Pracownicy i budżet	69
4.3 Komunikacja zewnętrzna	69
4.4 Nowa siedziba	70

Rozdział 5 Eurojust i sieci organów wymiaru sprawiedliwości

5.1	Europejska Sieć Sądowa.....	73
5.2	Sieć ekspertów JIT	73

5.3	Sieć ds. ludobójstwa	75
5.4	Forum Konsultacyjne.....	75

Temat: Ocena i perspektywy na przyszłość		78
--	--	----

Dalsze działania w związku z konkluzjami Rady		81
---	--	----

Wykresy i rysunki

Eurojust fights serious, cross-border organised crime	4
Prowadzone sprawy 2002–2015	10
Sprawy dwustronne/wielostronne 2011–2015	10
Sprawy dwustronne/wielostronne wg państwa członkowskiego	11
Państwa członkowskie wnioskujące/otrzymujące wniosek	11
Eurojust at work in 2015.....	12
Spotkania koordynacyjne	15
Państwa trzecie, partnerzy współpracujący i organizacje międzynarodowe zaangażowane w spotkania koordynacyjne	16
Centra koordynacyjne	17
28 Eurojust National Coordination Systems	18
Zespoły JIT wspierane przez Eurojust w tym główne rodzaje przestępstw	19
Finansowanie JIT na państwo członkowskie, od grudnia 2009 do grudnia 2015	21
Eurojust and joint investigation teams.....	22
Priorytetowe przestępstwa dla Eurojustu	28
Zaangażowanie państw trzecich, partnerów współpracujących i organizacji międzynarodowych w sprawy prowadzone przez Eurojust	48
Eurojust cooperation with third States	49
Główne rodzaje przestępstw w sprawach obejmujących państwa trzecie	51
Główne dziesięć państw trzecich w sprawach prowadzonych przez Eurojust	52
Sprawy według prokuratorów łącznikowych od 2011 do 2015 r.....	53
Sprawy dotyczące ENA	61
Schemat organizacyjny Eurojustu	67
Funding joint investigation teams	74
Sprawy z art. 13	79

Eurojust fights serious, cross-border organised crime

Early involvement of Eurojust facilitates the coordination of investigations and prosecutions. Eurojust enables effective and efficient cooperation between Member States' competent national authorities in bringing criminals to justice.

Eurojust supports EU Member States by:

Coordinating cross-border investigations and prosecutions; assisting with conflicts of jurisdiction and gathering of evidence

Facilitating execution of EU legal instruments, such as the European Arrest Warrant (EAW), confiscation and freezing orders, setting up joint investigation teams (JITs), and more

Eurojust casework 2010 - 2015

Akronimy i skróty

CBRN-EMateriały	wybuchowe i substancje chemiczne, biologiczne, radiologiczne i jądrowe
ETS	Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
CMS	Baza prowadzonych postępowań (Case Management System)
COSI	Stały Komitet Bezpieczeństwa Wewnętrznego Rady
ENA	Europejski nakaz aresztowania
END	Europejski nakaz dochodzeniowy
EJN	Europejska Sieć Sądowa (European Judicial Network)
EJTN	Europejska Sieć Szkolenia Kadr Wymiaru Sprawiedliwości (European Judicial Training Network)
ENCS	Krajowy system koordynacji Eurojustu (Eurojust National Coordination System)
EMPACT	Europejska multidyscyplinarna platforma przeciwko zagrożeniom przestępcstwami (European Multidisciplinary Platform against Criminal Threats)
EPPO	Prokuratura Europejska (European Public Prosecutor's Office)
FTF	Zagraniczni bojownicy terrorystyczni
JIT	Wspólny zespół dochodzeniowo-śledczy (Joint Investigation Team)
JSB	Wspólny organ nadzoru (Joint Supervisory Body)
LoR	Wniosek o pomoc prawną
MLA	Wzajemna pomoc prawna (Mutual Legal Assistance)
MOCG	Mobilna zorganizowana grupa przestępcza (Mobile organised crime group)
MPJM	Monitor Sądowy Piractwa Morskiego (Maritime Piracy Judicial Monitor)
MTIC	Oszustwo karuzelowe (Missing Trader Intra-Community)
NCBC	Konfiskata bez uprzedniego wyroku skazującego
NSP	Nowe substancje psychoaktywne
OAP	Plan działań operacyjnych (Operational Action Plan)
OCC	Dyżurna jednostka koordynacyjna (On-Call Coordination)
OCG	Zorganizowana grupa przestępcza (Organised Crime Group)
OPC	Zorganizowane przestępstwo przeciwko mieniu
PIF	Ochrona interesów finansowych Unii Europejskiej
SOCTA	Raport o zagrożeniu poważną przestępczością zorganizowaną
TCM	Monitor wyroków za przestępstwa związane z terroryzmem (Terrorism Convictions Monitor)
TE-SAT	Raport o zagrożeniu terroryzmem w Unii Europejskiej
TFUE	Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej
THB	Handel ludźmi
VAT	Podatek od wartości dodanej

Decyzja ustanawiająca Eurojust

Decyzja Rady z dnia 28 lutego 2002 r. ustanawiająca Eurojust w celu zintensyfikowania walki z poważną przestępczością, zmieniona decyzją Rady 2009/426/WSiSW z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie wzmocnienia Eurojustu — określana jest w niniejszym sprawozdaniu jako „decyzja ustanawiająca Eurojust”. [Jednolity tekst decyzji](#) ustanawiającej Eurojust, opracowany został przez Sekretariat Generalny Rady Europejskiej wyłącznie w celach informacyjnych.

Statystyki dotyczące spraw prowadzonych przez Eurojust uwzględnione w niniejszym raporcie powstały na podstawie danych zawartych w Bazie prowadzonych postępowań Eurojustu. Dane liczbowe zostały pozyskane 14 stycznia 2016 roku i odzwierciedlają dane dostępne na tamten dzień. Ze względu na ciągły charakter spraw mogą występować ewentualne rozbieżności w odniesieniu do wcześniej zgłoszonych danych liczbowych.

Uproszczona i interaktywna współpraca sprzyja osiągnięciu
wyników operacyjnych, a ponadto przyczynia się do stosowania
zasady wzajemnego uznawania i budowania wzajemnego
zaufania między właściwymi organami państw członkowskich
Unii Europejskiej

Wstęp

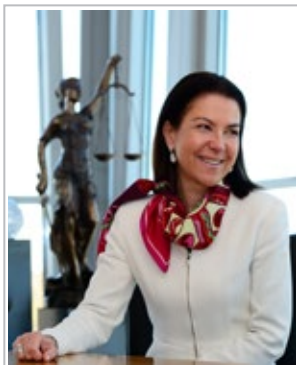
Mam przyjemność przedstawić Państwu 14. sprawozdanie roczne, przedstawiające sprawy prowadzone przez Eurojust oraz strategiczne działania tej organizacji dotyczące zwalczania poważnej przestępczości transgranicznej i omawiające rozwój organizacyjny Eurojustu w świetle oczekiwań państw członkowskich, zmieniających się ram prawnych i ograniczeń budżetowych.

Liczba spraw prowadzonych przez Eurojust wzrasta każdego roku. Rok 2015 nie był pod tym względem wyjątkiem. Państwa członkowskie zwróciły się o pomoc do Eurojustu w 2214 przypadkach, co stanowi wzrost o 23 procent w porównaniu do roku 2014. Dane te potwierdzają, że praca Eurojustu jest potrzebna, cieszy się uznaniem i jest ceniona. Rosnące zaangażowanie państw trzecich w sprawy prowadzone przez Eurojust ukazuje transgraniczny charakter przestępstw.

Zauważamy także niezwykle dynamiczny trend wzrostowy pod względem organizacji spotkań i centrów koordynacyjnych Eurojustu. Ponadto, koncepcja wspólnych zespołów dochodzeniowo-śledczych została szerzej rozpowszechniona wśród państw trzecich. Zauważalne jest także rosnące zaangażowanie państw trzecich w prace tychże zespołów przy wsparciu Eurojustu. Ta interaktywna współpraca sprzyja osiąganiu wyników operacyjnych, a ponadto przyczynia się do stosowania zasady wzajemnego uznawania i budowania wzajemnego zaufania między właściwymi organami państw członkowskich Unii Europejskiej.

Na poziomie strategicznym Eurojust zauważa wartość dodaną spotkań sieci wyspecjalizowanych prokuratorów, czyli np. działalność korespondentów krajowych Eurojustu ds. terroryzmu oraz punktów kontaktowych Sieci Ekspertów JIT. Cyberprzestępczość, jako rozwijające się zjawisko przestępczości, stanowi kolejny obszar, w którym zapotrzebowanie na sieć wyspecjalizowanych prokuratorów ds. cyberprzestępczości było bardzo widoczne. Wymiana informacji o najlepszych praktykach na przykład w zakresie gromadzenia środków dowodowych i konfliktów jurysdykcji prowadzi do osiągnięcia wymiernych rezultatów, konsolidacji wiedzy i wyroków.

W 2015 r. Eurojust odnotował znaczny wzrost spraw dotyczących terroryzmu, cyberprzestępczości i przemytu nielegalnych imigrantów, co zbiega się z priorytetami określonymi w europejskich programach dotyczących bezpieczeństwa i migracji oraz w związku z atakami terrorystycznymi i kryzysem migracyjnym. Przeciwdziałanie ewoluującemu zjawiskom i strukturom przestępczym wymaga interdyscyplinarnego podejścia oraz silnego partnerstwa między organami wymiaru sprawiedliwości

i spraw wewnętrznych, a także ściślejszej współpracy z państwami trzecimi. W tym roku udało nam powołać przy Eurojustcie biegłego do spraw cyberprzestępczości, aby zacieśnić współpracę z EC3, mianować nowego sędziego łącznikowego dla Szwajcarii i rozszerzyć sądową sieć punktów kontaktowych w państwach trzecich.

Zorganizowane grupy przestępcze finansują swoje istnienie, czerpiąc znaczne zyski ze swojej działalności przestępczej, a dochody z przestępstw są „prane” i ponownie wprowadzane do obrotu gospodarczego. Pozbawienie przestępców dochodów z przestępstw jest zatem skutecznym środkiem do uderzenia w struktury przestępcze. Dlatego Eurojust w 2015 roku koncentrował się na zabezpieczaniu, konfiskowaniu i odzyskiwaniu mienia, jednocześnie identyfikując nowe wyzwania oraz wypracowując sposoby ich rozwiązywania, dzięki harmonizacji przepisów i praktyki.

Podczas szóstej rundy ewaluacyjnej, nasza organizacja przyjęła ustalenia niezależnej zewnętrznej oceny Eurojustu, które uzupełniają zalecenia Państw Członkowskich. Kolejnym obroło proaktywne podejście w celu poprawy jakości usług Eurojustu, jego wewnętrznych struktur i metod pracy opierając się na wnioskach płynących z ewaluacji.

Jesteśmy wielce zainteresowani procesem legislacyjnym dotyczącym nowego rozporządzenia w sprawie Eurojustu i na podstawie naszych doświadczeń aktywnie bierzemy udział w debacie dotyczącej tego rozporządzenia. Zaobserwowaliśmy także postępy we współpracy z naszym partnerem Europolem oraz oczekujemy owocnej przyszłej współpracy z nowo powstającą Prokuraturą Europejską. Ufamy, że ze względu na uzupełniające się uprawnienia nadane naszym instytucjom przez prawodawców UE osiągniemy synergię, która umożliwi nam wykorzystanie naszego potencjału.

Każdego roku Eurojust musi sprostać coraz większym oczekiwaniom. Jednak w 2016 roku po raz pierwszy w historii pracy Eurojustu zaczynają nam zagrażać ograniczenia budżetowe. Niemniej jednak po wyrównaniu deficytów wraz z organami budżetowymi UE, Eurojust znajdzie się w lepszej pozycji, aby optymalizować alokację zasobów na cele działalności operacyjnej, ustalać priorytety w ramach ograniczeń budżetowych oraz zapewnić niezbędny przyrost wydajności, aby sprostać rosnącym oczekiwaniom wszystkich zainteresowanych stron w latach następnych.

W tym roku zostałam zaszczycona ponownym wyborem przez Kolegium na przewodniczącą Eurojustu. Jestem przekonana, że pracując razem z moimi wiceprzewodniczącymi oraz koleżankami i kolegami z Kolegium sprawimy, że Eurojust będzie nadal rozwijać się jako centrum doświadczeń i wiedzy prawnej i sądowej.

Michèle CONINSX
Przewodnicząca Eurojustu

Kolegium przedstawicieli krajowych Eurojustu 2015

Michèle Coninsx, Belgium

Kamen Mihov, Bulgaria

Lukáš Starý, Czech Republic

Jesper Hjortenberg, Denmark

Klaus Meyer-Cabri, Germany

Raivo Sepp, Estonia

Frank Cassidy, Ireland

Nikolaos Ornerakis, Greece

Francisco Jiménez-Villarejo, Spain

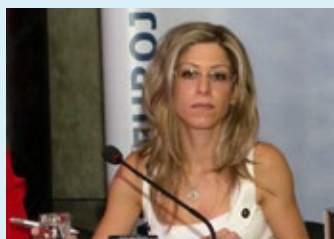
Frédéric Baab, France

Josip Čule, Croatia

NM for Italy not appointed in 2015

Katerina Loizou, Cyprus

Gunārs Bundzis, Latvia

Laima Čekelienė, Lithuania

Olivier Lenert, Luxembourg

László Venczl, Hungary

Donatella Frendo Dimech, Malta

Han Moraal, Netherlands

Gabriela Hornbeck, Austria

Mariusz Skowroński, Poland

António Cluny, Portugal

Daniela Buruiană, Romania

Malči Gabrijelčič, Slovenia

Ladislav Hamran, Slovak Republic

Piia Vottonen, Finland

Leif Görts, Sweden

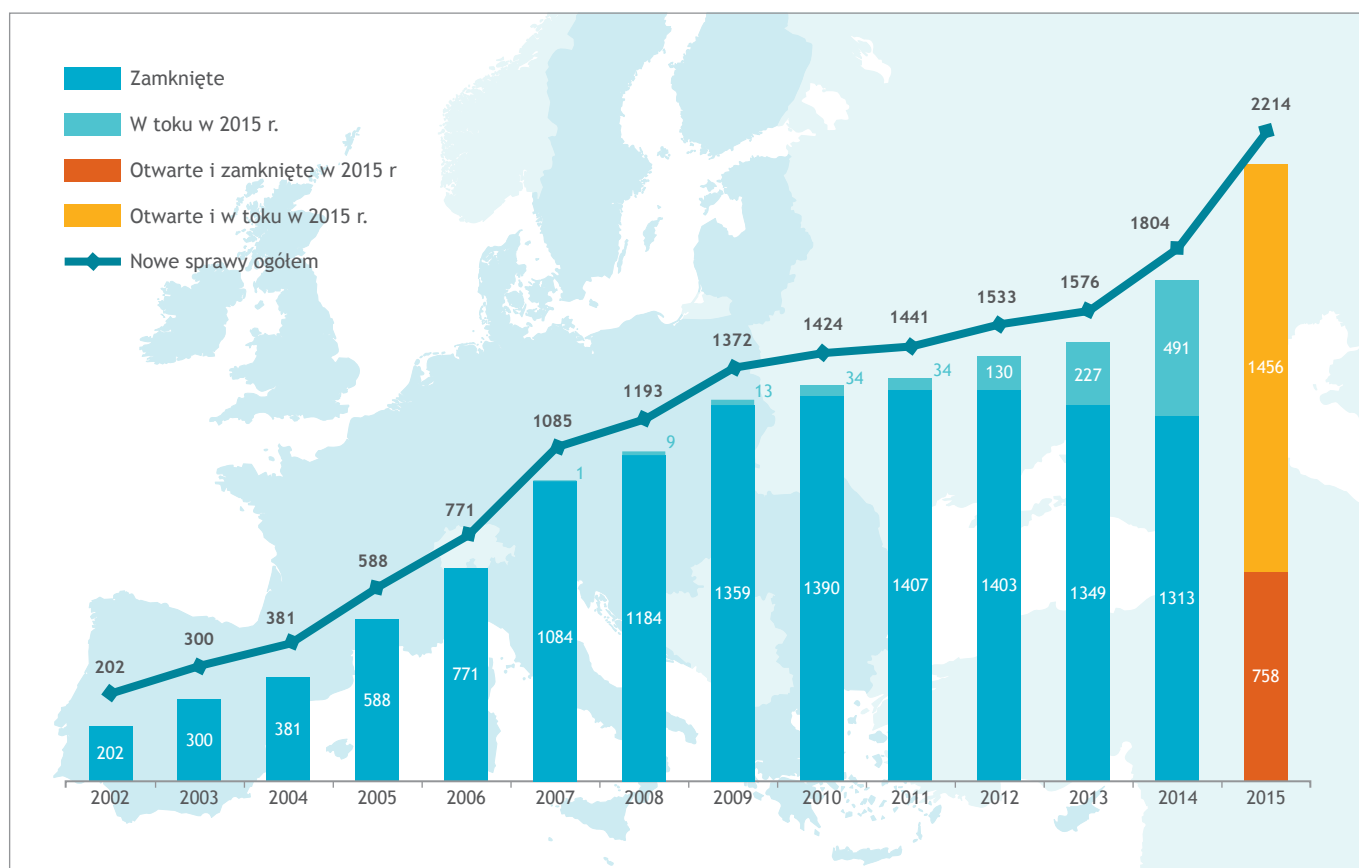

Frances Kennah, UK

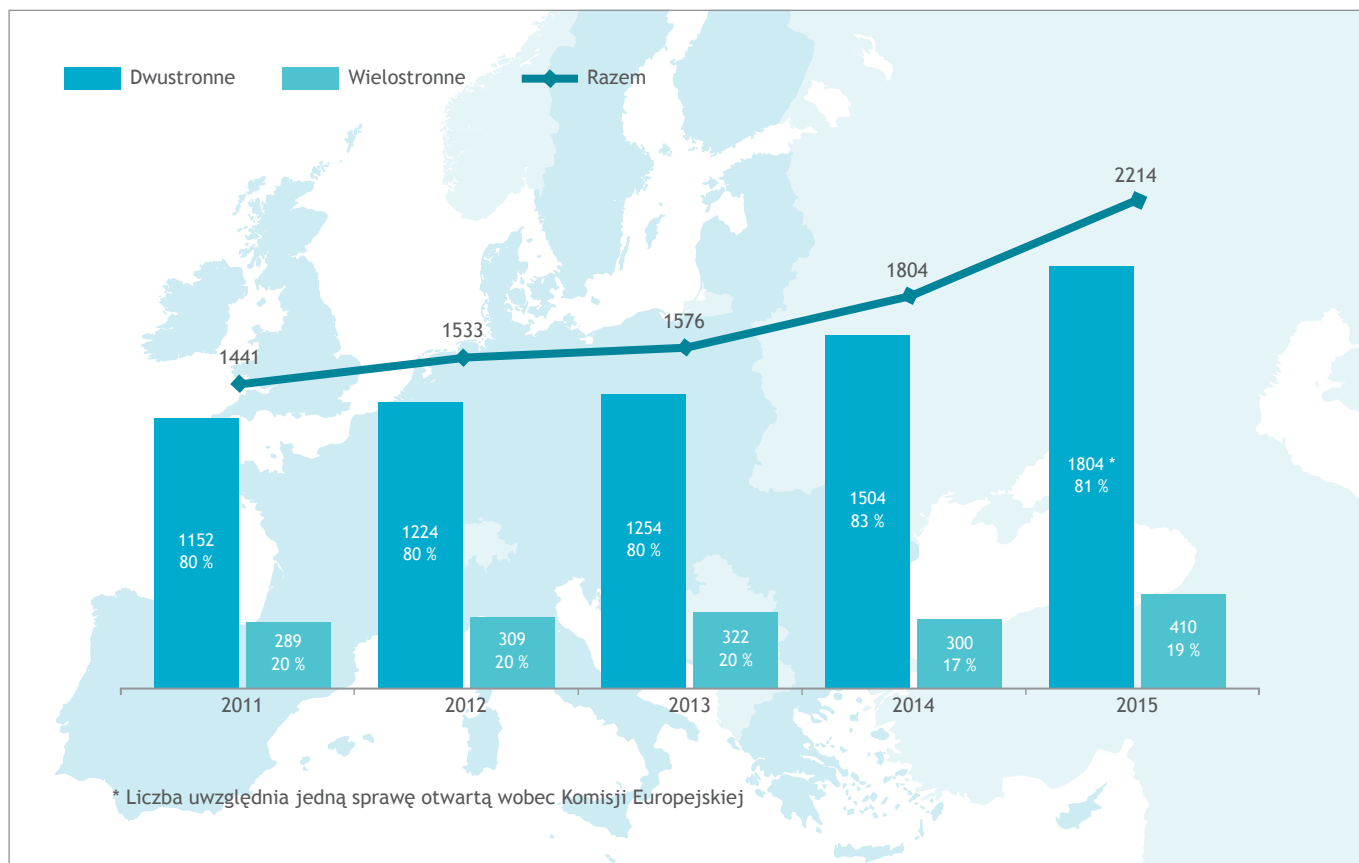
Streszczenie

- ▶ **Liczba spraw**, w których zwrócono się do Eurojustu o pomoc, wzrosła o 23 procent, z 1804 spraw w 2014 r. do 2214 w roku 2015. **Państwa trzecie** były zaangażowane w 298 spraw.
- ▶ Wzrosła **liczba prowadzonych spraw** w obszarze: terroryzmu, cyberprzestępczości, przemytu nielegalnych imigrantów, handlu ludźmi, oszustw, korupcji i mobilnych zorganizowanych grup przestępczych.
- ▶ Wzrost wykorzystania narzędzi do koordynacji: **spotkań koordynacyjnych** (274, wzrost o 39 procent w 2014 r.) i **centrów koordynacyjnych** (13).
- ▶ Udział Europolu (99) OLAF (5), a także państw trzecich (67) w spotkaniach koordynacyjnych wzrosła.
- ▶ Eurojust zapewnia wsparcie 120 **wspólnym zespołom dochodzeniowo-śledczym**, z których 46 to nowe zespoły, a ponadto zapewniła wsparcie finansowe dla 68 wspólnych zespołów dochodzeniowo-śledczych. Został utworzony pierwszy wspólny zespół dochodzeniowo-śledczy z OLAF, ponownie zauważyliśmy też wzrost zaangażowania państw trzecich.
- ▶ Eurojust wspierał realizację **europejskich nakazów aresztowania** przy 292 okazjach.
- ▶ Eurojust oddelegował **sądowego eksperta do spraw cyberprzestępczości** do EC3 i uznał potrzebę utworzenia **sieci prokuratorów i sędziów do spraw cyberprzestępczości**.
- ▶ Eurojust wspierał 'Hotspoty', utworzył **tematyczną grupę roboczą zajmującą się problemem przemytu nielegalnych imigrantów** i podpisał list intencyjny z EUNAVFOR MED.
- ▶ Eurojust zorganizował jedno **seminarium strategiczne** w sprawie konfliktu jurysdykcji oraz jeden warsztat dotyczący zatrzymywania danych w połączeniu z posiedzeniem **Forum Konsultacyjnego**.
- ▶ Spotkania **Eurojustu w 2015 roku**:
 - coroczne spotkanie strategiczne i spotkanie taktyczne dotyczące terroryzmu,
 - spotkanie taktyczne i spotkania ad-hoc dotyczące cyberprzestępczości,
 - spotkanie strategiczne dotyczące handlu ludźmi,
 - spotkanie dotyczące piractwa morskiego,
 - spotkanie w sprawie współpracy sądowej podczas najważniejszych imprez sportowych,
 - seminarium strategiczne, *zastosowanie wzajemnej pomocy prawnej i umów o ekstradycji między UE a USA*.
- ▶ Eurojust **opublikował w 2015 roku**:
 - *Monitor wyroków za przestępstwa związane z terroryzmem*
 - *Trzeci raport Zagraniczni bojownicy terrorystyczni*
 - Podsumowanie Drugiego raportu Zagraniczni bojownicy terrorystyczni
 - *Podręcznik CBRN-E*
 - *Raport „Ściganie handlu ludźmi wykorzystywanymi do pracy przymusowej”*
 - *Raport „Wpływ orzecznictwa na ściganie spraw dot. NSP”*
 - *Raport „Kwestie proceduralne i prawne w stosunku do mobilnych zorganizowanych grup przestępczych”*
 - *Monitor Sądowy Piractwa Morskiego, wydanie nr 2*
 - Przewodnik najlepszych praktyk w odniesieniu do dużych imprez sportowych
 - *Raport „Sprawy prowadzone przez Eurojust w latach 2009–2014 w zakresie konfliktów jurysdykcji”*
 - *Raport „Doświadczenia Eurojustu w zakresie odzyskiwania mienia”*
- ▶ W 2015 r. Eurojust skupiał się na **konfliktach jurysdykcji, zatrzymywaniu danych i przesyłkach niejawnie nadzorowanych**.
- ▶ **Budżet Eurojustu** na rok 2015 wyniósł 33 818 mln euro. Budżet został wykonany na poziomie 99,86 %.
- ▶ **Końcowy raport EY** z Oceny decyzji ustanawiającej Eurojust i działań wykonywanych przez Eurojust został wydany 30 czerwca i jest dostępny publicznie.

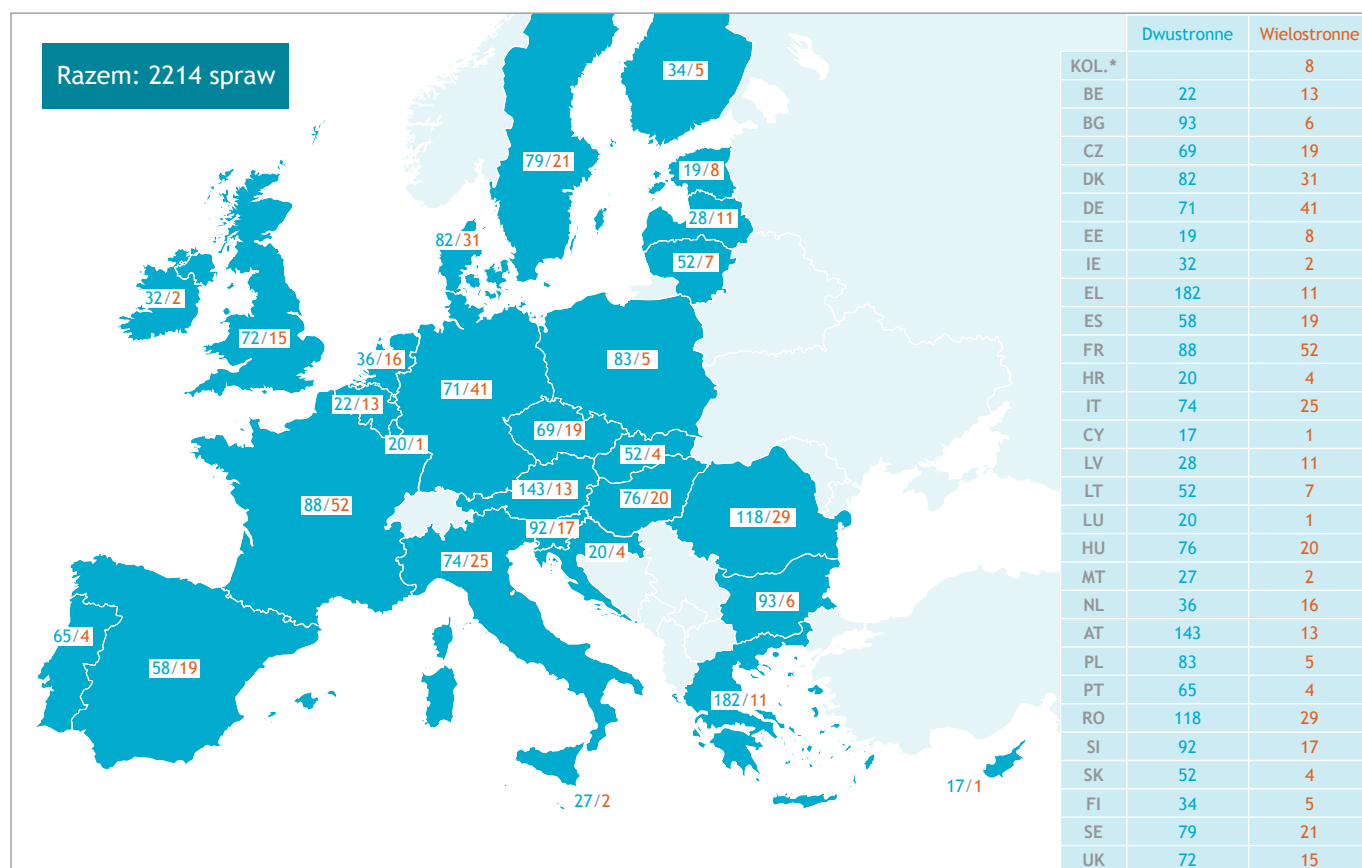
Prowadzone sprawy 2002-2015

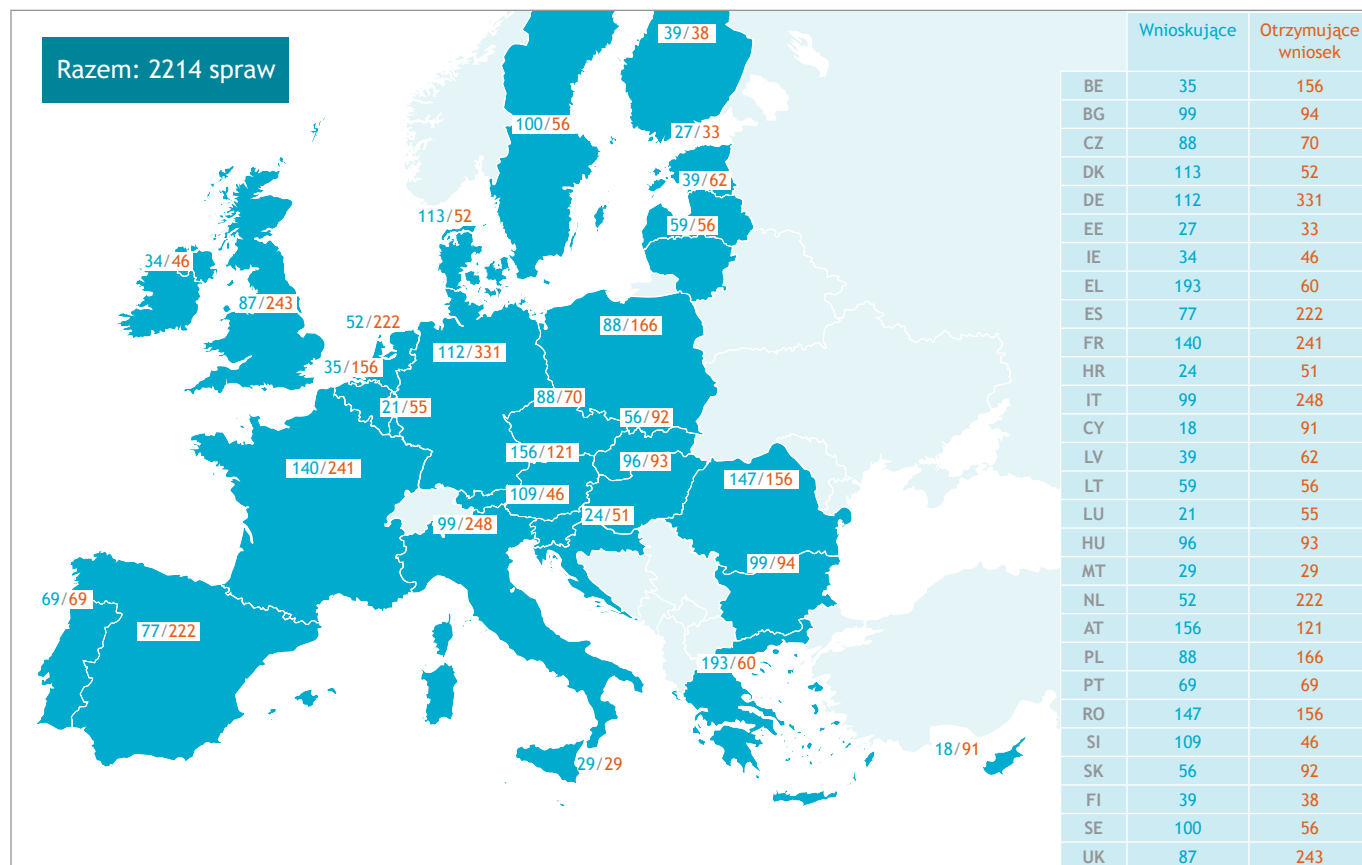
Sprawy dwustronne/wielostronne 2011-2015

Sprawy dwustronne/wielostronne wg państwa członkowskiego

Państwa członkowskie wnioskujące/otrzymujące wniosek

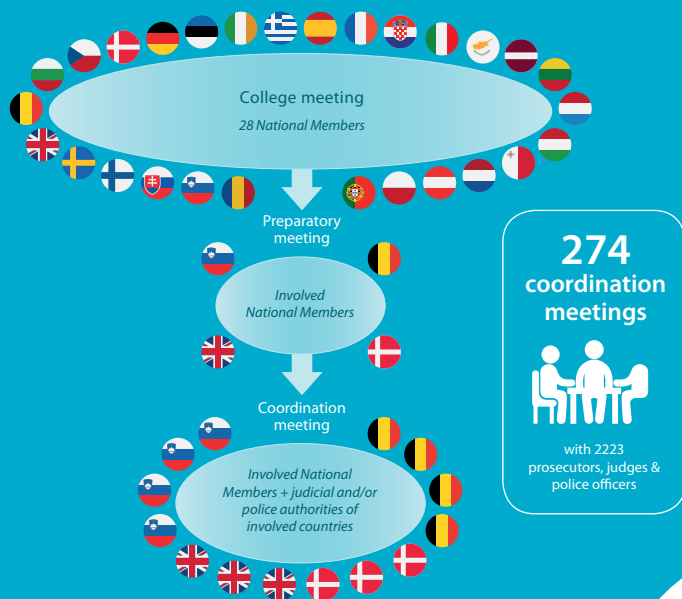
Eurojust at work in 2015

Eurojust's core business is to assist the competent authorities of EU Member States when they deal with serious cross-border organised crime

1

Judicial coordination meetings

Bringing together judicial and law enforcement authorities from Member States and third States.

2

Joint investigation teams (JITs)

Carrying out criminal investigations in one or more of the involved countries.

24/7
availability

Execution of European Arrest Warrants

3

Coordination centres

Coordination centres enable coordination and real-time transmission of information in serious cross-border crimes among national authorities during action days.

13
Eurojust
coordination
centres were
held in 2015

Gathering evidence correctly is important for successful future court proceedings

Eurojust w skrócie

Co?

Eurojust to unijna jednostka ds. współpracy sądowej. Celem Eurojustu, jako organu Unii Europejskiej ustanowionego w 2002 roku, jest stymulowanie i poprawa koordynacji czynności dochodzeniowo-śledczych, ścigania i współpracy między właściwymi organami państw członkowskich w odniesieniu do poważnej przestępczości transgranicznej, szczególnie gdy jest ona zorganizowana.

Na wniosek państwa członkowskiego Eurojust może także pomóc w prowadzeniu czynności dochodzeniowo-śledczych i czynności w zakresie ścigania, dotyczących danego państwa członkowskiego oraz państwa niebędącego członkiem UE. Współpraca możliwa jest w oparciu o umowy zawarte między Eurojustem a państwem spoza Unii lub kiedy udzielenie takiej pomocy leży w zasadniczym interesie władz.

Na wniosek państwa członkowskiego lub Komisji Europejskiej Eurojust może także udzielać pomocy w czynnościach dochodzeniowo-śledczych oraz w zakresie ścigania w odniesieniu tylko do tego państwa członkowskiego i Wspólnoty.

Kto?

Kolegium Eurojustu składa się z 28 przedstawicieli krajowych, którymi są prokuratorzy, sędziowie lub funkcjonariusze policji o równoważnych kompetencjach, oddelegowani przez każde państwo członkowskie. Przedstawiciele krajowi mają swoją siedzibę w Eurojuście w Hadze.

Większość przedstawicieli krajowych ma do pomocy zastępcę lub asystenta. Działania Eurojustu wspomaga administracja. Eurojust prowadzi też sekretariaty Europejskiej Sieci Sądowej (EJN), sieci ekspertów ds. wspólnych zespołów dochodzeniowo-śledczych (Sieć Ekspertów JIT) i europejskiej sieci punktów kontaktowych dotyczących osób odpowiedzialnych za ludobójstwo, zbrodnie przeciw ludzkości i zbrodnie wojenne (sieć ds. ludobójstwa).

Ponadto afiliowani przy Eurojuście są obecnie także prokuratorzy łącznikowi z Norwegii, Szwajcarii i USA. Całkowita liczba osób pracujących w Eurojuście w 2015 roku łącznie z członkami Kolegium to 349 osób.

W jaki sposób?

Główne zadania i uprawnienia Eurojustu obejmują odpowiadanie na wnioski o pomoc od właściwych organów krajowych państw członkowskich. W zamian Eurojust może wezwać państwa członkowskie do podjęcia dochodzenia lub ścigania za określone czyny. Przedstawiciele krajowi realizują mandat Eurojustu do koordynacji pracy organów krajowych na każdym etapie dochodzenia i ścigania w postępowaniach karnych.

Spotkania koordynacyjne.

Spotkania koordynacyjne to unikalne i skuteczne narzędzie współpracy sądowej. Umożliwiają łączenie organów sądowych i organów ścigania z państw członkowskich i państw trzecich, i pozwalają na świadome i ukierunkowane działania w sprawach dotyczących przestępczości transgranicznej. Podczas spotkań koordynacyjnych rozwiązywane są trudności prawne i praktyczne wynikające z różnic pomiędzy 30 systemami prawnymi funkcjonującymi w Unii Europejskiej.

Centra koordynacyjne.

Centra koordynacyjne odgrywają bardzo istotną rolę w działalności organizacji, zapewniając wsparcie w czasie rzeczywistym w trakcie wspólnych akcji, podczas koordynacji i podejmowania dalszych czynności dotyczących konfiskat, aresztowań, rewizji w mieszkaniach/firmach, wydania postanowienia o zabezpieczeniu i przesłuchań świadków.

Wspólne zespoły śledcze (Joint Investigation Teams).

Eurojust zapewnia środki finansowe i wiedzę potrzebne do utworzenia zespołów JIT i realizacji ich potrzeb operacyjnych. JIT to zespół składający się z prokuratorów, sędziów i organów ścigania. Zespoły JIT zakładane są na ustalony czas i w określonym celu w drodze pisemnego porozumienia między zaangażowanymi państwami co pozwalają znacznie bardziej skutecznie prowadzić dochodzenia w sprawach kryminalnych, które odbywają się w jednym lub w kilku zaangażowanych państwach.

Stosunki zewnętrzne.

Praca Eurojust jest oparta na solidnych relacjach z wieloma partnerami. Na podstawie umów roboczych zawiązana została szczególnie ścisła współpraca z organami krajowymi i instytucjami UE oraz partnerami: Komisją Europejską; Europolem; Europejskim Urzędem ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF); Europejską Agencją Zarządzania Współpracą Operacyjną na Zewnętrznych Granicach Państw Członkowskich Unii Europejskiej (Frontex); Europejskim Centrum Monitorowania Narkotyków i Narkomanii (EMCDDA); Europejskim Kolegium Policyjnym (CEPOL); Europejską Siecią Szkolenia Kadr Wymiaru Sprawiedliwości (EJTN); Europejską Agencją Praw Podstawowych Unii Europejskiej (FRA); misją wojskową Unii Europejskiej działającą w rejonie Morza Śródziemnego (EUNAVFOR MED) oraz instytucjami międzynarodowymi: INTERPOL-em, Iberoamerykańską Siecią Międzynarodowej Współpracy Prawnej (IberRed) oraz Biurem Narodów Zjednoczonych do spraw Narkotyków i Przestępczości (UNODC).

Co więcej, Eurojust podpisał umowy o współpracy z Liechtensteinem, Szwajcarią, byłą jugosłowiańską Republiką Macedonii, USA, Norwegią, Islandią i Mołdawią.

Narzędzia Eurojustu

1.1 Spotkania koordynacyjne Eurojustu

Spotkania te odbyły się aż 274 razy, co oznacza wzrost o ponad 39% w porównaniu do roku 2014. Ponadto spotkania koordynacyjne pewnie utrzymują swoją pozycję najczęściej używanego narzędzia operacyjnego Eurojustu. W ciągu 2015 roku organy sądowe i organy ścigania z państw członkowskich, a także państw trzecich spotykały się niemal każdego dnia, aby rozwijać współpracę sądową w sprawach karnych.

Nowe sprawy przekazywane Eurojustowi są najpierw prezentowane Kolegium przez odpowiedniego przedstawiciela krajowego, a następnie podejmowana jest decyzja, czy zarejestrować daną sprawę jako sprawę Eurojustu (tzw. spotkanie poziomu I). W drugim etapie spotykają się odpowiednie krajowe przedstawicielstwa w Eurojuście, aby przeanalizować problemy, które należy rozwiązać w celu zapewnienia współpracy sądowej i koordynacji w odniesieniu do tej konkretnej sprawy i nakreślić najbardziej odpowiedni kierunek przyszłych działań (tzw. spotkanie poziomu II). Następnie w razie potrzeby organizuje się jedno lub kilka spotkań koordynacyjnych z udziałem przedstawicieli krajowych organów sądowych oraz organów ścigania bezpośrednio zaangażowanych w sprawę.

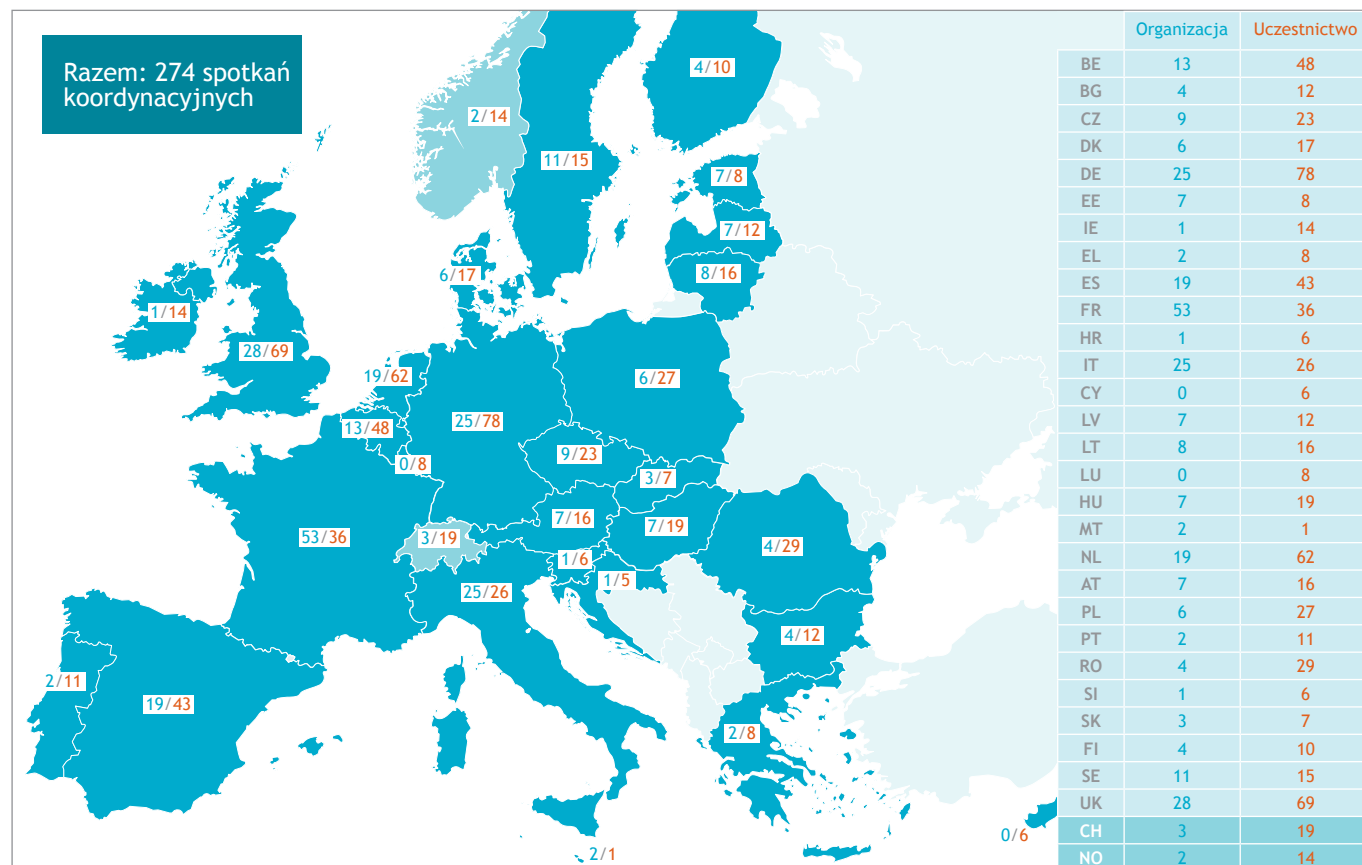
Celem spotkań koordynacyjnych jest ułatwienie wymiany informacji, identyfikacja i wdrożenie środków i metod wspomagających realizację prośb o wzajemną pomoc

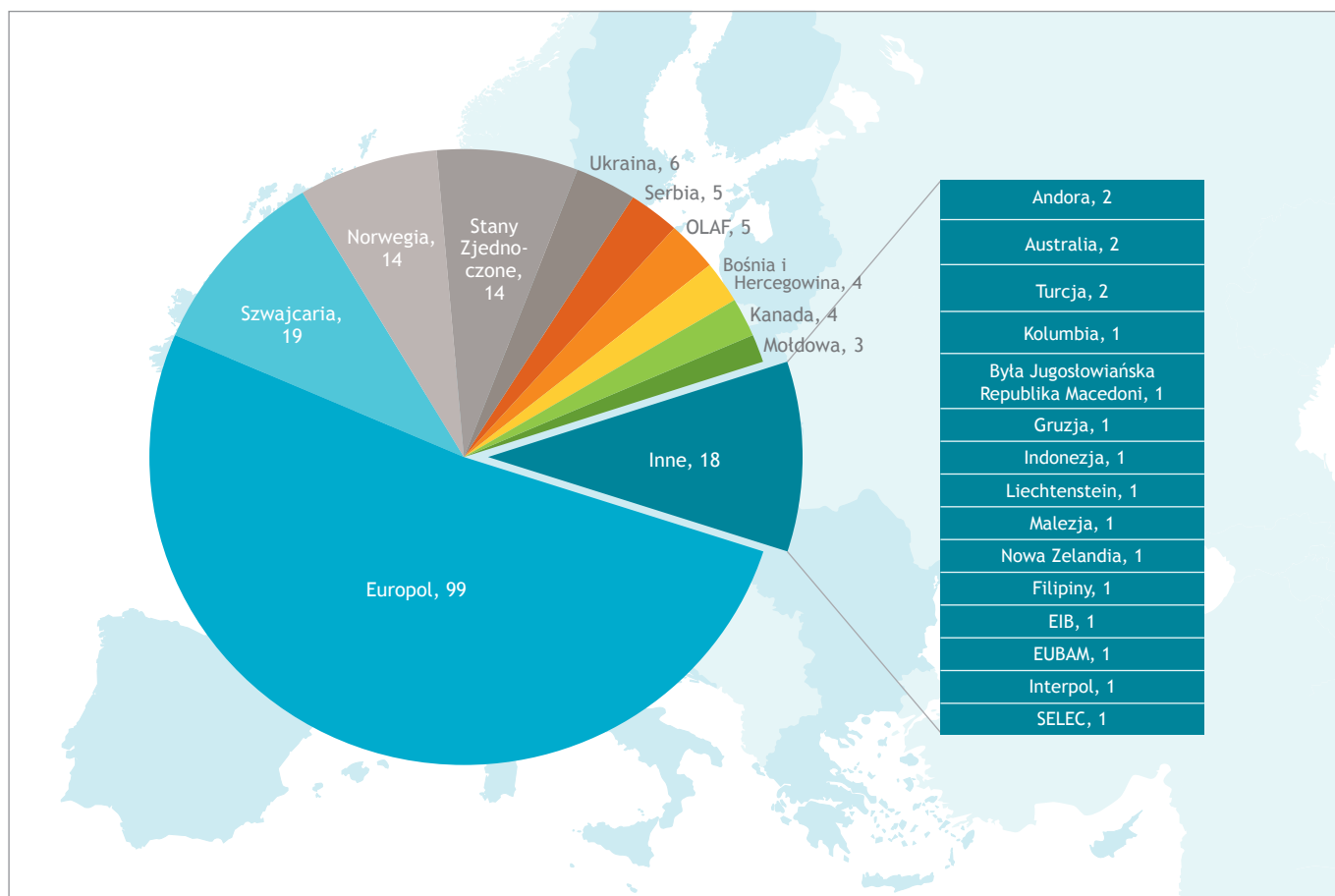
prawną (MLA) i środków przymusu (np. nakazów rewizji i nakazów aresztowania). Pozwala to na koordynowanie trwającego dochodzenia i czynności ścigania oraz umożliwienie wykrywania konfliktów jurysdykcji, problemów związanych z kwestią *ne bis in idem* oraz pozostałych problemów prawnych i dowodowych, zapobieganie im lub ich rozstrzygnięcie.

Sprawy rozpatrywane podczas spotkań koordynacyjnych w 2015 roku obejmowały wszystkie główne obszary poważnej transgranicznej przestępczości zorganizowanej, przy czym wyłudzenia i oszustwa, handel narkotykami i pranie pieniędzy to najczęstsze rodzaje przestępczości.

Spośród 274 spotkań, jakie miały miejsce w 2015 roku, największą liczbę spotkań zorganizowała Francja (53), Wielka Brytania (28), Niemcy i Włochy (obydwa po 25). Wśród państw członkowskich, które najczęściej uczestniczyły w spotkaniach, znajdują się Niemcy (78), Wielka Brytania (69) i Holandia (62). Szwajcaria (19), Norwegia (14) i USA (14) reprezentowane w siedzibie Eurojustu w osobach sędziów łącznikowych przewodziły grupie państw trzecich, które uczestniczyły w spotkaniach koordynacyjnych odbywających się w 2015 roku. W grupie tej znalazły się także Ukraina (6) i Serbia (5), a także Bośnia i Hercegowina (BiH) oraz Kanada (po 4). Europol uczestniczył w 99, a OLAF w 5 spotkaniach koordynacyjnych.

Spotkania koordynacyjne

1.2 Centra koordynacyjne Eurojustu

W 2015 roku Eurojust zorganizował 13 centrów koordynacyjnych, co oznacza dalszy wzrost w porównaniu do dziesięciu w roku 2014 i siedmiu w 2013 roku.

Tendencja ta potwierdza, że to narzędzie koordynacji operacyjnej jest znane i cenione przez organy sądowe i organy ścigania państw członkowskich w zakresie zwalczania poważnej przestępczości transgranicznej w Europie.

Centra koordynacyjne Eurojustu ułatwiają wymianę informacji między organami sądowymi w czasie rzeczywistym i umożliwiają wzajemne bezpośrednie wsparcie na rzecz skoordynowanego, jednoczesnego wykonania *między innymi* nakazów aresztowania, przeszukań i zajęć własności w różnych krajach.

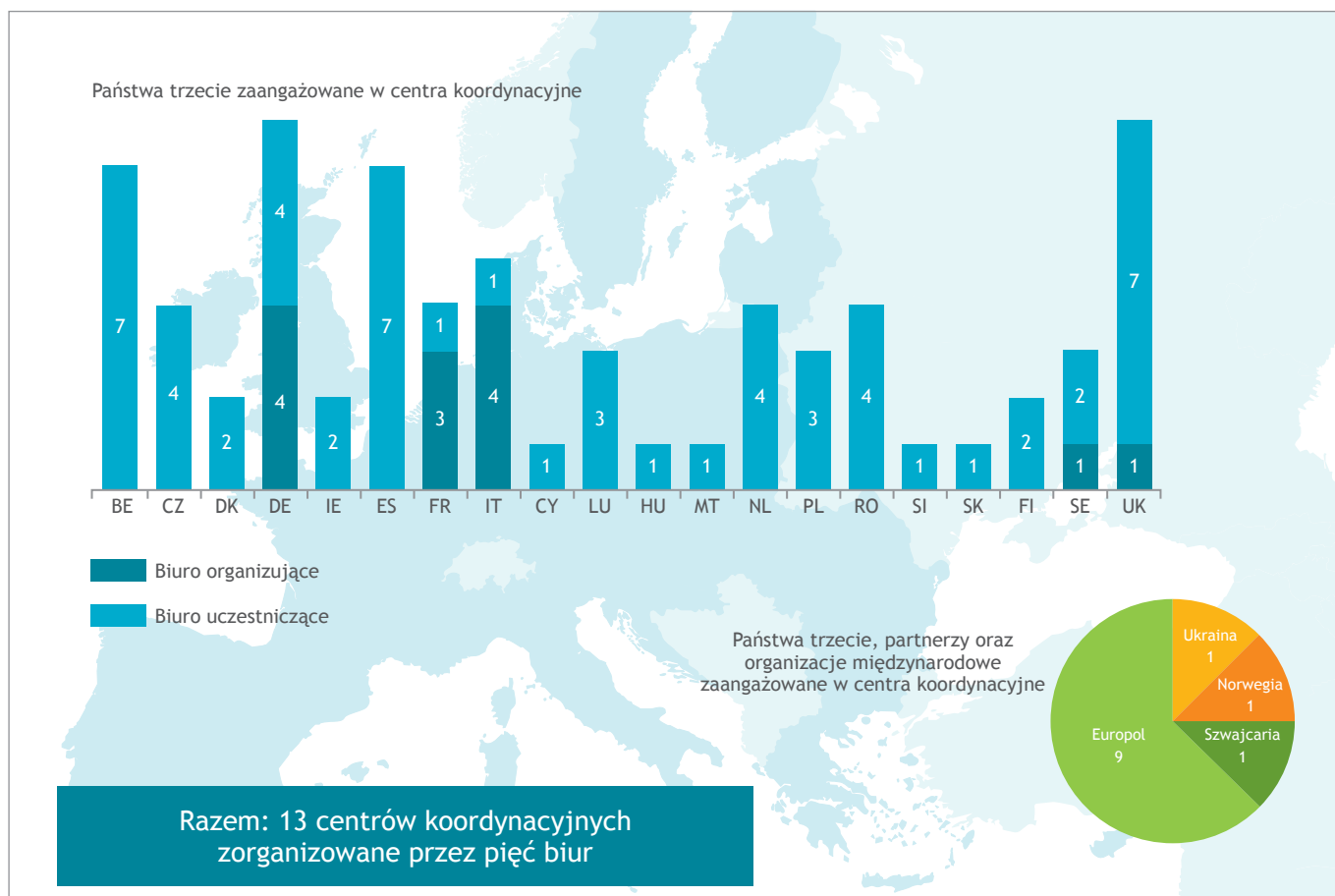
Trzydzieści centrów koordynacyjnych zorganizowanych zostało przez Niemcy (4), Włochy (4), Francję (3), Szwecję (1) i Wielką Brytanię (1). Wspólne akcje wsparte zostały aktywnym udziałem innych państw członkowskich, państw z sędziami łącznikowymi przy Eurojustie, takich jak Szwajcaria i Norwegia, państw trzecich (np. w jednym przypadku Ukrainy) oraz Europolu (5). Skierowane one były przeciwko szerokiej gamie różnych rodzajów przestępstw, w tym między innymi przeciwko wyłudzeniom i oszustwom,

cyberprzestępczości, praniu pieniędzy, przemytowi nielegalnych imigrantów oraz handlowi ludźmi, a także — po raz pierwszy — terroryzmowi.

Centra koordynacyjne pełnią ważną rolę w rozwiązywaniu skomplikowanych spraw obejmujących prowadzenie na szeroką skalę wielostronnych wspólnych akcji.

Przy jednej okazji, w ubiegłym roku, zostały utworzone trzy centra koordynacyjne w tej samej sprawie dotyczącej oszustw związanych z podatkiem VAT. Sprawa obejmowała zastosowanie ponad 200 transgranicznych środków prawnych. Wzięły w niej udział władze krajowe z 15 państw członkowskich oraz Europol (patrz Operacja Vertigo: w przybliżeniu, która opisana została poniżej).

Centrum koordynacyjne zostało powołane w ramach poważnego przypadku oszustwa podatkowego i księgowego mającego miejsce w Szwecji. Wśród zdobytych doświadczeń zidentyfikowano zapotrzebowanie na nowe wytyczne dotyczące procedur postępowania w odniesieniu do wydawania ENA w Szwecji dla szwedzkiego Urzędu do spraw Przestępczości Gospodarczej, a wytyczne te sporządziło szwedzkie przedstawicielstwo w siedzibie Eurojustu.

1.3 Baza prowadzonych postępowań Eurojustu

Działania operacyjne Eurojustu obsługuje przygotowana na specjalne zamówienie baza danych — system CMS, który służy do przechowywania i przetwarzania danych dotyczących konkretnych spraw. System ma za zadanie ułatwienie monitorowania zgodności z przepisami dotyczącymi przetwarzania danych osobowych.

Aby poprawić funkcjonalność i wydajność operacyjną systemu, w roku 2015 zostały opracowane i wydane dwie zaktualizowane wersje CMS. Te aktualizacje upraszczają proces wewnętrznej konfiguracji nowych profili z wykorzystaniem istniejącej funkcjonalności systemu, zamiast polegać na rozwoju zewnętrznym. Cechą tą jest ważna, ponieważ zapewnia możliwość zarządzania dostępem do CMS dla różnych grup użytkowników w sposób bardziej elastyczny, a wobec tego wspiera zapewnienie łączności z systemem CMS członkom ENCS z każdego państwa członkowskiego, jak przewidziano w art. 12 decyzji ustanawiającej Eurojust.

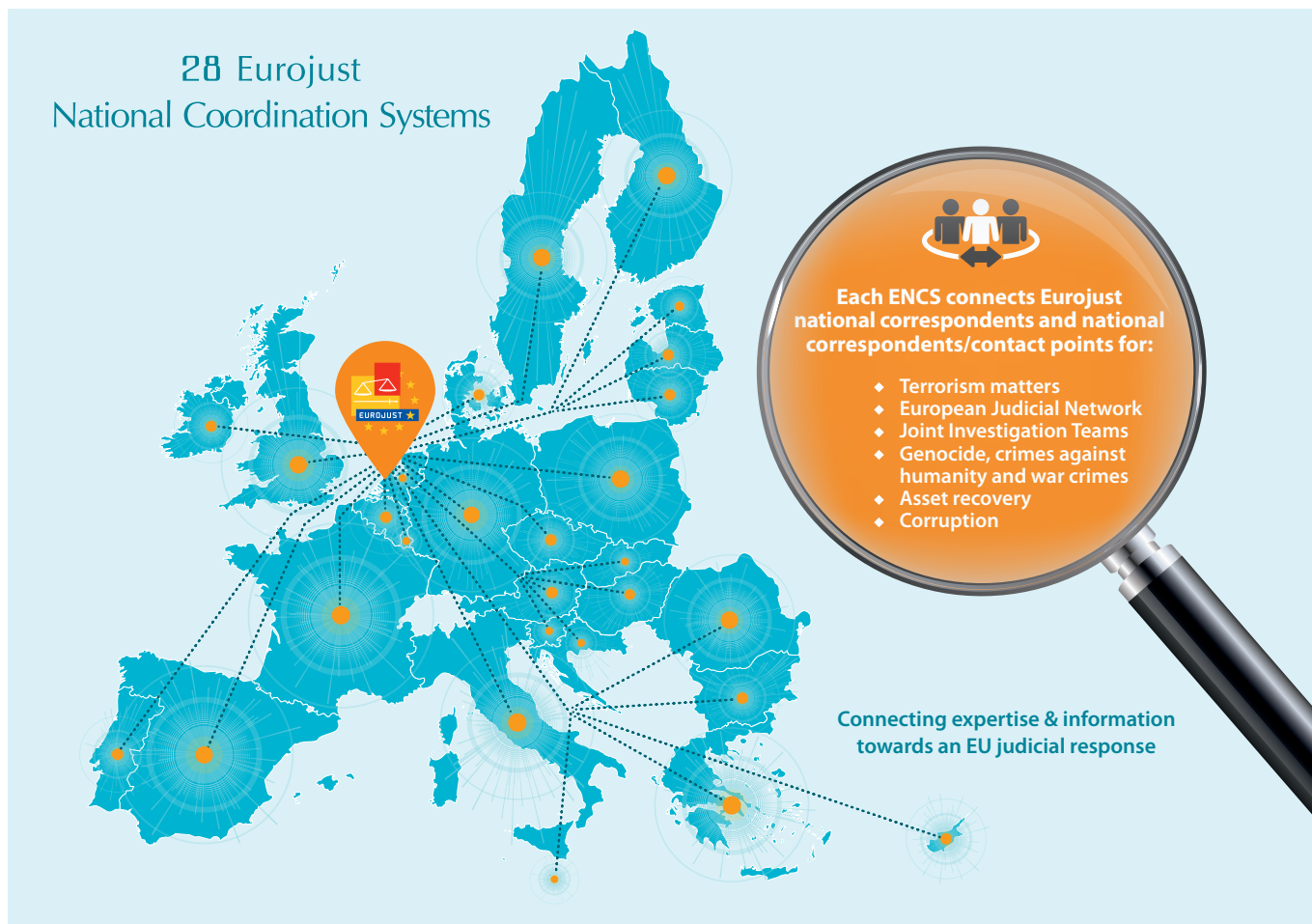
W 2015 roku zaczęły funkcjonować bezpieczne połączenia sieciowe z Hiszpanii i Luksemburga, podnosząc do 13 całkowitą liczbę państw członkowskich z bezpiecznym połączeniem sieciowym z Eurojustem. Ponadto najnowsza wersja CMS zapewnia ważną aktualizację,

która umożliwia rejestrowanie decyzji przedstawicieli krajowych na podstawie art. 19 regulaminu w sprawie przetwarzania i ochrony danych osobowych w Eurojuście (regulamin ochrony danych Eurojustu).

W marcu 2015 roku Kolegium Eurojustu omówiło ocenę pierwszych sześciu miesięcy skutecznego stosowania decyzji Kolegium z czerwca 2014 roku w sprawie wprowadzania danych do systemu CMS, którego celem jest ustalenie wspólnych standardów wprowadzania danych oraz jednolitej metody pracy obowiązujących wszystkie przedstawicielstwa krajowe w Eurojuście. Pięć przedstawicielstw krajowych zgodziło się wziąć udział w kolejnym okresie testowym i zgłosić Kolegium wyciągnięte przez siebie wnioski.

W 2015 roku, Kolegium przykładało szczególną uwagę do kwestii poprawy wprowadzania danych do CMS i wdrożenia art. 19 regulaminu ochrony danych Eurojustu w celu zapewnienia pełnej zgodności i wdrożenia zaleceń sformułowanych przez JSB w swoim sprawozdaniu po wizytacji ze stycznia 2015 r. Raport JSB i dalsze działania Eurojustu zgodnie z zaleceniami zostały omówione przez Kolegium we wrześniu 2015 roku na posiedzeniu plenarnym z udziałem JSB.

28 Eurojust National Coordination Systems

1.4 Eurojust i wspólne zespoły dochodzeniowo-śledcze

Eurojust wzmocnił swoją kluczową rolę w JIT, zarówno jeśli chodzi o wsparcie w zakresie ustanowienia i funkcjonowania JIT, jak i w obszarze gromadzenia wiedzy i doświadczeń.

W 2015 roku przedstawiciele krajowi Eurojustu wsparli 120 wspólnych zespołów dochodzeniowo-śledczych, z których 46 to nowo utworzone zespoły.

Główne rodzaje przestępstw, w sprawie których te zespoły prowadziły dochodzenie, obejmowały pranie pieniędzy, wyłudzenia i oszustwa, udział w zorganizowanej grupie przestępczej, handel ludźmi, handel narkotykami i cyberprzestępczość.

Zgodnie z art. 13 ust. 5 decyzji ustanawiającej Eurojust państwa członkowskie mają obowiązek zadbać, aby przedstawiciele krajowi zostali poinformowani o utworzeniu zespołów JIT i wynikach prac takich zespołów. Pod tym względem Eurojust otrzymał w 2015 roku 17 takich powiadomień.

Sprawy prowadzone przez Eurojust potwierdzają rosnące zaangażowanie państw trzecich w JIT, co zaobserwowano już w 2014 r. W sumie wspieranych przez Eurojust było 11 JIT z udziałem państw trzecich, z których 7 zostało

ustanowionych w 2015 roku. Coraz więcej państw trzecich rozważa zastosowanie zespołów JIT jako skutecznego narzędzia współpracy, w tym między innymi Serbia, Bośnia i Hercegowina oraz Szwajcaria (patrz pkt 2.3.3).

Aby móc wyciągnąć wnioski, Eurojust — wraz z Siecią Ekspertów JIT i swoim sekretariatem (patrz pkt 5.2 poniżej) — wspiera i ułatwia ocenę zespołów JIT poprzez zastosowanie [formularza oceny JIT](#). Formularz ten wydany początkowo w 2014 r., został udostępniony w witrynie internetowej Eurojustu w 2015 roku wraz z praktycznymi poradami dotyczącymi sposobu przeprowadzenia oceny.

Specjalnie zwołane spotkania oceniające odbyły się w siedzibie Eurojustu lub w państwach członkowskich przy wsparciu Eurojustu. Wyniki tych ocen potwierdzają szerokie wykorzystanie JIT przez praktyków jako skutecznego i efektywnego narzędzia do koordynacji transgranicznych dochodzeń i czynności ścigania.

W znacznej liczbie przypadków zespoły JIT są tworzone przez więcej niż dwa państwa — które też niekoniecznie ze sobą sąsiadują — a ich zadaniem jest wspierać dochodzenia dotyczące szerokiego zakresu przestępstw.

Elastyczność tego narzędzia, w szczególności pod względem wspierania nieformalnej komunikacji i wymiany informacji i dowodów, jest powszechnie uznawana i doceniana przez właściwe władze krajowe.

Gdy wykorzystywane są zespoły JIT, udział oddelegowanych członków, działających poza krajem pochodzenia, jest postrzegany jako korzyść z punktu widzenia skuteczności dochodzenia. W zdecydowanej większości przypadków zespoły JIT ułatwiają także wypracowanie wspólnego podejścia do komunikacji z mediami na temat wyników dochodzenia.

Wśród zidentyfikowanych wyzwań pojawiają się różnice w terminologii dla postępowań krajowych (z powodów prawnych lub praktycznych), które mogą utrudniać funkcjonowanie JIT — na przykład w sytuacji, gdy jeden z partnerów musi opuścić JIT przed spełnieniem wymogów w zakresie współpracy pozostałych stron.

Jeśli chodzi o najlepsze praktyki, to z racji tego, że zespoły JIT często współistnieją z mechanizmem wzajemnej pomocy prawnej (MLA), zwłaszcza w odniesieniu do państw, które nie dołączyły do JIT, praktycy twierdzą, że fakt istnienia JIT zapewnia korzyść w postaci terminowego wykonywania wniosków skierowanych do danych państw. Poza tym, istnienie zespołów pozwala również na udostępnianie sobie przez partnerów działających w ramach JIT materiału dowodowego zebranego dzięki mechanizmowi wzajemnej pomocy prawnej (MLA).

Z biegiem czasu i zdobytymi doświadczeniami, należałoby oceniać narzędzia opracowane w pierwszych latach wdrażania JIT (podręcznik JIT, wzór umowy, plan działań operacyjnych JIT). Celem było sprawdzenie, czy narzędzia te nadal w pełni odpowiadają potrzebom praktyków.

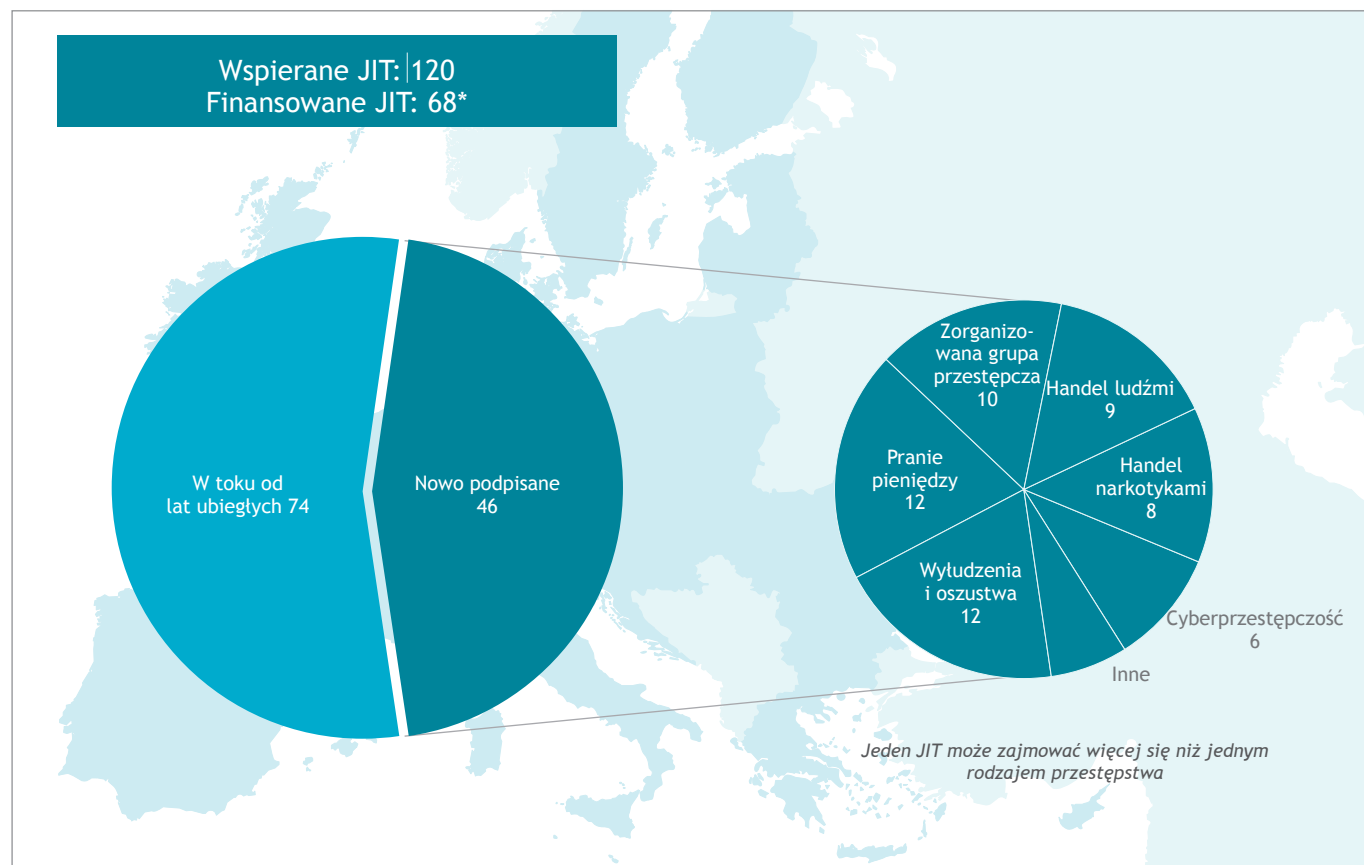
Ta ocena stanowiła główny temat dorocznego spotkania ekspertów JIT, które odbyło się w siedzibie Eurojustu w dniach 11 i 12 czerwca 2015 roku. [Wnioski](#) ze spotkania dają jasne wskazówki dotyczące modernizacji narzędzi JIT oraz zwiększenia ich dostępności dla praktyków. Eksperti zgodzili się, że obecna wersja wzoru umowy JIT jest nadal wystarczająco odpowiednia i elastyczna, stwierdzając, że jej rozbudowana weryfikacja nie jest priorytetem. Eksperti byli zgodni co do tego, że podręcznik JIT powinien zostać wszechstronnie zaktualizowany, aby uwzględnić w nim zdobyte doświadczenia.

Plan działań operacyjnych JIT, którego często nie stosuje się w praktyce, powinien zostać zastąpiony przez bardziej nieformalne ustalenia planistyczne, np. wnioski ze spotkań koordynacyjnych.

Finansowanie JIT przez Eurojust

Eurojust nadal udziela wsparcia finansowego zespołom JIT. W roku 2015 kluczową rolę Eurojustu we wspieraniu operacji JIT za pośrednictwem swojego programu finansowania potwierdził fakt otrzymania przez Eurojust 144 wniosków o dofinansowanie (niektóre wnioski dotyczyły

Zespoły JIT wspierane przez Eurojust w tym główne rodzaje przestępstw

tego samego zespołu JIT i operacji rozłożonych na kolejne okresy działań). Wsparcie finansowe zapewniono 68 zespołom JIT (za pośrednictwem jednego lub kilku grantów), z czego 36 otrzymało w 2015 roku wsparcie po raz pierwszy. Budżet Eurojustu przeznaczony na finansowanie JIT w 2015 roku wyniósł 500 000 EUR.

Od 2014 roku finansowanie JIT może również obejmować koszty poniesione przez państwa trzecie. Zgodnie z trendem zaobserwowanym w ramach spraw prowadzonych przez Eurojust w 2015 r. otrzymano 13 wniosków od JIT obejmujących zarówno kraje UE, jak i państwa trzecie.

W roku 2015 wprowadzono nowy interaktywny formularz zgłoszeniowy zawierający funkcje ułatwiające

złożenie wniosku jak na przykład listy rozwijane, funkcje obliczeniowe i wbudowaną kontrolę pułapów finansowania. Zakres finansowanych działań został rozszerzony, aby uwzględnić koszty poniesione w następstwie utworzenia JIT, o ile takie koszty są bezpośrednio związane z działalnością JIT, jak np. spotkania w ramach działań następczych zorganizowane do oceny dowodów zebranych przez JIT, koszty tłumaczeń dowodów zebranych przez zespół lub tłumaczenie wyroku wydanego w jednym z zaangażowanych państw.

Ponadto Kolegium Eurojustu zatwierdziło projekt, który obejmuje rozwój narzędzi internetowych do składania wniosków o dofinansowanie oraz bazy danych, aby przetwarzać dane dotyczące JIT.

Przykłady postępowan

Francuskie dochodzenie ujawniło zorganizowane oszustwo dotyczące podatku VAT w związku ze sprzedażą samochodów używanych, co obejmowało także pranie brudnych pieniędzy. Przestępstwa zostały popełnione przez grupę obywateli francuskich działających w Hiszpanii. Samochody były sprzedawane francuskim detalistom przez niemieckich dostawców w szeregu fikcyjnych pośrednich transakcji zawieranych przez firmy francuskie, hiszpańskie, rumuńskie, włoskie i portugalskie na podstawie sfałszowanych faktur, aby uniknąć płacenia podatku VAT.

Sprawa została przekazana Eurojustowi przez władze francuskie. Następnie odbyło się spotkanie koordynacyjne w celu omówienia stanu zaawansowania dochodzeń i zoptymalizowania współpracy między zaangażowanymi organami. Eurojust służył za pośrednika, ułatwiając realizację wielu wniosków o wzajemną pomoc prawną (MLA) między Francją a Hiszpanią, co było niezwykle ważne, ponieważ postępowanie w Hiszpanii było w toku.

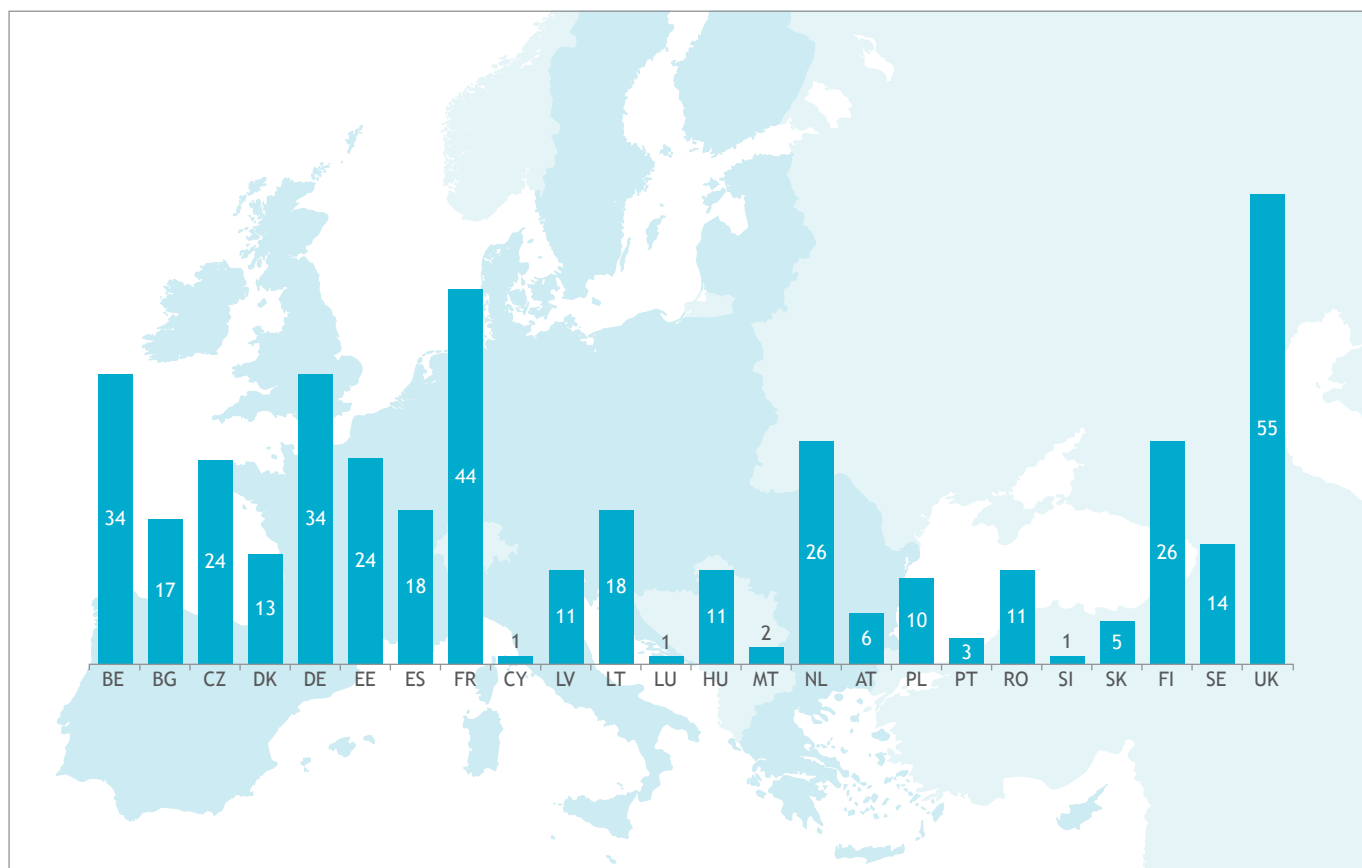
Analiza informacji wymienianych między uczestnikami ujawniła kilka przeszkód prawnych w szczególności potencjalny problem *ne bis in idem*, z powodu pokrywających się celów we Francji i Hiszpanii. Aby uniknąć konfliktu jurysdykcji na późniejszym etapie postępowania, konieczna była koordynacja działań dotycząca przyszłych zarzutów oraz zakresu postępowania krajowego. W świetle tych przeszkód Francja i Hiszpania podpisały umowę o JIT w czerwcu 2014 roku w celu ułatwienia współpracy i wymiany dowodów.

W wyniku intensywnych dochodzeń i zwiększonej współpracy pomiędzy uczestnikami JIT, organy ścigania w styczniu 2015 roku przeprowadziły wspólne działania przeciwko tej siatce na terenie Hiszpanii i Francji przy wsparciu centrum koordynacyjnego Eurojustu. W Hiszpanii aresztowano dwudziestu dziewięciu podejrzanych, natomiast we Francji dwóch. W trakcie poszukiwań zajęto liczne dokumenty, które ujawniły, że szacunkowa kwota wypranych pieniędzy wyniosła 20 milionów euro.

Uczestnicy zespołu zachęteni pierwszą udaną akcją poprosili Eurojust o udzielenie dalszego wsparcia JIT, którego działanie przedłużono, co przyczyniło się do uproszczenia wymiany dowodów w ramach przygotowań do zbliżających się postępowań sądowych. Podczas spotkania koordynacyjnego członkowie JIT zgodzili się przekazać postępowanie z Hiszpanii do Francji za przestępstwa prania pieniędzy i przynależności do zorganizowanej grupy przestępczej. Hiszpania miała skupić się na przestępstwach oszustwa podatkowego.

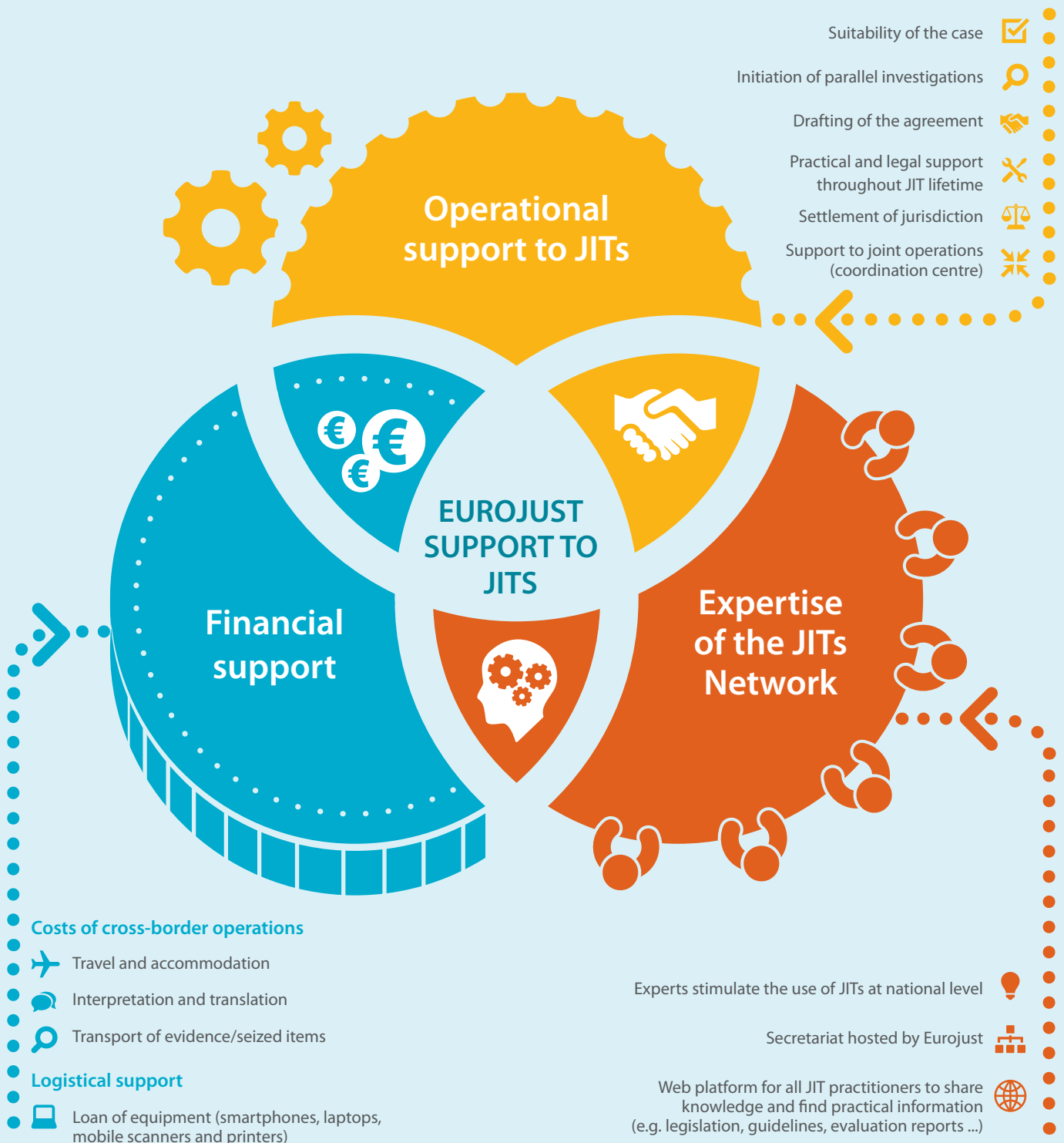
W ramach wsparcia dla francuskiego postępowania uczestnicy zgodzili się, aby francuscy śledczy mogli pojechać do Hiszpanii, aby ocenić dowody zebrane w trakcie hiszpańskiego dochodzenia. Władze francuskie zgodziły się pomóc swoim hiszpańskim odpowiednikom, organizując wideokonferencję, aby przesłuchać dwie osoby oskarżone i zatrzymane we Francji.

Władze krajowe osiągnęły znaczące wyniki w fazie postępowania wstępnego poprzez efektywne wykorzystanie następujących sądowych instrumentów współpracy: spotkań koordynacyjnych, centrum koordynacyjnego oraz zespołu JIT.

Eurojust and joint investigation teams

Eurojust plays a central role in the setting up and running of joint investigation teams (JITs), including judicial and legal expertise, financial support, follow-up to JIT activities and building up know-how.

Wizyta pani Věry Jourové, Komisarz do spraw Sprawiedliwości, Konsumentów i Równouprawnienia Płci w Eurojuście

Spotkanie z ambasadorami państw członkowskich Unii Europejskiej i państw trzecich

Wizyta pani Loretty Lynch, Amerykańskiej Prokurator Generalnej w Eurojuście i unijno-amerykańskie seminarium dotyczące stosowania wniosków MLA i umów o ekstradycję

2015

kalendarium

4-5 czerwca, Haga

Seminarium strategiczne na temat Konfliktów jurysdykcji oraz Forum Konsultacyjne pod łotewską prezydencją UE

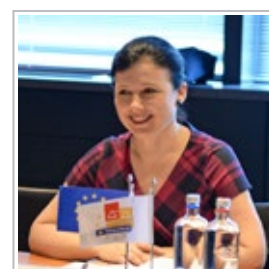
2 marca, Haga

Pani Maria Schnebli została oddelegowana do Eurojustu jako pierwszy prokurator łącznikowy dla Szwajcarii

20 maja, Haga

Spotkanie w sprawie piractwa morskiego

5 czerwca, Haga

Pani Věra Jourová, Komisarz do spraw Sprawiedliwości, Konsumentów i Równouprawnienia Płci, odwiedza Eurojust

STYCZEŃ

LUTY

MARZEC

KWIECIEŃ

MAJ

CZERWIEC

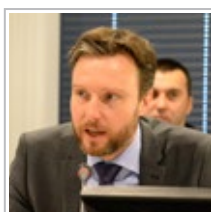

16-17 kwietnia, Haga

Spotkanie strategiczne na temat: Początek handlu ludźmi

21 kwietnia, Haga

Pani Michèle Coninsx została ponownie wybrana na przewodniczącą Eurojustu przez Kolegium

22-23 kwietnia, Haga

18. spotkanie sieci ds. ludobójstwa

11-12 czerwca, Haga

11. doroczne spotkanie ekspertów krajowych zespołów JIT

17-18 czerwca, Haga

Spotkanie w sprawie Współpracy sądowej przy najważniejszych imprezach sportowych

24-25 czerwca, Haga

Spotkanie strategiczne i taktyczne dotyczące terroryzmu

29-30 czerwca, Ryga

44. posiedzenie plenarne EJUST

15 września, Haga

Pani Loretta Lynch, Amerykańska Prokurator Generalna, odwiedza Eurojust

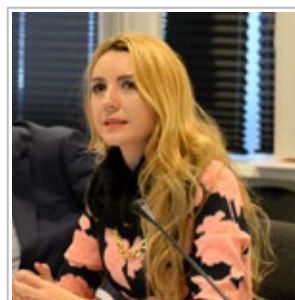
23 września, Haga

Spotkanie z ambasadorami państw członkowskich Unii Europejskiej i państw trzecich

18-19 listopada, Luksemburg

45. posiedzenie plenarne EJN

25 listopada, Haga

Spotkanie na temat cyberprzestępczości: W kierunku sądowej sieci ds. cyberprzestępczości

LIPIEC

SIERPIEŃ

WRZESIEŃ

PAŹDZIERNIK

LISTOPAD

GRUDZIEŃ

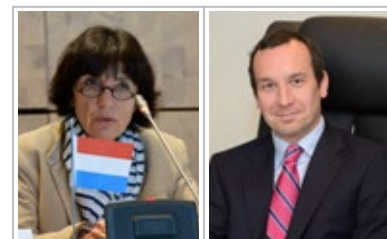
1 lipca, Haga

Pan Lodewijk Van Zwieten, ekspert Eurojustu do spraw cyberprzestępczości współpracujący z EC3, przejmując swoje obowiązki

1 października, Rzym

Podpisanie listu intencyjnego z EUNAVFOR MED

10-11 grudnia, Haga

Warsztaty na temat Zatrzymywania danych oraz Forum Konsultacyjne w ramach luksemburskiego przewodnictwa w UE

1 lipca, Haga

Spotkanie taktyczne na temat cyberprzestępczości: terytorialność w cyberprzestrzeni oraz dopuszczalność środków dowodowych

8-9 października, Haga

Seminarium zorganizowane przez UE oraz USA pt.: Zastosowanie wzajemnej pomocy prawnej i umów o ekstradycję między UE a USA

21-22 października, Haga

19. spotkanie sieci ds. ludobójstwa

Sprawy prowadzone
przez Eurojust

Eurojust uczestniczył w 42 spotkaniach EMPACT-u i aktywnie przyczynił się do działań prowadzonych w 2015 roku w ramach planów działań operacyjnych (OAP) we wszystkich priorytetowych obszarach przestępczości dla EMPACT: ułatwiania nielegalnej imigracji; handlu ludźmi; towarów podrobionych; oszustw akcyzowych i oszustw karuzelowych; heroiny, narkotyków syntetycznych i kokainy; nielegalnego handlu bronią; zorganizowanej działalności przestępczej przeciwko mieniu; i cyberprzestępczości.

W kontekście planów OAP na rok 2015 Eurojust wziął udział w wielu kursach CEPOL, podczas których poprowadził prezentację na temat swojej pracy w wielu obszarach przestępczości, takich jak przemyt narkotyków (kokaina i heroina). Ponadto Eurojust aktywnie uczestniczył w rozwijaniu, przygotowywaniu i opracowywaniu tych planów działań operacyjnych na rok 2016.

Zgodnie ze wspólnym stanowiskiem w sprawie udziału Eurojustu w planach działań operacyjnych przyjętych przez Kolegium w 2013 roku, Eurojust przyczynił się jako (współ) lider lub uczestnik do 49 akcji podejmowanych w celu zwiększenia liczby skoordynowanych dochodzeń i postępowań w ramach planów działań operacyjnych. Takie działania polegały na przekazywaniu informacji na potrzeby raportów wywiadowczych o bieżącej sytuacji, identyfikacji wartościowych celów lub zorganizowanych grup przestępczych, lub wspieraniu dochodzeń i czynności ścigania.

Eurojust wspierał także działania w ramach OAP, aby zwiększyć liczbę dochodzeń finansowych w kilku priorytetowych obszarach EMPACT.

Eurojust uczestniczył w działaniach w ramach OAP, aby uświadamiać, jakie obszary — jak np. cyberprzestępczość — są priorytetowe dla EMPACT lub podnieść poziom świadomości w tym zakresie, szczególnie poprzez identyfikację potrzeb szkoleniowych w tych obszarach wśród sędziów i prokuratorów. Eurojust wspierał działania mające na celu zidentyfikowanie sądowych punktów kontaktowych w odpowiednich państwach trzecich w ramach priorytetów EMPACT.

Eurojust był liderem działań podczas realizacji planów działań operacyjnych w obszarze heroiny, narkotyków syntetycznych i kokainy i był współliderem w działaniach mających na celu zidentyfikowanie i wyeliminowanie luk prawnych w priorytetowym obszarze zorganizowanych przestępstw przeciwko mieniu.

Eurojust współrealizował także działania operacyjne prowadzone w ramach dodatkowych projektów ETUTU (aby zidentyfikować nigeryjskie ofiary handlu ludźmi i uzyskać od nich informacje wywiadowcze) i projektu dotyczącego chińskiego handlu ludźmi (jego celem było zająć się

chińską przestępczością związaną z handlem ludźmi) realizowanych w ramach jednego z priorytetowych obszarów przestępczości EMPACT, czyli handlu ludźmi.

Europejska Agenda Bezpieczeństwa

Priorytety Europejskiej Agendy Bezpieczeństwa na lata 2015–2020 to zwalczanie terroryzmu, cyberprzestępczości i przestępczości zorganizowanej, jako silnie powiązanych ze sobą obszarów o wymiarze transgranicznym, w których potrzebne są skoordynowane działania UE, w tym na szczeblu sądowym.

Europejska Agenda Bezpieczeństwa określa filary działań UE obejmujące lepszą wymianę informacji i zwiększenie współpracy operacyjnej. Rola Eurojustu zostaje szczególnie wzmocniona w czterech obszarach działalności: (i) pomoc państwom członkowskim w skomplikowanych wnioskach o wzajemną pomoc prawną z krajami spoza Unii Europejskiej, w szczególności poprzez sieć punktów kontaktowych Eurojustu; (ii) pełne zaangażowanie w działalność Europejskiego Centrum Przeciwdziałania Terroryzmowi (ECTC) przy Europolu w celu poprawy koordynacji dochodzeń i czynności ścigania; (iii) oferowanie większej wiedzy i pomocy władzom krajowym w momencie prowadzenia dochodzeń finansowych; oraz (iv) dalsze ułatwianie wymiany najlepszych praktyk i określanie wyzwań pojawiających się w związku ze zbieraniem i wykorzystaniem e-dowodów w dochodzeniach dotyczących przestępstw internetowych oraz w ich ściganiu sądowym.

Europejska Agenda Migracji

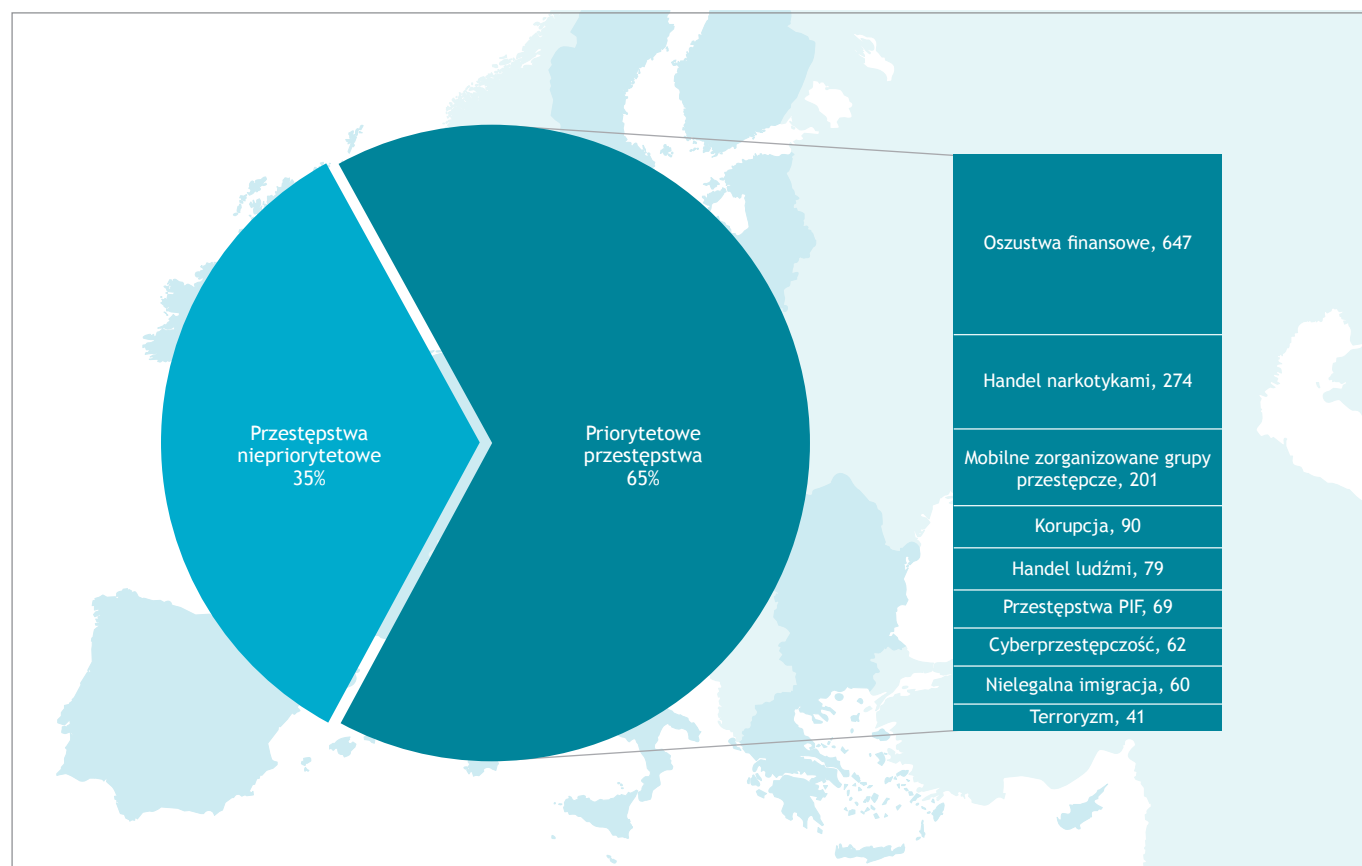
Europejska Agenda Migracji uzupełnia Europejską Agendę Bezpieczeństwa, określając plany Komisji Europejskiej w zakresie zarówno działań legislacyjnych, jak i pozalegisłacyjnych w obszarze migracji. Europejska Agenda Migracji oraz plan działań UE przeciwko przemytowi imigrantów zidentyfikowały zwalczanie przemytu nielegalnych imigrantów jako priorytet UE. Celem agencji jest dążenie do przekształcenia sieci przemytu nielegalnej imigracji z operacji o „niskim ryzyku i wysokiej powtarzalności” w operację o „wysokim ryzyku i niskiej powtarzalności”.

Kluczową rolę przewidziano tu dla Eurojustu wraz z Europolem, a polega ona na wspieraniu państw członkowskich w demontażu sieci przemytu ludzi i handlu ludźmi. Ponadto Eurojust został poproszony o utworzenie grupy tematycznej dotyczącej przemytu imigrantów, wzmocnienie współpracy między prokuratorami i usprawnienie wzajemnej pomocy prawnej, wsparcie zespołów JIT w zakresie przemytu imigrantów, uczestnictwo w 'Hotspotach', wniesienie swojego wkładu w prace wspólnego zespołu operacyjnego (JOT) 'Mare' oraz ułatwienie wymiany najlepszych praktyk, a także informacji o wyzwaniach w zakresie zbierania i wykorzystywania e-dowodów w sprawach o przemyt imigrantów.

2.1 Sprawy prowadzone przez Eurojust w priorytetowych obszarach przestępczości

Priorytety operacyjne Eurojustu zasadniczo odzwierciedlają priorytety UE w zakresie zwalczania poważnych przestępstw i przestępczości zorganizowanej przewidziane przez Radę Unii Europejskiej. Jednak, jako że Eurojust

to organizacja odpowiadająca na bieżące zapotrzebowanie, jej priorytety obejmują również pewne rodzaje przestępstw, które nie zostały określone jako priorytetowe w ramach polityki UE, a mianowicie korupcję i terroryzm.

Ogólne statystyki

Priorytetowe przestępstwa	Sprawy		Spotkania koordynacyjne		Zespoły JIT	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015
Terroryzm	14	41	4	15	2	3
Cyberprzestępczość	42	62	15	19	6	11
Przemyt nielegalnych imigrantów	32	60	10	20	9	9
Handel ludźmi	71	79	12	32	18	21
Oszustwa finansowe	560	647	60	76	32	34
Korupcja	55	90	9	10	4	4
Handel narkotykami	283	274	52	57	31	25
Mobilne zorganizowane grupy przestępcze	128	201	13	21	13	13

2.1.1 Terroryzm

Rok 2015 charakteryzował się wzrostem liczby zaplanowanych lub przeprowadzonych na terenie Europy ataków terrorystycznych i potwierdził globalne zagrożenie stwarzane przez zagranicznych bojowników terrorystycznych. Działania operacyjne i strategiczne Eurojustu w dziedzinie walki z terroryzmem odzwierciedlały potrzebę wzmocnienia

zdolności państw członkowskich do wspólnego zwalczania terroryzmu w skuteczny i skoordynowany sposób.

Dane zebrane na podstawie spraw prowadzonych w 2015 roku potwierdzają, że państwa członkowskie w coraz większym stopniu polegają na wsparciu Eurojustu w zakresie współpracy sądowej w skomplikowanych sprawach o terroryzm, w celu rozwiązania tych trudności. Liczba

spraw zarejestrowanych w 2015 roku (41) jest prawie trzykrotnie większa niż w 2014 r. Eurojust zorganizował 15 spotkań koordynacyjnych dotyczących przestępstw związanych z terroryzmem, czyli prawie cztery razy więcej niż w 2014 roku, w tym czasie prowadziły też aktywność trzy zespoły JIT. Ponadto, Eurojust zorganizował swoje pierwsze centrum koordynacyjne odnoszące się do sprawy dotyczącej terroryzmu. Większość spraw dotyczących terroryzmu zainicjowanych w Eurojuście wywodziła się z Belgii, Francji i Włoch. Belgia, Francja i Wielka Brytania to państwa, które otrzymywały taki wniosek najczęściej.

Ponadto, odnotowano znaczny wzrost ilości informacji na temat ścigania i wyroków skazujących za przestępstwa terrorystyczne przekazywanych Eurojustowi zgodnie z decyzją Rady 2005/671/WSiSW. Informacje o ściganiu za przestępstwa terrorystyczne zostały przekazane Eurojustowi 104 razy w porównaniu do 30 takich przypadków w 2014 r. Podobnie liczba zakończonych postępowań sądowych związanych z terroryzmem zgłoszonych Eurojustowi wzrosła do 217 ze 180 w roku 2014.

Wśród informacji wymienianych z Eurojustem znajdują się powiązania z innymi stosownymi sprawami, wnioski o wzajemną pomoc prawną oraz informacje o ich realizacji. Zwiększona bieżąca i terminowa wymiana informacji prowadzona w systematyczny sposób ułatwia Eurojustowi

Spotkanie strategiczne poświęcone terroryzmowi

W dniu 25 czerwca miało miejsce 11. coroczne strategiczne spotkanie korespondentów krajowych Eurojustu dotyczące terroryzmu. Komisja Europejska przedstawiła priorytety określone w Europejskiej Agendzie Bezpieczeństwa i podkreśliła znaczenie zaangażowania Eurojustu w inicjatywy dotyczące przeciwdziałania terroryzmowi i rozwiązywania kwestii radykalizacji postaw na szczeblu UE.

Po prezentacji odbyła się dyskusja panelowa na temat postępów w krajowych i unijnych ramach prawnych w odniesieniu do zwalczania terroryzmu. Podczas tego spotkania, przekazano także aktualne informacje na temat spodziewanych rezultatów działań Eurojustu w zakresie przeciwdziałania terroryzmowi opracowanych do stosowania w praktyce. Te spodziewane rezultaty to *Monitor TCM*, *Podręcznik CBRN-E*, *Monitor MPJM* oraz *Memorandum w sprawie finansowania terroryzmu*.

Eurojust przeanalizował także dogłębnie belgijskie orzeczenie obejmujące sieć rekrutacji zagranicznych bojowników terrorystycznych. Analiza została uznana przez specjalistów za bardzo użyteczną i inspirującą i opublikowano ją oddzielnie jako dokument Eurojustu, do którego dostęp jest ograniczony. Analizą tą podzieliło się również z korespondentami krajowymi Eurojustu ds. terroryzmu.

Przykłady postępowań

Począwszy od roku 2007, w wielu krajach europejskich, w tym we Włoszech, w Szwajcarii i w Niemczech prowadzono dochodzenie w sprawie organizacji terrorystycznej o nazwie Rawti SHAX lub Didi Nwe (czyli „nowy kurs” lub „w stronę gór”). Organizacja ta wyewoluowała z ugrupowania Ansar al-Islam, które jest wymieniane przez ONZ jako organizacja terrorystyczna powiązana z Al-Kaidą, a której lider został zatrzymany w Norwegii za powtarzające się pogróżki wobec norweskich polityków (groźenie śmiercią). Podstawowym celem Rawti Shax jest gwałtownie obalenie obecnego iracko-kurdyjskiego rządu i zastąpienie go kalifatem podlegającym prawu szariatu.

Włoskie dochodzenie pozwoliło znaleźć dowody na to, że Rawti Shax ma swoje korzenie w Europie, a komórki tej organizacji komunikują się i funkcjonują w oparciu o internet, natomiast jej struktura jest szczególnie aktywna w Niemczech, Szwajcarii, Wielkiej Brytanii, Finlandii, Włoszech, Grecji, Szwecji, Norwegii, Iraku, Iranie i Syrii. W miarę ewolucji grupa uaktywniła się w zapewnianiu wsparcia logistycznego i finansowego dla rekrutacji zagranicznych bojowników terrorystycznych wysłanych następnie do Syrii i Iraku, także z myślą o ich szkoleniu na potrzeby przyszłego konfliktu w Kurdystanie.

Eurojust wspierał międzynarodową współpracę sądową w tej sprawie, począwszy od 2011 r. Aby ułatwić wymianę informacji między właściwymi organami i realizację wniosków o wzajemną pomoc prawną, Eurojust zorganizował dwa spotkania koordynacyjne. Podczas spotkań koordynacyjnych stopniowo odkrywano strukturę i operacje tej organizacji terrorystycznej, a państwa członkowskie uczestniczące w spotkaniach omawiały najskuteczniejszą wspólną strategię i reakcję sądową.

Przez kilka miesięcy w 2015 roku Eurojust przeanalizował rozbudowaną ilość informacji z włoskiego śledztwa w celu identyfikacji najważniejszych aspektów dla zaangażowanych państw członkowskich, aby w określonym dniu móc zorganizować wspólną akcję. Jedno ze spotkań koordynacyjnych zostało wykorzystane do przygotowania wspólnej akcji, omówienia kwestii dotyczących realizacji wnioskowanych środków sądowych, w tym określenia właściwych organów, a także do sformułowania ENA, procedury ekstradycyjnej itp. Aby zapewnić terminową realizację poszczególnych wniosków o

wzajemną pomoc prawną, zweryfikowano wymogi prawne i techniczne dla takich wniosków.

Podczas Dnia wspólnej akcji w listopadzie 2015 roku w siedzibie Eurojustu, zostało powołane centrum koordynacyjne. W sumie we Włoszech, Norwegii i Wielkiej Brytanii aresztowano 13 podejrzanych przywódców i kilku członków Rawti Shax. Dziesięć zatrzymanych osób zostało oskarżonych o terroryzm międzynarodowy zgodnie z prawem włoskim. Ponadto, władze włoskie, niemieckie, fińskie, norweskie, szwajcarskie i brytyjskie przeprowadziły przeszukania 26 lokali i zajęły mienie obejmujące między innymi urządzenia elektroniczne i dokumenty. Niektórych podejrzanych nie udało się zlokalizować, ponieważ uważa się, że udali się oni na Bliski Wschód (Syria i Irak), aby dołączyć do organizacji dżihadystów (tj. ISIS oraz al-Nusra) jako zagraniczni bojownicy terrorystyczni.

Ze względu na trwające procedury wydawania trzech osób z Wielkiej Brytanii oraz wykonywanie wniosków o ekstradycję do Norwegii pomoc Eurojustu będzie nadal oferowana w roku 2016. Ponieważ jeden z podejrzanych, których zatrzymano w Norwegii, jest obywatelem norweskim, co oznacza, że nie będzie on podlegać ekstradycji, ten podejrzany będzie sądzony w Norwegii (w ramach zasady *aut dedere aut iudicare*). Aby zagwarantować udane postępowania przeciwko tej osobie oraz pozostałym podejrzany, przewidywana jest dalsza współpraca sądowa.

pracę w dostarczaniu ogólnych danych o wyzwaniach i najlepszych praktykach dotyczących ścigania i wyroków za przestępstwa terrorystyczne. Wiedza ta wzbogaca analizę Eurojustu dotyczącą sądowych reakcji na terroryzm udostępnianą państwom członkowskim za pośrednictwem publikacji *Monitor wyroków za przestępstwa związane z terroryzmem*. Ponadto, w ramach dalszych działań w związku z postanowieniami Rady dotyczącymi działań karnego wymiaru sprawiedliwości wobec radykalizacji postaw prowadzącej do terroryzmu, Eurojust będzie w stanie monitorować stosowanie alternatywnych środków w stosunku do ścigania i zatrzymania, a tym samym przyczyni się do rozwoju polityki karnej w odniesieniu do zagranicznych bojowników terrorystycznych.

Sieć korespondentów krajowych Eurojustu ds. terroryzmu służy jako główny punkt kontaktowy pozwalający ułatwić współpracę sądową i zapewniający, że informacje związane ze ściganiem terroryzmu i wyrokami za terroryzm, zostaną udostępnione Eurojustowi. Sieć krajowych korespondentów, działająca od 2005 roku, składa się z co najmniej jednego przedstawiciela mianowanego przez każde państwo członkowskie, jak

również punktów kontaktowych wyznaczonych przez Norwegię, USA, a od września 2015 roku także przez Szwajcarię.

Trzeci raport Eurojustu pt.: *Zagraniczni bojownicy terrorystyczni: Ocena zjawiska przez Eurojust oraz reakcja karnego wymiaru sprawiedliwości* (sklasyfikowany jako zastrzeżony dla UE) wydany został w listopadzie 2015 r. Raport został przedstawiony na posiedzeniu Rady WSiSW w dniach 3-4 grudnia 2015 roku wraz z zaleceniami umożliwiającymi sprostanie wyzwaniom w trakcie dochodzeń i czynności ścigania oraz pozwalającymi na pełne wykorzystanie narzędzi koordynacji Eurojustu w skomplikowanych sprawach transgranicznych obejmujących zagranicznych bojowników terrorystycznych.

Raport rozwija wnioski i zalecenia zawarte w dwóch poprzednich raportach Eurojustu poświęconych zagranicznym bojownikom terrorystycznym z listopada 2013 i listopada 2014 roku. Uwzględnił on wkład praktyków otrzymany w odpowiedzi na kontrolny kwestionariusz Eurojustu dotyczący reakcji wymiaru sprawiedliwości na działania zagranicznych bojowników terrorystycznych rozesłany w marcu 2015 do wszystkich krajowych korespondentów Eurojustu ds. terroryzmu, a także do sędziów łącznikowych Eurojustu z Norwegii, Szwajcarii i USA. Wcześniej w 2015 roku, opublikowano podsumowanie głównych ustaleń drugiego sprawozdania Eurojustu na temat zagranicznych bojowników terrorystycznych z listopada 2014 roku jako dokument Eurojustu, do którego dostęp jest ograniczony.

W ubiegłym roku, Eurojust był aktywnie zaangażowany w wiele dyskusji i inicjatyw organizowanych na szczeblu UE w celu określenia możliwych sposobów wzmocnienia reakcji wymiaru sprawiedliwości na terroryzm. Przewodnicząca Eurojustu na różnych forach podkreślała potrzebę wypracowania ogólnoeuropejskiego wspólnego i kompleksowego podejścia, łączącego szeroki zakres wielodyscyplinarnej polityki, mechanizmów i narzędzi, aby zwiększyć efektywność działań krajowych skierowanych przeciwko zjawisku zagranicznych bojowników terrorystycznych.

Podręcznik CBRN-E

Podręcznik CBRN-E oferuje praktykom unijnym specjalistyczne wielosektorowe wsparcie prawne w zakresie prowadzonych dochodzeń i czynności ścigania sądowego dotyczących przestępstw transgranicznych w zakresie materiałów wybuchowych i substancji chemicznych, biologicznych, radiologicznych i jądrowych (CBRN-E). Zawiera przegląd najbardziej odpowiedniego prawodawstwa unijnego i międzynarodowego zajmującego się kwestią CBRN-E, jak również podmiotów ponadnarodowych, systemów i baz danych w obszarze CBRN-E.

Podręcznik jest regularnie aktualizowany. Jego czwarta wersja została wydana w czerwcu 2015 r.

Spotkanie taktyczne dotyczące terroryzmu

W dniach 24-25 czerwca Eurojust zorganizował trzecie spotkanie taktyczne dotyczące zagranicznych bojowników terrorystycznych *Na rzecz wspólnej reakcji wymiaru sprawiedliwości wobec działalności zagranicznych bojowników*. W spotkaniu udział wzięli korespondenci krajowi Eurojustu ds. terroryzmu, przedstawiciele krajowych organów sądowych i organów ścigania państw członkowskich, Albanii, Bośni i Hercegowiny, Czarnogóry, Norwegii, Serbii, Szwajcarii, Turcji i USA, a także przedstawiciele biura koordynatora UE do spraw przeciwdziałania terroryzmowi, Europolu, INTERPOL-u i Frontex-u.

Spotkanie dało praktykom wgląd w konkretne zjawiska, organizacje terrorystyczne, *modus operandi* oraz problemy w zakresie współpracy proceduralnej i sądowej oraz stworzyło forum do wymiany doświadczeń i najlepszych praktyk między praktykami prowadzącymi dochodzenia i czynności ścigania w sprawach dotyczących zagranicznych bojowników terrorystycznych w Europie i poza jej terenem.

Poruszone tematy dotyczyły działań wymiaru sprawiedliwości UE w odpowiedzi na działania zagranicznych bojowników terrorystycznych i wzmocnienia współpracy sądowej z państwami trzecimi, a także wyzwań i doświadczeń podczas ścigania zagranicznych bojowników terrorystycznych. Podczas spotkania omówiono kwestie dotyczące adekwatności ram prawnych, zbierania i dopuszczalności e-dowodów, dochodzeń finansowych, instrumentów współpracy sądowej, reakcji kryminalnego wymiaru sprawiedliwości na radykalizację postaw, podejście sądowe do osób wydalonych oraz kwestia wymiany informacji. Również prezentacje dotyczące ścigania zagranicznych bojowników terrorystycznych w państwach członkowskich i państwach trzecich, pozwoliły przedstawić krajową perspektywę dotyczącą tych kwestii. Podczas trzech warsztatów omówiono jedną wspólną sprawę, a wyniki zostały przedstawione i omówione podczas sesji plenarnej oraz włączone w trzecie sprawozdanie Eurojustu zatytułowane *Zagraniczni bojownicy terrorystyczni: Spojrzenie Eurojustu na zjawisko oraz reakcja karnego wymiaru sprawiedliwości* wydane w listopadzie 2015 r.

W ramach sieci agencji WSiSW agencje informowały się nawzajem o ustanowionych przez siebie narzędziach/środkach skierowanych przeciw zagranicznym bojownikom terrorystycznym. Eurojust regularnie informuje koordynatora UE ds. przeciwdziałania terroryzmowi o realizacji działań Eurojustu poświęconych walce z terroryzmem. W 2015 roku Eurojust po raz pierwszy został powiązany z punktem koordynacyjnym Europolu związanym z walką z terroryzmem — punktem koordynacyjnym ds. podróżników.

Eurojust nadal priorytetowo traktował wzmocnienie współpracy z państwami trzecimi, aby zintensyfikować swoją pomoc dla władz krajowych w ich dochodzeniach i czynnościach ścigania. Poziom współpracy operacyjnej z państwami trzecimi w sprawach o terroryzm, realizowanej przy pomocy Eurojustu, znacznie wzrósł w roku 2015. Na przykład liczba spraw o terroryzm (10) prowadzonych z udziałem państw trzecich wzrosła ponad trzykrotnie w porównaniu do ubiegłego roku.

Eurojust aktywnie działa na rzecz zacieśnienia współpracy z krajami z regionu Bliskiego Wschodu i Północnej Afryki (MENA). Rozszerzenie sieci punktów kontaktowych Eurojustu w tym regionie jest bardzo ważne, aby umożliwić zwalczanie terroryzmu i przestępczości zorganizowanej. 21 lipca 2015 roku, Eurojust zaprosił kraje regionu MENA do wyznaczenia punktów kontaktowych Eurojustu, w tym konkretny punkt kontaktowy Eurojustu do spraw przeciwdziałania terroryzmowi. W rezultacie, Liban, Jordania, Arabia Saudyjskiej i Autonomia Palestyńska wyznaczyły punkty kontaktowe dla Eurojustu, oprócz tych, które zostały już powołane w Egipcie, Izraelu i Tunezji.

Monitor wyroków za przestępstwa związane z terroryzmem

Monitor wyroków za przestępstwa związane z terroryzmem jest dokumentem Eurojustu o ograniczonym dostępie rozpowszechnianym zwłaszcza wśród prokuratorów i sędziów zajmujących się sprawami terroryzmu i regularnie ukazuje się od 2008 roku. Zapewnia on regularny wykaz wyroków skazujących i uniewinniających w sprawach o terroryzm z całej Unii Europejskiej, aktualizację przepisów prawnych, jak również analizę sądową odpowiednich orzeczeń.

Monitor wyroków za przestępstwa związane z terroryzmem opiera się na informacjach ze źródeł publicznych oraz informacjach o wyrokach skazujących za przestępstwa terrorystyczne dostarczanych przez władze krajowe w celu wykonania decyzji Rady 2005/671/WSiSW. Rozdziały analityczne edycji wydanych w 2015 r. obejmowały analizę orzeczeń wydanych przez sądy w Niemczech, Holandii, Norwegii i Wielkiej Brytanii dotyczących zagranicznych bojowników terrorystycznych.

Ponadto *Monitor wyroków za przestępstwa związane z terroryzmem* zawiera podsumowanie głównych punktów Europejskiej Agendy Bezpieczeństwa, jak również protokół dodatkowy do konwencji Rady Europy o zapobieganiu terroryzmowi — deklaracja polityczna i plan działania.

Memorandum w sprawie finansowania terroryzmu

Memorandum w sprawie finansowania terroryzmu zawiera przegląd przyjętych na szczeblu międzynarodowym i unijnym instrumentów i norm prawnych mających na celu zwalczanie finansowania terroryzmu i podsumowuje postanowienia tych przepisów. Memorandum przedstawia również sprawy prowadzone przez Eurojust dotyczące zwalczania problemu finansowania terroryzmu i podkreśla zaangażowanie Eurojustu we współpracę sądową w dziedzinie przeciwdziałania finansowaniu terroryzmu. Memorandum zostało po raz pierwszy wydane w 2006 r. i jest aktualizowane co trzy lata, a ostatnia aktualizacja miała miejsce w czerwcu 2014 r. Dostęp do tego dokumentu jest ograniczony.

2.1.2 Cyberprzestępczość

Cyberprzestępczość ze swej natury nie ma granic. Elektroniczne dowody takich przestępstw mogą być trudne do zebrania ze względu na ulotność danych i dlatego może też to wymagać specjalistycznej wiedzy. Współpraca sądowa jest niezbędna w celu zapewnienia terminowego zachowania dowodów elektronicznych, co zapewnia ich dopuszczalność w postępowaniach sądowych. Międzynarodową współpracę sądową mogą utrudniać znaczne różnice w krajowych ramach prawnych (np. dotyczących kryminalizacji zachowania lub braku uregulowań dotyczących zatrzymywania danych) oraz konflikty jurysdykcji.

Na tym tle Eurojust koncentruje się bardziej na przeciwdziałaniu cyberprzestępczości w celu wzmocnienia współpracy sądowej w tej dziedzinie, w szczególności przez ułatwienie szybkiego rozpatrywania wniosków o wzajemną pomoc prawną. Jest to kluczowy czynnik równoważący ulotność danych oraz konieczność uzupełnienia braków wynikających ze stosowania różnych krajowych zasad zachowywania danych. Kolejnym elementem jest możliwość wczesnego zaangażowania sądownictwa w operacjach dotyczących cyberprzestępczości w celu zapewnienia, że w fazie dochodzenia dane są zbierane zgodnie z obowiązującymi przepisami, w wyniku czego mogą one zostać przekazane jako dopuszczalne e-dowody w późniejszym postępowaniu sądowym.

Zwiększona koncentracja Eurojustu na cyberprzestępczości znajduje odzwierciedlenie w prowadzonych sprawach i działaniach strategicznych zrealizowanych w 2015 r.

Wszystkie główne wskaźniki statystyczne — liczba zarejestrowanych spraw (62), spotkania koordynacyjne (19), centrum koordynacyjne (1) i JIT (11, z których sześć to zespoły nowo utworzone) — pokazuje wzrost zaangażowania operacyjnego Eurojustu w tej dziedzinie przestępczości w porównaniu do poprzednich lat. Rumunia była najczęściej wnioskującym państwem członkowskim, po Grecji, Niemczech i Cyprze. Zjednoczone Królestwo, Hiszpania i Niemcy to państwa członkowskie, które najczęściej otrzymywały taki wniosek.

Przykłady postępowań

Duża zorganizowana grupa przestępcza, której członkami były głównie osoby z Nigerii i Kamerunu, była odpowiedzialna za przeprowadzanie oszustw internetowych typu phishing na szacowaną kwotę 6 mln euro. Ta siatka kryminalna wykorzystwała metodę pośrednika, przekazując środki z legalnych źródeł do nielegalnych odbiorców poprzez uzyskanie dostępu do haseł i danych osobowych, co pozwalało im przejąć konta pocztowe ofiar, aby uzyskać pieniądze od nich lub od ich klientów.

Sprawców i ofiary zidentyfikowano w co najmniej 16 miejscach na całym świecie. Z wnioskiem o wsparcie zwróciły się do Eurojustu organy sądowe z Włoch, Hiszpanii i Polski. Odbyły się trzy spotkania koordynacyjne w celu wyjaśnienia szczegółów istniejących dochodzeń krajowych i wymienia informacji. Równoległe postępowania mające miejsce we Włoszech i Hiszpanii wykazały, że osoby, wobec których prowadzone jest dochodzenie były częścią uporządkowanych hierarchicznie komórek, a pomiędzy sieciami zachodziły płynne i elastyczne interakcje. W świetle tych ścisłych związków, zidentyfikowano wyzwania dla krajowych organów ścigania w odniesieniu do potencjalnego problemu *ne bis in idem*. Pokreślono możliwość nakładania się postępowań, co oznacza, że ci sami podejrzani mogliby podlegać kilku postępowaniom karным wszczętym w różnych jurysdykcjach.

W miarę rozwoju sprawy, odbyło się trzecie i ostatnie spotkanie koordynacyjne, aby ocenić stan realizacji wniosków o wzajemną pomoc prawną wydanych przez Włochy w stosunku do odpowiednich krajów oraz aby wymienić nowe informacje. Zaobserwowano podobną działalność przestępczą w poszczególnych państwach członkowskich i zidentyfikowano dalsze nakładanie się celów, co pomogło organom ścigania zdefiniować swoją strategię w odniesieniu do tej sprawy.

W rezultacie w celu jednoczesnego zastosowania środków przymusu strony zgodziły się wziąć udział w dniu akcji przy wsparciu centrum koordynacyjnego Eurojustu. Choć władze hiszpańskie mogły szybko podjąć działania, takie wczesne środki w Hiszpanii mogłaby zagrozić mniej zaawansowanemu, ale szerszemu dochodzeniu włoskiemu. Omówienie wymagań prawnych w poszczególnych

jurysdykcjach było konieczne, aby zrozumieć ograniczenia postępowań w odpowiednich państwach oraz określić najkorzystniejszy harmonogram dnia akcji. Dołożono wszelkich starań, aby dostosować różne fazy dochodzenia do tego celu.

Dzień wspólnej akcji miał miejsce w czerwcu 2015 r. i został poprowadzony przez włoskie, hiszpańskie i polskie organy sądowe i policyjne. Dzień akcji, którego przeprowadzenie ułatwiły działania centrum koordynacyjnego Eurojustu, dał doskonałe wyniki operacyjne. W sumie aresztowano 49 podejrzanym i przeprowadzono 58 przeszukań. Dzięki ścisłej współpracy sądowej i koordynacji pomiędzy zaangażowanymi państwami cyberprzestępcy będą mogli zostać pociągnięci do odpowiedzialności karnej w każdej jurysdykcji.

Eurojust pracował również na rzecz zacieśnienia współpracy z Europol w zakresie zwalczania cyberprzestępczości, zarówno na poziomie strategicznym, jak i operacyjnym. Eurojust nadal aktywnie wspiera Europejskie Centrum Cyberprzestępczości (EC3) znajdujące się w siedzibie Europolu. W

tym celu, w lipcu 2015 r. Eurojust powołał oddelegowanego eksperta krajowego do spraw cyberprzestępczości, który pełni funkcje przedstawiciela Eurojustu do spraw operacyjnych EC3. Do jego obowiązków należy wspieranie i koordynowanie współpracy z EC3 w imieniu Eurojustu oraz, między innymi, ułatwianie wymiany informacji, co przyczynia się do zapewnienia dopuszczalności środków dowodowych w postępowaniach sądowych i promowania wczesnego zaangażowania Eurojustu w celu zwiększenia skuteczności czynności ścigania sądowego oraz w stosownych przypadkach konfiskaty majątku w sprawach o cyberprzestępczość.

Obecność eksperta Eurojustu ds. cyberprzestępczości w EC3 również przyczyniła się do wzmożonej obecności w punktach koordynacyjnych Twins, Terminal i Cyborg. W ramach planu OAP EMPACT 2015 Cyberataki Eurojust i Europol przygotowały wspólne opracowanie na temat wspólnych wyzwań ustawodawczych w zakresie zwalczania cyberprzestępczości głównie z punktu widzenia organów ścigania i organów sądowych. Określa ono sześć głównych obszarów: utratę danych; utratę lokalizacji; ramy prawne; partnerstwo publiczno-prywatne; współpracę międzynarodową; i szybko rozwijający się krajobraz zagrożeń. Praca ta służy za punkt wyjścia do dalszych dyskusji z odpowiednimi interesariuszami na temat możliwych rozwiązań dla tych wyzwań, co obejmuje także dalsze dostosowanie instrumentów prawnych i praktycznych dotyczących MLA, wymiany informacji oraz e-dowodów dla celów prowadzenia dochodzeń i sądowego ścigania spraw o cyberprzestępczość.

Spotkanie na temat cyberprzestępczości

Dnia 1 lipca w Eurojuście odbyło się spotkanie taktyczne na temat terytorialności w cyberprzestrzeni oraz dopuszczalności elektronicznych środków dowodowych w postępowaniach sądowych związanych z cyberprzestępczością. Spotkanie taktyczne zgromadziło ekspertów ze wszystkich państw członkowskich, Norwegii, USA, a także z sektora prywatnego (w tym przedsiębiorstw z sektora bankowości i bezpieczeństwa w internecie), którzy przedstawili swoje spostrzeżenia na temat szeregu ważnych problemów w tej dziedzinie przestępczości i zakresu pomocy, jaką mógłby zapewnić Eurojust. Uczestnicy omówili kilka ważnych kwestii, w tym: potrzebę przyspieszenia międzynarodowej współpracy sądowej, w szczególności terminowej wymiany wniosków o wzajemną pomoc prawną z uwagi na ulotność danych elektronicznych; poprawy współpracy między organami sądowymi a sektorem prywatnym (np. dostawcami usług internetowych); oraz zapewnienia szybkiego zaangażowania organów sądowych, aby między innymi zagwarantować dopuszczalność danych zebranych przez sektor prywatny jako środków dowodowych.

Na spotkaniu wezwano do szybszej i skuteczniejszej wymiany doświadczeń, najlepszych praktyk i zdobytych wiadomości. W związku z tym praktycy ocenili propozycję utworzenia sieci prokuratorów i sędziów ds. cyberprzestępczości.

W konsekwencji w listopadzie 2015 roku Eurojust był gospodarzem spotkania pod hasłem *W kierunku sądowej sieci ds. cyberprzestępczości*, które zgromadziło ekspertów sądowych w dziedzinie cyberprzestępczości ze wszystkich państw członkowskich, a także z Norwegii, Szwajcarii, USA, EC3 i Rady Europejskiej. Uczestnicy uzgodnili potrzebę utworzenia sądowej sieci do spraw cyberprzestępczości wspieranej przez Eurojust, jako platformy do dyskusji na temat przeszkód sądowych, identyfikacji i rozpowszechniania najlepszych praktyk oraz udostępniania orzecznictwa.

Ponadto, omówili oni proces wzajemnej pomocy prawnej pomiędzy USA a państwami członkowskimi i zostali poinformowani o projektach zainicjowanych i wspieranych przez komitet konwencji ds. cyberprzestępczości Rady Europy. Przedstawiciele Ministerstwa Bezpieczeństwa i Sprawiedliwości Holandii przedstawili przegląd priorytetów dla swojej prezydencji w UE, wśród których znajduje się zwalczanie cyberprzestępczości (ze szczególnym naciskiem na kwestie jurysdykcji).

Podczas swojej wizyty w Hadze we wrześniu, pani Loretta Lynch, amerykańska prokurator generalna, ogłosiła oddelegowanie do Eurojustu amerykańskiego prokuratora ds. cyberprzestępczości.

Ponadto, aby zapewnić wsparcie operacyjne dla krajowych dochodzeń i czynności ścigania sądowego oraz dla EC3, Eurojust nadal wspomagał realizację projektu *Nielegalny handel na platformach internetowych* (ITOM), którego konferencja zamykająca odbyła się w listopadzie 2015 r. Organizacja w dalszym ciągu wspierała również program szkoleń i certyfikacji szkoleniowców (TOT), w ramach którego zorganizowano pierwsze szkolenie dla prokuratorów i sędziów śledczych, mające na celu poprawę efektywności i zrozumienia poszczególnych faz prowadzenia śledztwa i działań prokuratury w sprawach o cyberprzestępczość.

2.1.3 Przemyt nielegalnych imigrantów

Europa stanęła w obliczu bezprecedensowego kryzysu wynikającego z gwałtownego wzrostu przemytu nielegalnych imigrantów i haniebnego pasma powiązanych z tym wypadków śmiertelnych, które miały miejsce w rejonie Morza Śródziemnego, u wybrzeży Europy i na lądzie.

Sam Eurojust musiał zmierzyć się ze zwiększonym zapotrzebowaniem na koordynację sądową w tym zakresie ze względu na powtarzający się i powszechny charakter przestępstw popełnianych w państwach członkowskich. Liczba spraw dotyczących przemytu nielegalnych imigrantów (60) i spotkań koordynacyjnych (20) niemal podwoiła się w porównaniu do 2014 r. Państwa członkowskie najczęściej wysyłające wnioski to Grecja, Francja i Austria. Niemcy były państwem najczęściej otrzymującym wniosek o współpracę, a na kolejnych miejscach znalazły się Francja i Węgry.

Zgodnie z planem działania UE przeciwko przemytowi imigrantów Eurojust ściśle współpracował z Europol, Frontex-em i EASO, zbierając informacje na temat *modus operandi* przemytników, wspierając władze krajowe w śledzeniu przepływu pieniędzy i pomagając w dochodzeniu. W tym celu Eurojust zintensyfikował współpracę z punktem koordynacyjnym Europolu 'Checkpoint' (punkt kontrolny) i JOT 'Mare'. Ta intensyfikacja współpracy została osiągnięta dzięki organizowaniu - oprócz *doraźnych* spotkań w indywidualnych sprawach operacyjnych - spotkań kwartalnych w celu omówienia środków i metod (np. ulepszonego procesu wymiany informacji na temat bieżących spraw) pozwalających poprawić współpracę i umożliwić wspieranie władz krajowych w zwalczaniu przemytu nielegalnych imigrantów.

1 października podpisano list intencyjny w sprawie współpracy między Eurojustem a operacją wojskową UE w południowej-środkowej części rejonu Morza Śródziemnego (EUNAVFOR MED). Operację EUNAVFOR MED zapoczątkowano 22 czerwca 2015, aby podjąć systematyczne wysiłki w celu identyfikacji, przejęcia, pochwylenia i zniszczenia statków i zasobów wykorzystywanych przez przemytników. Ten list intencyjny określa ramy

Przykłady postępowań

Eurojust rozpoczął dochodzenie dotyczące zorganizowanej grupy przestępczej podejrzewanej o ułatwianie nielegalnego wjazdu obywateli Albanii do Unii Europejskiej za pomocą wynajętych pojazdów transportowych zarejestrowanych w Republice Czeskiej. Zorganizowana grupa przestępcza, działająca od końca 2013 roku, transportowała nielegalnych imigrantów do Wielkiej Brytanii dwoma trasami: z Turcji lub Grecji do Belgii, a następnie do Wielkiej Brytanii w pojazdach kierowanych przez kierowców czeskich i słowackich albo z Bułgarii lub Serbii do Czech, a następnie przez Niemcy do Wielkiej Brytanii promem lub pociągiem. W tym okresie do Unii Europejskiej zostało przewiezionych ponad 100 nielegalnych imigrantów.

Eurojust i państwa członkowskie uczestniczące w tej sprawie wzięły udział w kilku spotkaniach operacyjnych w Europolu w 2014 r. w ramach „Operacji Tantaluf”. Potrzeba zawiązania współpracy sądowej spowodowała skierowanie sprawy do Eurojustu w grudniu 2014 r. Eurojust zorganizował cztery spotkania koordynacyjne, tworząc forum dla władz Belgii, Czech, Niemiec, Francji i Wielkiej Brytanii pozwalające omówić aspekty sądowe tej sprawy. Ścisła współpraca z Europolem trwała nadal, a jego analitycy wzięli udział w spotkaniach koordynacyjnych w siedzibie Eurojustu.

Zadecydowano, że Belgia jest najlepiej przygotowana do tego, aby stać się jurysdykcją dla ścigania sądowego w tej sprawie. Na decyzję tę wpłynął fakt, że jedno z belgijskich miast wydawało się być ośrodkiem nielegalnej operacji przemytu imigrantów. Eurojust odegrał kluczową rolę w tworzeniu JIT pomiędzy Belgią, Czechami, Wielką Brytanią a Niemcami. Wsparcie finansowe Eurojustu dla tej sprawy pozwoliło na osiągnięcie szybszych postępów i pokrycie kosztów kluczowych zasobów potrzebnych do zrealizowania operacji na tak dużą skalę, zwłaszcza za usługi tłumaczenia ustnego i pismennego, kosztów podróży i urządzeń technicznych. Wymiana dowodów między wszystkimi uczestniczącymi krajami była prosta, a władze belgijskie po złożeniu wniosku o wzajemną pomoc prawną do władz francuskich były w stanie uzyskać potrzebne im informacje dotyczące kierowców zatrzymanych we Francji.

Śledztwo w tej sprawie wykazało, że w 13 przypadkach przemytu ta zorganizowana grupa

przestępcza wygenerowała zysk w wysokości ponad 500000 euro kosztem wiktymizacji ponad 100 narażonych na to osób. Wspólna akcja miała miejsce w listopadzie 2015 roku przy wsparciu centrum koordynacyjnego Eurojustu. Aresztowano ośmiu podejrzanych, 24 osoby zostały przesłuchane w charakterze świadka albo podejrzanego, przeprowadzono też 10 przeszukań. Podczas wspólnej akcji wykonano sześć ENA.

wzmocnionej współpracy i ulepszanego dialogu w ramach zwalczania przemytu nielegalnych imigrantów. Potwierdza zaangażowanie obu stron w proces wymiany informacji strategicznych o charakterze nieoperacyjnym, najlepszych praktyk, wiedzy i doświadczeń w dziedzinie przemytu nielegalnych imigrantów.

Na poziomie instytucjonalnym w kwietniu 2015 r. Kolegium Eurojustu wyznaczyło punkt kontaktowy ds. przemytu nielegalnych imigrantów mający reprezentować Eurojust w ramach grupy kontaktowej agencji UE do spraw przemytu imigrantów powołanej przez Komisję Europejską w 2015 r. zgodnie z planem działania UE przeciwko przemytowi imigrantów.

Zasadniczym celem podejścia 'Hotspot' wysuniętego przez Komisję Europejską w ramach Europejskiej Agendy Migracji jest koordynacja pomocy UE dla najbardziej narażonych na ten problem państw członkowskich borykających się z konkretną i nieproporcjonalną presją migracyjną na swoich granicach zewnętrznych. Eurojust wspierał 'Hotspoty' we Włoszech i w Grecji — dwóch państwach członkowskich najbardziej dotkniętych napływem imigrantów w 2015 roku. Prokuratorzy krajowi we Włoszech i Grecji zostali wyznaczeni jako punkty kontaktowe Eurojustu, aby wspierać lokalizację 'Hotspot' i przekazywać krajowym przedstawicielstwom Eurojustu istotne informacje i sprawy w celu ich przekazania organom sądowym i koordynacji ich przebiegu na szczeblu UE.

Przewodnicząca Eurojustu odwiedziła 'Hotspoty' we Włoszech (październik 2015) i Grecji (grudzień 2015) i spotkała się z przedstawicielami wymiaru sprawiedliwości oraz przedstawicielami marynarki z Włoch i Grecji, a także z EUNAVFOR MED i Frontex-em, aby omówić zwalczanie przemytu nielegalnych imigrantów i potrzebę ścisłej współpracy sądowej.

We wrześniu Kolegium Eurojustu ustanowiło grupę tematyczną na temat przemytu nielegalnych imigrantów, której ramy czasowe (2015–2020) zbiegają się z harmonogramem planu działania UE w zakresie przeciwdziałania przemytowi nielegalnych imigrantów. Cele grupy tematycznej to między innymi: (i) zwiększenie wsparcia dla prokuratur dotkniętych problemem przemytu nielegalnych imigrantów, (ii) identyfikacja i analiza wyzwań związanych z prowadzeniem dochodzenia i ścigania tego rodzaju przestępstw, jak i wyznaczenie najlepsze

praktyki w tym zakresie, oraz (iii) poprawienie wykorzystania istniejących międzynarodowych i unijnych instrumentów prawnych w tym kontekście.

Ponadto Eurojust nadal wspierał inne strategiczne fora i projekty mające na celu wzmocnienie współpracy międzynarodowej w dziedzinie przeciwdziałania przemytowi nielegalnych imigrantów na przykład poprzez udział w regionalnym projekcie Międzynarodowej Organizacji do Spraw Migracji (IOM): *Wzmacnianie walki z handlem ludźmi i przemytem imigrantów na Bałkanach Zachodnich*, aby przedstawić najlepsze praktyki w zakresie prowadzenia działalności transgranicznej na dwóch warsztatach w Macedonii i Czarnogórze. Celem tego projektu, który jest finansowany ze środków Funduszu Rozwoju IOM i rządu włoskiego, jest zwiększenie możliwości i wzmocnienie transgranicznej współpracy z interesariuszami z regionu Bałkanów Zachodnich w zwalczaniu przestępstw transgranicznych, takich jak handel ludźmi oraz przemyt nielegalnych imigrantów.

2.1.4 Handel ludźmi

Wsparcie operacyjne zapewniane przez Eurojust krajowym dochodzeniom i czynnościom ścigania dotyczącym handlu ludźmi wzrosła do 79 spraw. Liczba spotkań koordynacyjnych (32) wzrosła prawie trzykrotnie. Zostało utworzone jedno centrum koordynacyjne. Najczęściej wysyłające wnioski państwa członkowskie to Wielka Brytania, a następnie Bułgaria, Rumunia i Słowenia. Państwa członkowskie najczęściej otrzymujące wnioski to Rumunia, a potem kolejno Holandia i Węgry.

Liczba utworzonych zespołów JIT w sprawach związanych z handlem ludźmi wzrosła do 21 z dziewięcioma nowo utworzonymi w 2015 roku. Wśród tych nowych zespołów JIT jeden zawiązała Francja i — po raz pierwszy — Bośnia i Hercegowina przy wsparciu finansowym dla JIT ze strony Eurojustu.

W kontekście [Strategicznego projektu Eurojustu dotyczącego handlu ludźmi](#) odbyło się drugie spotkanie strategiczne dotyczące handlu ludźmi.

Spotkanie strategiczne dotyczące handlu ludźmi

W dniu 16 i 17 kwietnia Eurojust zorganizował strategiczne spotkanie w sprawie handlu ludźmi. W spotkaniu wzięli udział sędziowie, prokuratorzy i przedstawiciele organów ścigania z państw członkowskich, Norwegii, Szwajcarii, Japonii i USA. W spotkaniu wzięli również udział przedstawiciele Komisji Europejskiej, Europolu, FRA, UNODC, Uniwersytetu w Cambridge, Western Union i Facebooka.

Pani Myria Vassiliadou, koordynator UE do spraw zwalczania handlu ludźmi, podkreśliła znaczenie kompleksowego podejścia do walki z handlem ludźmi ze względu na stale ewoluujący i transgraniczny charakter tego przestępstwa. Przedstawiciele Western Union i Facebooka przedstawili problemy, z którymi się borykają i podkreślili możliwe kierunki współpracy z organami ścigania i organami sądowymi w przeciwdziałaniu handlu ludźmi. Uczestnicy omówili główne wyzwania stojące przed nimi w trakcie prowadzenia dochodzenia i czynności ścigania w odniesieniu do handlu ludźmi i zidentyfikowali najlepsze praktyki odnoszące się do tego procesu.

W szczególności poruszone zostały następujące tematy: (i) trudności napotymane przez organy krajowe we współpracy sądowej związanej z rozprawą i ochroną ofiary/świadków w sprawach dotyczących handlu ludźmi; (ii) wyzwania dotyczące ścigania spraw związanych z handlem ludźmi wykorzystywanymi do pracy przymusowej; oraz (iii) kwestie współpracy sądowej związane z korzystaniem z zespołów JIT, zbieraniem i dopuszczalnością e-dowodów, zastosowaniem specjalnych technik śledczych i dochodzeń finansowych w sprawach dotyczących handlu ludźmi. Ponadto została podkreślona wartość zaangażowania Eurojustu w sprawy związane z handlem ludźmi, zidentyfikowano również inne obszary, w których Eurojust mógłby pomóc państwom członkowskim. Raport wynikowy ze spotkania strategicznego jest dostępny w [witrynie internetowej](#) Eurojustu.

Przykłady postępowań

Dwie sprawy, które podkreślają wykorzystanie JIT w sprawach dotyczących handlu ludźmi, zostały przedłożone Eurojustowi w 2013 roku. Sprawy te dotyczyły handlu kobietami ze środowisk o niskich dochodach z Węgier i Słowacji trafiającymi do Wielkiej Brytanii w celu wykorzystywania seksualnego w formie prostytucji lub za pośrednictwem fikcyjnych małżeństw i prowadzone były przez tę samą prokuraturę w Wielkiej Brytanii.

Pierwsza sprawa dotyczyła działań węgierskiej zorganizowanej grupy przestępczej działającej głównie w Wielkiej Brytanii, która była odpowiedzialna za sprzedanie co najmniej 250 kobiet do Wielkiej Brytanii i na terenie tego kraju, aby zmusić je do uprawiania nierządu. Pilność sprawy i troska o dobrostan kobiet, które padły ofiarą tego procederu, dodatkowo się zwiększyły, gdy jedna z poszkodowanych zgłosiła się do władz brytyjskich, składając oświadczenie o nadużyciach popełnianych przeciwko niej.

W drugiej sprawie obywatele słowaccy byli zaangażowani w rekrutację kobiet w swoim rodzinnym kraju do zawierania fikcyjnych małżeństw w Wielkiej Brytanii, pozwalając tym samym pakistańskim mężczyznom pozostać w Wielkiej Brytanii jako mężowie obywateli UE. Niektóre z tych kobiet uważały, że przyjechały one do tego kraju podjąć legalną pracę. Przynajmniej jedna z kobiet została zgwałcona przez mężczyznę, któremu została sprzedana. ►

W grudniu 2015, Eurojust opublikował raport pt. *Ściganie handlu ludźmi wykorzystywanymi do pracy przymusowej*. Ustalenia zawarte w [raporcie](#) są oparte na analizie między innymi 32 wyroków z 11 krajów i spraw dotyczących handlu ludźmi wykorzystywanymi do pracy przymusowej zarejestrowanych w Eurojuście. Raport ten ma służyć jako źródło informacji dla praktyków zajmujących się prowadzeniem dochodzeń i ściganiem w odniesieniu do handlu ludźmi wykorzystywanymi do pracy przymusowej poprzez identyfikowanie potencjalnych wskaźników wykorzystywania do pracy przymusowej i oceny jego wykładni w orzecznictwie krajowym. Raport zawiera również krótki przegląd spraw dotyczących handlu ludźmi wykorzystywanymi do pracy przymusowej prowadzonych przez Eurojust, na podstawie którego opisane są niektóre z wyzwań, przed którymi stoją zaangażowane kraje. Podkreślone zostały najlepsze praktyki w dziedzinie współpracy sądowej, jak również ewentualna pomoc Eurojustu, mianowicie poprzez ułatwienie szybkiej wymiany informacji, organizowanie spotkań i centrów koordynacyjnych, wspomaganie tworzenia zespołów JIT i ich finansowania, a także pomoc w realizacji wniosków o pomoc prawną.

Eurojust ponownie skoncentrował się na efektywności zespołów JIT w sprawach dotyczących handlu ludźmi i nadal

aktywnie wspiera szereg warsztatów organizowanych w ramach projektu *Zastosowanie wspólnych zespołów dochodzeniowo-śledczych do walki z handlem ludźmi w regionie Bałkanów Zachodnich na szczeblu lokalnym*. Projekt realizowany jest w partnerstwie z Biurem Prokuratora Generalnego i Ministerstwem Spraw Wewnętrznych Republiki Słowenii i Ministerstwem Spraw Wewnętrznych Republiki Bułgarii i jest finansowany przez Program zapobiegania przestępstwom i ich zwalczania realizowany przez Komisję Europejską.

Eurojust nadal aktywnie uczestniczy w spotkaniach punktów kontaktowych do spraw handlu ludźmi w Agencjach WSiSW, którym przewodniczy Komisja Europejska. Spotkania zgromadziły przedstawicieli odpowiednich agencji UE w celu usprawnienia działań i zoptymalizowania wykorzystania zasobów w odniesieniu do zwalczania handlu ludźmi.

Eurojust uczestniczył w Dziewiątym Dniu przeciwko handlowi ludźmi zorganizowanym przez koordynatora UE do spraw zwalczania handlu ludźmi. Wśród kluczowych czynników nowej strategii przeciwdziałania handlowi ludźmi wyróżniono działalność na rzecz zmniejszenia zapotrzebowania na handel ludźmi, promowanie dochodzeń finansowych i zacieśnienie współpracy transgranicznej.

W obu sprawach powstał zespół JIT zawiązany między Wielką Brytanią a danym państwem członkowskim z udziałem Eurojustu i Europolu. Dochodzenie zostało wsparte poprzez ustanowienie ram w postaci JIT, co pozwoliło na efektywną wymianę istotnych informacji i dowodów zebranych w toku śledztwa bez potrzeby składania formalnych wniosków o wzajemną pomoc prawną. Ponadto, w sprawach dotyczących handlu ludźmi zespół JIT miał kluczowe znaczenie dla synchronizacji wysiłków dotyczących ustalenia jurysdykcji, zapewniając rozwiązanie zorganizowanej grupy przestępczej i umożliwiając władzom zarówno Wielkiej Brytanii, jak i krajów, które otrzymały wiosek, dotarcie do ofiar i zapewnienie im wsparcia bez napotykania przeszkód spowodowanych ewentualnymi różnicami jurysdykcyjnymi i proceduralnymi pomiędzy poszczególnymi państwami członkowskimi. Eurojust zapewnił również finansowanie JIT w celu wsparcia dochodzeń, które obejmowały koszty cennych zasobów potrzebnych do tych operacji prowadzonych na dużą skalę. Na przykład w związku z dochodzeniem dotyczącym węgierskiej zorganizowanej grupy przestępczej policja brytyjska była w stanie wyjechać na Węgry, aby pomóc w przesłuchaniu świadków za pośrednictwem łącza wideo.

W wyniku skoordynowanych działań przeciwko węgierskiej zorganizowanej grupie przestępczej aresztowano 11 osób. W 2015 roku oskarżeni zostali skazani za zмовę w celu sprzedaży ludzi do Wielkiej Brytanii, zмовę w celu zmuszania do prostytucji i gwałt. Wszyscy sprawcy otrzymali kary pozbawienia wolności na okres od 20 miesięcy do 14 lat.

Przeciwko słowackiej zorganizowanej grupie przestępczej wytoczono dwa procesy. W grudniu 2013 roku przeciwko czterem oskarżonym wydano wyroki pozbawienia wolności na okres od 16 miesięcy do 10 lat. Jednak dochodzenie dotyczące dalszych przestępstw w Wielkiej Brytanii i Republice Słowackiej było kontynuowane, a w sierpniu 2015 roku odbył się kolejny proces, który doprowadził do skazania sześciu osób, z których trzy zostały skazane za handel ludźmi w 2013 roku. Kary pozbawienia wolności sięgały od 12 miesięcy do sześciu i pół roku. W styczniu 2016 roku wobec czterech ze skazanych mężczyzn wydany został „wyrok na podstawie prawa antyniewolniczego” w odniesieniu do ich przyszłego zachowania, w tym w Republice Słowackiej; były to jedne z pierwszych wyroków wydanych na podstawie brytyjskiej ustawy o współczesnym niewolnictwie z 2015 roku i pierwsze takie wyroki, które miały aspekt eksterytorialny.

2.1.5 Oszustwa finansowe

Przy 647 sprawach zarejestrowanych w 2015 roku, co stanowi wzrost o ponad 80 spraw w porównaniu do roku 2014, oszustwa nadal występują najczęściej wśród spraw prowadzonych przez Eurojust. Zakres pomocy Eurojustu w krajowych dążeniach na rzecz zwalczania tej formy przestępczości jest oczywisty, patrząc na liczbę spotkań koordynacyjnych (76), centrów koordynacyjnych (9) i JIT (34, z czego 12 nowo utworzonych). Każde z tych narzędzi operacyjnych było najczęściej stosowane w sprawach związanych z wyłudzeniami i oszustwami.

Węgry, Grecja, Austria i Rumunia to państwa członkowskie, które najczęściej wysuwały taki wniosek. Zjednoczone Królestwo, Niemcy i Polska to państwa członkowskie, które najczęściej taki wniosek otrzymywały.

Eurojust uczestniczył w kilku akcjach strategicznych mających na celu zidentyfikowanie przeszkód operacyjnych i najlepszych praktyk w sprawach dotyczących przestępstw finansowych i rozpowszechnił istotne informacje i wiedzę na ten temat wewnątrz Eurojustu i wśród praktyków.

Eurojust odgrywał aktywną rolę w promowaniu współpracy sądowej w najważniejszych obszarach, takich jak oszustwa akcyzowe i fałszowanie żywności, udostępniając swoją pracę i doświadczenia. Eurojust wspiera również działania EMPACT w dziedzinie oszustw akcyzowych

Przykłady postępowania

W lutym 2014 roku władze francuskie zwróciły się do Eurojustu z prośbą o wsparcie w sprawie dotyczącej zorganizowanej grupy przestępczej zaangażowanej w nielegalny obrót i handel koniną uznaną za potencjalnie nienadająca się do spożycia przez ludzi. Ze względu na fałszerstwa, zatajanie lub modyfikację oficjalnej dokumentacji zdrowotnej przez zorganizowaną grupę przestępczą, co obejmowało także indywidualne paszporty zawierające dane medyczne dla każdego przewożonego zwierzęcia, konina została oszukańczo wprowadzona do europejskiego łańcucha żywnościowego. Tylko w samej Francji wykryto czterysta końskich paszportów z nieprawidłowościami. Władze francuskie szacują się, że między 2010 a 2013 rokiem około 4700 koni nienadających się do spożycia przez ludzi zostało ubitych i wprowadzonych do legalnego łańcucha żywnościowego. Działania te były niezgodne z przepisami UE, zgodnie z którymi pochodzenie całego mięsa musi być kontrolowane i musi być możliwe do zidentyfikowania.

Działania głównego podejrzanego, obywatela Belgii, działającego z Belgii doprowadziły do dochodzenia w Belgii w listopadzie 2012 roku i we Francji w lipcu 2013 r. Dochodzenia te ujawniły związki z działalnością zorganizowanej grupy przestępczej w innych państwach członkowskich, w tym Irlandii, Holandii i Wielkiej Brytanii.

W maju 2014 r. Belgia i Francja powołały zespół JIT finansowany przez Eurojust. Na pierwszym spotkaniu koordynacyjnym w styczniu 2015 roku, uczestnicy dostrzegli potrzebę zorganizowania wspólnej akcji. Władze zgodziły się na dodatkowe, specjalnie dopasowane wnioski o wzajemną pomoc prawną w celu zapewnienia realizacji określonych środków przymusu w ciągu wspólnej akcji. Ze względu na presję czasu i wyjątkowe aspekty sprawy wnioski o wzajemną pomoc prawną miały być przekazywane za pośrednictwem Eurojustu.

Spotkanie zakończyło się opracowaniem wspólnej strategii, aby zwiększyć szanse na dokonanie przewidywanych aresztowań i zebranie jak największej liczby dowodów, a ponadto udzielono dalszej pomocy w skutecznym zamrożeniu kont bankowych i zajęciu mienia.

Koordynację działań przez Eurojust przed wspólną akcją uznano za rozstrzygającą, a więc w marcu 2015 r. odbyło się drugie spotkanie koordynacyjne. W wyniku tego spotkania i wymienionych informacji władze niemieckie zgodziły się wszcząć równoległe dochodzenia w celu ułatwienia współpracy, a zespół JIT rozszerzono o Wielką Brytanię. Podczas spotkania, zostały omówione zmiany wniosków o wzajemną pomoc prawną z Francji i Belgii w celu zapewnienia ich terminowego wykonania. Ponieważ w Holandii nie zostało wszczęte żadne dochodzenie, uczestnicy spotkania uzgodnili, że Francja wyda trzy ENA wobec podejrzanych osób ewentualnie znajdujących się w Holandii.

W kwietniu 2015 r., wspólne akcje z udziałem policji i organów sądowych z Francji, Belgii, Niemiec, Irlandii, Luksemburga, Holandii i Wielkiej Brytanii, wspierane przez centrum koordynacyjne Eurojustu, doprowadziły do 26 aresztowań i zajęcia 99 000 EUR w gotówce. Zostały przeprowadzone przeszukania lokali handlowych i prywatnych, a także pojazdów, zajęto również ponad 800 końskich paszportów, wraz z lekami, dziesiątkami mikrochipów i sprzętem komputerowym.

i oszustw karuzelowych i przedstawił swoją pracę na spotkaniu poświęconym fałszowaniu żywności zorganizowanym przez Konsorcjum ds. oceny łańcucha żywnościowego (Food Chain Evaluation Consortium) w Brukseli.

Eurojust i Urząd ds. Harmonizacji Rynku Wewnętrznego (OHIM) zacieśniły współpracę w celu wspierania działań władz krajowych w zakresie zwalczania naruszeń praw własności intelektualnej. W tym celu organizacje te sfinalizowały negocjacje w sprawie protokołu ustaleń, współprzewodniczyły *Warsztatom współpracy ustanawiającym Europejską Sieć Prokuratorów ds. ochrony praw własności intelektualnej* i współprzewodniczyły wraz z OHIM i Europolem w Konferencji budowania wiedzy i świadomości — *Kosmetyki i towary luksusowe*.

Przykłady postępowań

Operacja prowadzona na dużą skalę przez włoskie władze ujawniła wyrafinowane działania zorganizowanej grupy przestępczej biorącej udział w oszustwach karuzelowych dotyczących akcyzy w odniesieniu do przywozu produktów naftowych do Włoch. To oszustwo przyniosło straty włoskiemu fiskusowi na ponad 15 mln euro. Produkty naftowe zostały zakupione w Niemczech, zmieszane z dodatkami w celu ukrycia rzeczywistego charakteru produktu i rzekomo wysłane na Maltę i do Grecji, gdzie nie miał zostać nałożony podobny podatek ze względu na stworzenie fałszywych dokumentów transportowych, które wskazywały innego kupującego niż rzeczywisty nabywca. Produkty naftowe były przewożone jako wolne od podatku, po czym były składowane, a następnie sprzedawane na czarnym rynku we Włoszech przez sieć odbiorców.

Zdając sobie sprawę z transgranicznego charakteru oszustwa akcyzowego oraz jego potencjalnego negatywnego wpływu, władze włoskie uznały, że udane dochodzenie i czynności ścigania wymagają skoordynowanego i interdyscyplinarnego podejścia. Poproszono zatem Eurojust o wsparcie. Od razu potrzebne było ułatwianie wykonywania włoskich wniosków o wzajemną pomoc prawną skierowanych do Wielkiej Brytanii, Malty, Rumunii, Czech, Niemiec i Grecji, podobnie jak wsparcie w koordynacji działań sądowych.

W marcu 2014 roku odbyło się spotkanie koordynacyjne, co pozwoliło na precyzyjne dostrojenie do siebie różnych działań śledczych i ocenę postępów oraz przeszkód napotykanych w realizacji wniosków o wzajemną pomoc prawną. Spotkanie posłużyło także do identyfikacji równoległych dochodzeń, aby

uniknąć problemu *ne bis in idem*, a w razie potrzeby umożliwić przekazanie postępowania.

Na początku 2015 roku Włochy wydały nowe wnioski MLA w celu zainicjowania wspólnej akcji w uczestniczących państwach. Podczas wspólnej akcji w marcu 2015 roku przedstawiciele władz krajowych z Włoch, Wielkiej Brytanii, Rumunii, Niemiec, Malty i Republiki Czeskiej, a także przedstawiciele Europolu ściśle ze sobą współpracowali za pośrednictwem centrum koordynacyjnego Eurojustu. W rezultacie zostało aresztowanych ośmiu podejrzanych, dokonano 61 rewizji i konfiskat. Wydano 43 postanowienia o zabezpieczeniu obejmujących 21 nieruchomości o wartości 1 654 000 EUR, akcje spółek o wartości 757 000 EUR wraz z dużą ilością biżuterii, depozytami bankowymi oraz ubezpieczeniami na życie szacowanymi na 458 000 EUR.

Centrum koordynacyjne odegrało istotną rolę w osiągnięciu tych pozytywnych rezultatów, dzięki temu pomoc analityczna i operacyjna udzielona została w czasie rzeczywistym, a wszelkie wyzwania stwarzane przez systemy prawne w państwach członkowskich zostały przezwyciężone dzięki natychmiastowej wymianie informacji. Wyniki osiągnięte przez centrum koordynacyjne w zakresie zwalczania oszustw karuzelowych były istotne dla Eurojustu, nie tylko ze względu na pozytywne rezultaty operacyjne wspólnej akcji we wszystkich państwach członkowskich, ale także dlatego, że przestępcy zostali pozbawieni swoich aktywów, co zrekompensowało Włochom ekonomiczne straty poniesione na skutek nielegalnych działań tej zorganizowanej grupy przestępczej.

2.1.6 Korupcja

Liczba spraw prowadzonych przez Eurojust dotyczących korupcji również znacznie wzrosła — do 90 spraw zarejestrowanych w 2015 roku, w porównaniu z 55 z roku 2014. Wnioski o wsparcie operacyjne pozostały na tym samym poziomie co w 2014 roku i było to 10 spotkań koordynacyjnych.

Grecja, Rumunia i Chorwacja to państwa członkowskie, które najczęściej wysyłały taki wniosek. Niemcy, Cypr i Włochy to z kolei państwa członkowskie, które najczęściej otrzymywały takie wnioski.

Eurojust nadal brał udziału w dyskusjach na temat Platformy biur ds. odzyskiwania mienia (ARO), a także Międzyagencyjnej sieci ds. odzyskiwania mienia Camden (CARIN), w których uczestniczy jako obserwator.

Przykłady postępowania

W 2009 roku fińskie Krajowe Biuro Śledcze uruchomiło przygotowawcze dochodzenie w sprawie domniemanego przekupstwa kwalifikowanego popełnionego w Finlandii, Słowenii i Chorwacji w związku z zawarciem umów pomiędzy fińską firmą specjalizującą się w produkcji wozów opancerzonych a Ministerstwami Obrony Słowenii i Chorwacji. Fińskie władze podejrzewały, że przedstawiciele fińskiej firmy płacili łapówki urzędnikom państwowym wysokiego szczebla ze Słowenii i Chorwacji, a ponadto podejrzewały, że pieniądze były przekazywane odpowiednim urzędnikom przez obywatela austriackiego przez Austrię.

Aby ułatwić współpracę, Eurojust został poproszony o wsparcie dotyczące dochodzeń chorwackich i słoweńskich. Eurojust przyczynił się do budowania zaufania między zaangażowanymi organami, a w miarę postępów dochodzenia między zaangażowanymi organami ustanowiono bezpośredni kontakt. Jednak decydującym czynnikiem wspomagającym owocną współpracę była istotna rola przedstawicielstw krajowych w ułatwianiu komunikacji między organami krajowymi. Zanim chorwackie przedstawicielstwo krajowe zostało utworzone w 2013 roku w siedzibie Eurojustu, w komunikacji z władzami chorwackimi wspomagał Eurojust chorwacki prokurator łącznikowy.

W obu sprawach w 2010 roku zostały utworzone zespoły JIT i umowy w tej sprawie zostały podpisane przez Finlandię, Austrię, Słowenię i Chorwację. W siedzibie Eurojustu odbyło się kilka spotkań koordynacyjnych, umożliwiając uczestnikom wymianę informacji i uzgodnienie, w jaki sposób korzystać z informacji zgromadzonych jako dowody. W miarę jak sprawy zbliżały się do etapu procesu, spotkania koordynacyjne zapewniały uczestnikom forum dla bezpośredniej wymiany dowodów do wykorzystania w postępowaniu sądowym. Na spotkaniu w lutym 2013 roku, uczestnicy osiągnęli porozumienie w sprawie lokalizacji czynności ścigania sądowego i podjęli decyzję o udziale władz fińskich w przesłuchaniach świadków w Austrii.

Procesy odbywały się na Słowenii i w Finlandii od 2013 roku. Fińskie przedstawicielstwo krajowe zajmowało się licznymi wnioskami ze strony władz słoweńskich w odpowiedzi

na argumenty obrony w zakresie, między innymi, zgodności z prawem zastosowanych środków przymusu, takich jak przeszukania przeprowadzane w Finlandii. W związku ze zmianą legislacyjną w fińskim prawie karnym zakwestionowano przestrzeganie przez obowiązujące przepisy standardów sprawiedliwego procesu przez Europejski Trybunał Praw Człowieka. W toku przesłuchań procesowych szybko udzielane wsparcie Eurojustu było kluczowe dla obalenia tych argumentów.

Proces na Słowenii najpierw doprowadził do skazania. Jednak w 2015 roku oskarżony został ostatecznie uniewinniony przez słoweński Sąd Konstytucyjny. W Finlandii w 2015 r. było prowadzone postępowanie odwoławcze. W Chorwacji nie wniesiono żadnych zarzutów.

2.1.7 Handel narkotykami

Handel narkotykami jest nadal drugim najczęściej spotykanym typem przestępstwa w ramach spraw prowadzonych przez Eurojust. W 2015 roku zarejestrowano 274 takich spraw i zorganizowano 57 spotkań koordynacyjnych.

Dania była najczęściej wnioskującym państwem członkowskim, po Rumunii, Francji i Niemczech. Holandia była państwem członkowskim najczęściej otrzymującym taki wniosek, po Hiszpanii i Niemczech.

Ponadto zostało powołane jedno centrum koordynacyjne. Przestępstwami związanymi z handlem narkotykami zajmowało się 25 zespołów JIT, z czego osiem powstało w 2015 roku.

W styczniu 2015 roku Eurojust opublikował [*Sprawozdanie z realizacji planu działania w sprawie handlu narkotykami*](#) oraz jego uzupełnienia. Zostało ono oficjalnie zaprezentowane przed Komisję ONZ do spraw środków odurzających w marcu 2015 roku podczas imprezy towarzyszącej dotyczącej „współpracy sądowej w sprawach o handel narkotykami” współorganizowanej przez Komisję Europejską i Eurojust. W sprawozdaniu przedstawiono postępy poczynione przez Eurojust w obszarach wymagających poprawy w zakresie transgranicznej współpracy sądowej zidentyfikowanych w ramach projektu strategicznego: [*Poprawa pracy Eurojustu w sprawach związanych z handlem narkotykami*](#). Obejmuje ono trzy zagadnienia: (i) przesyłki niejawnie nadzorowane, (ii) prekursorzy narkotyków oraz nowe substancje psychoaktywne i (iii) współpraca z państwami trzecimi. Uzupełnienia zostały wsparte informacjami otrzymanymi od prokuratorów uczestniczących w spotkaniu strategicznym Eurojustu w 2014 r. Po udanym zakończeniu fazy I projektu strategicznego Kolegium Eurojustu postanowiło przedłużyć go do fazy II (2015–2016).

W październiku 2015 roku, Kolegium Eurojustu przeprowadziło dyskusję tematyczną dotyczącą przesyłek niejawnie nadzorowanych, co pozwoliło na wymianę doświadczeń dotyczących komplikacji napotkanych przez organy sądowe w odniesieniu do przesyłek niejawnie nadzorowanych, roli Eurojustu i poprawy możliwości Eurojustu w odniesieniu do spraw prowadzonych przez tę instytucję w przyszłości.

Ponadto, Eurojust aktywnie uczestniczył w dwóch spotkaniach w sprawie przesyłek niejawnie nadzorowanych zorganizowanych przez Grupę Pompidou (Rada Europy) w czerwcu i listopadzie 2015 roku, podczas których Eurojust przyczynił się do rozpoczęcia realizacji projektu mającego na celu opracowanie podręcznika poświęconego przesyłkom niejawnie nadzorowanym.

W czerwcu 2015 roku Eurojust przyczynił się do wydania drugiej edycji *Raportu o rynku narkotyków w UE* centrum

Case illustrations

Włoska sprawa dotycząca handlu nowymi substancjami psychoaktywnymi przewożonymi z Włoch do Holandii została przedstawiona Eurojustowi przede wszystkim po to, aby ułatwić wykonanie włoskiego wniosku o wzajemną pomoc prawną złożonego w celu zebrania informacji na temat firm biorących udział w działaniach przestępczych oraz przeprowadzenia przeszukań w kilku lokalach.

Ze względu na charakterystykę substancji władze holenderskie nie mogły wykonać wniosku o wzajemną pomoc prawną. Chociaż wydawało się, że pierwsza z nich to mefedron, nielegalny zarówno według prawa holenderskiego jak i włoskiego, analiza techniczna substancji wykazała później, że substancje te były pochodnymi podproduktu mefedronu i holenderska ustawa dotycząca opiatów ich nie obejmuje.

Władze holenderskie odniosły się następnie do Ustawy o lekach jako alternatywnej podstawy prawnej. Jednak w następstwie orzeczenia ETS z 10 lipca 2014 r. Ustawa o lekach miała zastosowanie w tym celu tylko wówczas, gdy substancja będąca przedmiotem handlu mogła zostać uznana za produkt leczniczy. Omawianej substancji nie obejmowała definicja produktu leczniczego Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej i w konsekwencji wniosek o wzajemną pomoc prawną nie mógł zostać wykonany na podstawie Ustawy o lekach. Zbadano inne podstawy prawne, ale nie udało się znaleźć innej realnej alternatywy

i wnioszek o MLA nie mógł zostać wykonany ze względu na zasadę podwójnej karalności. Równoległe dochodzenie w Holandii zostało w następstwie tego zamknięte.

Władze belgijskie stanęły przed podobnym wyzwaniem w dochodzeniu dotyczącym handlu GBL, prekursorem stosowanym jako lek lub dalej modyfikowanym, aby uzyskać narkotyk GHB („pigulka gwałtu”). Handel GBL nie jest karalny na mocy prawa belgijskiego, dochodzenie zostało wszczęte na podstawie podejrzenia, że substancja ta była wykorzystywana do celów przestępczych. Dochodzenie ujawniło związki z Holandią i Polską. W celu ułatwienia współpracy sądowej władze belgijskie poprosiły Eurojust o wsparcie i odbyło się spotkanie koordynacyjne. Holenderskie i polskie władze krajowe były skłonne do współpracy i wymiany informacji z ich belgijskimi odpowiednikami, ale stanęły w obliczu przeszkody prawnej polegającej na tym, że substancja GBL nie została uwzględniona na liście substancji kontrolowanych, a zatem nie była nielegalna. Dochodzenia nie mogły zostać zainicjowane do czasu, aż dodatkowe informacje nie wykazały, że obrót tą substancją był powiązany z działalnością przestępczą, taką jak przekształcenie GBL w GHB. Realizacja wszelkich wniosków o wzajemną pomoc prawną dotyczących GBL napotkała tę samą przeszkodę prawną. W 2015 roku sprawa była nadal w toku.

Alternatywną podstawę prawną dla postępowań sądowych oraz współpracy sądowej rozważano również w **fińskiej sprawie** o handel nowymi substancjami psychoaktywnymi pochodzącymi z Chin poprzez Hiszpanię do Finlandii. Podejrzaniymi byli obywatele Finlandii, którzy handlowali MDPV i alfa-PVP dwoma substancjami, które zostały zaklasyfikowane jako narkotyki w Finlandii, ale nie w Hiszpanii. Fiński wniosek o wzajemną pomoc prawną spowodował wszczęcie dochodzenia w Hiszpanii.

Różnica w klasyfikacji substancji i fakt, że obywatele fińscy działali z Hiszpanii, sprawiły, że pojawiły się trudności związane z właściwą jurysdykcją oraz konieczność zawiązania współpracy sądowej między władzami fińskimi a hiszpańskimi. W siedzibie Eurojustu odbyły się dwa spotkania koordynacyjne i ustanowiony został wspólny zespół dochodzeniowo-śledczy. Działalność JIT doprowadziła do aresztowań i wykonania kilku fińskich ENA w Hiszpanii, po czym władze fińskie i hiszpańskie zgodziły się przekazać postępowanie do Finlandii.

Ponieważ substancje będące przedmiotem handlu, nie były zaklasyfikowane jako narkotyki w Hiszpanii, alternatywną podstawę prawną do ścigania sądowego znaleziono w art. 359 hiszpańskiego kodeksu karnego dotyczącym przestępstw przeciwko zdrowiu publicznemu. Ze względu na brak szkodliwych substancji, jakie wchodziły w zakres tego przepisu prawnego, w hiszpańskiej decyzji sądu zweryfikowano zastosowanie art. 359 do przemycanych substancji. Takie rozwiązanie spełnia wymogi doktryny podwójnej karalności w obu systemach prawnych.

Eurojust odgrywał kluczową rolę jako pośrednik w ułatwianiu współpracy sądowej. Finlandia przyjęła jurysdykcję w tej sprawie. Wyrok skazujący wydał fiński sąd pierwszej instancji pod koniec 2015 roku, od którego złożono odwołanie.

EMCDDA, dostarczając dane statystyczne, najlepsze praktyki i rozwiązania, studia przypadków oraz wyciągnięte wnioski dotyczące współpracy sądowej w sprawach związanych z handlem narkotykami. Eurojust zapewnił również swój wkład w postępy we wdrożeniu planu działania UE w zakresie narkotyków na lata 2013–2016.

Odnosnie do nowych substancji psychoaktywnych Eurojust przeanalizował wpływ orzeczenia ETS z 10 lipca 2014 r. w sprawie produktów leczniczych (połączone sprawy C-358/13 i C-181/14). Orzeczenie wyklucza stosowanie przepisów ustaw o lekach, jako alternatywnej podstawy prawnej na poparcie ścigania sądowego nowych substancji psychoaktywnych w sytuacjach, w których substancja nie może być sklasyfikowana jako lek psychoaktywny zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem dotyczącym narkotyków. Eurojust zebrał najlepsze praktyki i rozwiązania w zakresie przeszkód prawnych i praktycznych wynikających z orzeczenia ETS analizując, *między innymi*, wspierane

sprawy dotyczące nowych substancji psychoaktywnych i odpowiedzi na pytania zawarte w kwestionariuszu Eurojustu rozesłanym do państw członkowskich, których w największym stopniu może dotyczyć ten problem, a mianowicie do Niemiec, Hiszpanii, Finlandii, Francji i Holandii.

Raport Eurojustu zatytułowany *Orzeczenie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w sprawie nowych substancji psychoaktywnych — Wpływ orzeczenia na ściganie sądowe w sprawach dotyczących NSP* został ukończony w grudniu 2015 roku i zostanie opublikowany na początku 2016 roku. Wstępne wyniki tego raportu zostały zaprezentowane na spotkaniu korespondentów prawnych EMCDDA. Wyniki zostały również przedstawione podczas 4. spotkania ekspertów wymiaru sprawiedliwości dotyczącego nowych substancji psychoaktywnych, które zostało zorganizowane wspólnie przez Europol, EMCDDA i Ministerstwo Spraw Wewnętrznych Polski w ramach priorytetu EMPACT odnoszącego się do narkotyków syntetycznych.

2.1.8 Zorganizowane przestępstwa przeciwko mieniu popełniane przez mobilne zorganizowane grupy przestępcze

Zorganizowane przestępstwa przeciwko mieniu (OPC) popełniane przez mobilne zorganizowane grupy przestępcze (MOCG) obejmują szeroki wachlarz przestępstw, jak np. przestępstwa dotyczące pojazdów samochodowych, kradzież metalu, kradzieże kieszonkowe, rabunki i seryjne włamania. Eurojust zarejestrował 201 spraw o OPC w 2015 roku i zorganizował 21 spotkań koordynacyjnych. W tym roku, działało trzynaście JIT, w tym sześć utworzonych w 2015 roku.

Austria, Francja i Grecja to państwa członkowskie, które najczęściej składały taki wniosek. Niemcy, Włochy i Rumunia to z kolei państwa członkowskie, które najczęściej otrzymywały takie wnioski.

Eurojust ściśle współpracował z Europolem, aby wesprzeć walkę z mobilnymi zorganizowanymi grupami przestępczymi, mając na celu wpłynięcie na władze krajowe pozwalające obu organizacjom włączyć się w sprawę na wczesnym etapie dochodzenia. Eurojust zalecił, aby władze krajowe zaangażowały Europol w dochodzenie przeciwko działającym na dużą skalę mobilnym zorganizowanym grupom przestępczym wpłatanym w seryjne kradzieże kieszonkowe w kilku państwach członkowskich, co doprowadziło do zorganizowania spotkania operacyjnego w Europolu z udziałem prokuratorów z Niemiec i Rumunii.

Na szczeblu strategicznym Eurojust wspierał inicjatywę EMPACT prowadzoną przez Europol, aby zidentyfikować i rozpracować grupy przestępcze z Bułgarii i Rumunii uwikłane w seryjne włamania, a przedstawiciele bułgarskich i rumuńskich przedstawicielstw krajowych Eurojustu uczestniczyli w spotkaniu Europolu na ten temat, które odbyło się we wrześniu 2015 r.

Eurojust i Hiszpania nadal wspólnie prowadziły plan działań operacyjnych w ramach projektu EMPACT dotyczący OPC, żeby zidentyfikować i przeanalizować powszechnie napotymane problemy praktyczne i prawne, a także określić najlepsze praktyki uzyskane w trakcie dochodzeń dot. OPC w całej Unii Europejskiej i aby podnieść świadomość tych kwestii wśród pracowników organów ścigania i sądownictwa.

Po opublikowaniu raportu *Kwestie proceduralne i prawne w postępowaniu przeciwko mobilnym zorganizowanym grupom przestępczym wyspecjalizowanym w OPC* wydanym w 2014 roku Eurojust opublikował kolejny raport w 2015 roku *Kwestie proceduralne i prawne odnoszące się do dochodzeń, czynności ścigania i procesów wobec mobilnych zorganizowanych grup przestępczych wyspecjalizowanych w przestępstwach przeciwko mieniu*. Raport ten zawiera analizę głównych wyzwań pojawiających się w dochodzeniach dot. OPC.

Raport opiera się na odpowiedziach na kwestionariusz skierowany do sędziów i prokuratorów, a także na konkretnych inicjatywach i zasadach polityki uruchomionych w Belgii i Norwegii w celu zwalczania OPC. Jednym z wyzwań opisanych w raporcie jest niemożność zastosowania w niektórych jurysdykcjach, w przestępstwach związanych z OPC, takich samych środków dochodzeniowych o charakterze inwazyjnym (np. inwigilacja, podsłuch), które zwykle i skutecznie stosowane są w dochodzeniach dotyczących innych poważnych przestępstw zorganizowanych.

Przykłady postępowań

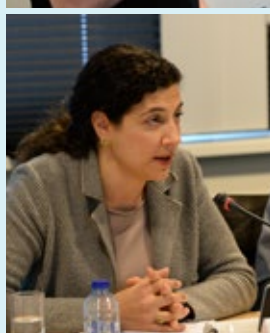
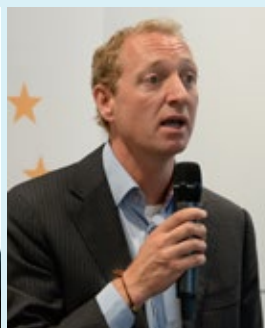
Niemieckie dochodzenie dotyczące prowadzonych na dużą skalę kradzieży pojazdów samochodowych i cennych części samochodowych, takich jak systemy nawigacyjne i poduszki powietrzne, pozwoliło odkryć zorganizowaną grupę przestępczą złożoną z obywateli litewskich, łotewskich i niemieckich o związkach z kilkoma miastami na Litwie. Młodzi ludzie z Litwy w wieku od 16 do 19 lat zostali przywiezieni do Niemiec głównie w celu popełnienia kradzieży pojazdów samochodowych oraz ich części. Oprócz kradzieży zorganizowana grupa przestępcza podejrzana była również o popełnianie włamań i kradzieży. Skradzione towary zostały wysłane przez Polskę do sprzedaży na Litwie. Dochodzenia ujawniły, że w czyny przestępcze uwikłana była nie jedna duża grupa, lecz sześć mniejszych zorganizowanych grup przestępczych działających niezależnie od siebie. Zorganizowane grupy przestępcze pracowały razem tylko przy okazji transportu towarów na Litwę.

Władze niemieckie uznały, że aby zlikwidować zorganizowaną grupę przestępczą, potrzebna będzie transgraniczna współpraca sądowa i poprosiły Eurojust o wsparcie. Spotkania koordynacyjne odbyły się w grudniu 2014 roku i w lipcu 2015 roku, co doprowadziło do ścisłej współpracy między zaangażowanymi prokuraturami a policją, a także płynnej i szybszej wymiany informacji i wykonywania wniosków o wzajemną pomoc prawną.

Ta ścisła współpraca doprowadziła do udanej wspólnej operacji w październiku 2015 r. Przeszukanie w ponad 100 domach i firmach na Litwie i w Niemczech przeprowadziło ponad 1000 policjantów. Wymieniono oficerów łącznikowych litewskich i niemieckich służb policyjnych w celu zwiększenia skuteczności tej operacji. Aby ułatwić wspólne akcje, przedstawiciele Eurojustu byli w dniu akcji w bezpośrednim kontakcie z władzami krajowymi. W dniu wspólnej akcji, zostało wykonanych kilka niemieckich ENA i aresztowano 47 podejrzanych, w tym niektórych szefów zorganizowanej grupy przestępczej. Została skonfiskowana znaczna ilość gotówki i skradzionych towarów.

Wspierane przez Eurojust wspólne wysiłki władz niemieckich i litewskich doprowadziły do wykrycia 440 pojedynczych czynów przestępczych oraz ustanowienia odpowiedzialności karnej. Szkody spowodowane przez te działania wyniosły około 7,5 mln EUR. W 2015 roku sprawa była nadal w toku.

Spotkanie strategiczne dotyczące handlu ludźmi...

...i cyberprzestępczości.

2.2 Pomoc Eurojustu w innych obszarach działalności przestępczej

2.2.1 Pranie pieniędzy

Pranie pieniędzy stanowi stale rosnący obszar przestępstw w ramach spraw prowadzonych przez Eurojust, jako bezpośredni skutek pomocniczego charakteru tego typu przestępstwa, które jest zazwyczaj związane z przestępstwami takimi jak oszustwa. W 2015 roku zostało zarejestrowanych 283 sprawy dot. prania brudnych pieniędzy, co stanowi gwałtowny wzrost w porównaniu do 2014 roku (220). Odkryto się pięćdziesiąt pięć spotkań koordynacyjnych w sprawach o pranie pieniędzy i był to trzeci najczęstszy rodzaj przestępstwa po oszustwach i handlu narkotykami, jakim zajmowano się na spotkaniach koordynacyjnych.

Państwa członkowskie najczęściej wysyłające wnioski w tych sprawach, to Grecja, Francja i Rumunia. Natomiast, wniosek taki najczęściej otrzymywały Niemcy, Włochy, Cypr i Wielka Brytania.

2.2.2 Przestępstwa PIF

W 2015 roku zarejestrowano siedemdziesiąt spraw o wykroczenia, które bezpośrednio lub pośrednio wpływają, lub mogą wpływać na interesy finansowe UE (przestępstwa PIF). Obecnie nie wszystkie państwa członkowskie uznają oszustwa dotyczące VAT za rodzaj przestępstwa naruszającego interesy finansowe UE. W statystyce Eurojustu oszustwa dot. VAT są traktowane jako osobna kategoria i nie liczą się jako przestępstwo PIF. Wsparcie operacyjne Eurojustu w sprawach PIF udzielone za pośrednictwem spotkań koordynacyjnych wzrosło (11 w porównaniu do 7 w 2014 roku), Eurojust udzielił także wsparcia zespołom JIT (pięć JIT aktywnych w 2015 roku, w tym cztery od 2014 roku).

Grecja, Węgry i Rumunia to państwa członkowskie, które najczęściej wysyłały taki wniosek. Natomiast Niemcy, Słowacja i Zjednoczone Królestwo to państwa członkowskie, które otrzymywały taki wniosek najczęściej.

W 2015 roku, Kolegium Eurojustu zgodziło się, aby nie nadawać priorytetu pracom strategicznym w tym obszarze, aż do czasu zakończenia procesu legislacyjnego dotyczącego nowej dyrektywy w sprawie przestępstw PIF i dopóki na szczelbu UE nie zostanie przyjęta powszechnie zaakceptowana definicja przestępstwa PIF.

W październiku 2015 roku Eurojust wniósł wkład do badania Komisji Europejskiej na temat potencjalnych korzyści płynących z ustanowienia Prokuratury Europejskiej (EPPO) prowadzonej przez *Konsorcjum Österreichisches Institut für Wirtschaftsforschung* (ECORYS). Zapewniono przegląd szeregu spraw dotyczących PIF i oszustw związanych z VAT, włącznie z informacją o państwach członkowskich składających i otrzymujących wnioski i współpracy z państwami trzecimi.

2.2.3 Piractwo morskie

W kwietniu 2015 roku został opublikowany drugi *Monitor Sądowy Piractwa Morskiego (MPJM)* jako dokument Eurojustu o

ograniczonym dostępie w następstwie publikacji pierwszego *MPJM* we wrześniu 2013 roku, który miał na celu zwiększenie wiedzy europejskich prokuratorów zajmujących się sprawami piractwa morskiego i zapewnienie im dodatkowych narzędzi dla obecnych i przyszłych spraw. *MPJM 2015* zawiera przegląd obowiązujących ram prawnych z 19 państw członkowskich, a także Norwegii i USA oraz umów dwustronnych z państwami trzecimi w sprawie przekazywania podejrzanych o piractwo.

Ponadto przedstawiono w nim analizę orzeczeń sądowych, które zostały wydane w pierwszej instancji lub stanowią uzupełnienie spraw przedstawionych w *MPJM 2013*. Analiza podkreśla problemy praktyczne i prawne podniesione w tych orzeczeniach, w tym aspekty ochrony praw człowieka, jak również wyzwania dotyczące postępowań o piractwo morskie prowadzonych przeciwko nieletnim lub w państwach trzecich.

MPJM 2015 opisuje również proces tworzenia i prowadzenia JIT 'Nemesis' — wspólnego zespołu dochodzeniowo-śledczego dotyczącego piractwa zrekonstruowanego dzięki rozmowom z holenderskimi i niemieckimi prokuratorami, którzy zainicjowali JIT i brali udział w jego pracach, a także z Europol. W części końcowej dokument ten omawia spadek liczby przypadków piractwa w Zatoce Adeńskiej, a także rozpoznaje zmiany w aktywności piratów w Afryce Zachodniej. Ponadto, podkreśla on inny kształt tego zjawiska w Zatoce Gwinejskiej i bada współpracę międzynarodową na szczeblu operacyjnym (np. poprzez Interpol) i sądowym w zakresie radzenia sobie z tym nowym zagrożeniem.

Spotkanie dotyczące piractwa morskiego

Eurojust zorganizował spotkanie dotyczące piractwa morskiego w dniu 20 maja 2015 r. z udziałem ponad 40 ekspertów w prowadzeniu dochodzenia i ścigania przestępstw związanych z piractwem morskim, czyli przedstawicieli krajowych organów ścigania i organów sądowych państw członkowskich, Norwegii, Szwajcarii, USA, Mauritiusa i Seszeli, a także przedstawicieli punktu koordynacyjnego ds. piractwa morskiego Europolu, Oddziału Dyrekcji ds. Bezpieczeństwa Morskiego INTERPOL-u i sekretariatu Europejskiego Trybunału Praw Człowieka.

Celem spotkania była wymiana informacji na temat ostatnich przypadków piractwa morskiego i omówienia strategii walki z piractwem morskim, a także znaczenia międzynarodowej współpracy sądowej w

zakresie dochodzeń i ścigania. Omówione zostały także główne ustalenia MPJM2015.

Spotkanie składało się z dwóch interaktywnych sesji.

Pierwsza sesja pt.: *Wzloty i upadki ścigania piractwa morskiego: wyzwania, doświadczenia i sukcesy* obejmowała prezentacje prokuratorów/sędziów, którzy rozpatrywali ostatnie sprawy dotyczące piractwa morskiego prowadzone w Hiszpanii, Włoszech, Holandii, Polsce, Niemczech, Belgii i Francji. Sesja poruszyła wiele praktycznych i prawnych problemów pojawiających się w takich sprawach, w tym gromadzenie dowodów, zatrzymanie osób podejrzanych i współpraca w ramach JIT. Ponadto omówiono aspekty związane z należytym procesem i rzetelnym postępowaniem sądowym w sprawach dotyczących piractwa morskiego ze szczególnym uwzględnieniem prawa podejrzanych do niezwłocznego postawienia przed sądem.

Drugie spotkanie było zatytułowane *Regionalna i międzynarodowa współpraca: znaczenie pomocy prawnej i operacyjnej w walce z piractwem morskim*. Przedstawiciele Mauritiusa i Seszeli przedstawili ramy prawne i praktyczne aspekty reakcji sądowej swoich władz na zjawisko piractwa morskiego, natomiast przedstawiciele Europolu i INTERPOL-u zaprezentowali działalność swoich organizacji w dziedzinie współpracy międzynarodowej oraz wsparcia udzielanego wymiarowi sprawiedliwości i organom dochodzeniowym w zwalczaniu piractwa morskiego.

2.2.4 Przestępstwa przeciwko środowisku

Punkt kontaktowy Eurojustu ds. przestępstw przeciwko środowisku monitoruje sprawy dotyczące przestępstw przeciwko środowisku naturalnemu i dzieli się wiedzą oraz najlepszymi praktykami z praktykami i interesariuszami zewnętrznymi. W celu wzmocnienia współpracy sądowej oraz aby wesprzeć właściwe organy państw członkowskich w odpowiednich sprawach, Eurojust pracuje nad listą punktów kontaktowych w ramach krajowych organów ścigania państw członkowskich posiadających doświadczenie w dziedzinie przestępczości przeciwko środowisku, co pozwoli zwiększyć możliwości operacyjne właściwych władz w sprawach transgranicznych dotyczących przestępstw przeciwko środowisku.

Eurojust zarejestrował po pięć spraw dotyczących przestępstw przeciwko środowisku zarówno w roku 2014, jak i w 2015 r. Dwie z tych spraw zawierały w sobie

także przestępstwa oszustwa. Szwecja była najczęściej wnioskującymi państwem członkowskim w zakresie przestępstw przeciwko środowisku, podczas gdy wniosek taki najczęściej otrzymywały Niemcy i Holandia.

Eurojust utrzymuje kontakty z wieloma sieciami działającymi w dziedzinie przestępczości przeciwko środowisku takim jak EnviCrimeNet i Europejska Sieć Prokuratorów na rzecz Środowiska Naturalnego. Eurojust uczestniczył w spotkaniach DG ENVI Enforcement Group, która monitoruje politykę egzekwowania przepisów i praktyki stosowane w państwach członkowskich, a ponadto wydaje zalecenia w celu poprawy egzekwowania przepisów dotyczących handlu dzikimi zwierzętami. Eurojust zapewnia wkład do dyskusji z perspektywy prawnej.

2.2.5 Ochrona dzieci

W 2015 roku, Eurojust zarejestrował 45 spraw dotyczących dzieci będących ofiarami przestępstw. Rodzaje przestępstw najbardziej związane z przestępstwami wobec dzieci to przestępstwa seksualne, handel ludźmi, uprowadzenia i pornografia dziecięca. Republika Słowacka, Szwecja i Rumunia były najczęściej wnioskującymi o współpracę państwami członkowskimi, podczas gdy Niemcy, Wielka Brytania i Włochy to państwa członkowskie najczęściej otrzymujące taki wniosek.

Zaangażowanie Eurojustu w zwalczanie przestępstw przeciwko dzieciom jest dodatkowo wspierane przez pracę punktu kontaktowego ds. ochrony dzieci, który reprezentuje Eurojust w zakresie współpracy sądowej w odniesieniu do przestępstw popełnionych wobec dzieci, kwestii ochrony dzieci i związanych z tym spraw wobec władz krajowych, organów ścigania i innych krajowych lub międzynarodowych organów, w tym na II Konferencji uświadamiającej Europejskiej Koalicji Finansowej przeciwko Komerncyjnemu Seksualnemu Wykorzystywaniu Dzieci w Internecie (ang. *European Financial Coalition against Commercial Sexual Exploitation of Children Online*, EFC), która odbyła się w 2015 roku w Parlamencie Europejskim. Punkt kontaktowy doradza również przedstawicielstwom krajowym na temat narzędzi i środków przeznaczonych specjalnie do dochodzeń i postępowaniach karnych dotyczących dzieci, w tym ochrony świadków i ofiar. Ponadto punkt kontaktowy brał czynny udział w spotkaniach EM-PACT, mając obowiązek zidentyfikować najlepsze praktyki w oparciu o analizę spraw prowadzonych przez Eurojust.

Spotkanie dotyczące dużych imprez sportowych

W dniach 17 i 18 czerwca Eurojust był gospodarzem spotkania Opracowanie przewodnika najlepszych praktyk w zakresie współpracy sądowej w odniesieniu do dużych imprez sportowych. Spotkanie zgromadziło ekspertów z siedmiu państw członkowskich, które niedawno organizowały większe wydarzenia sportowe,

czyli z Portugalii, Holandii, Szwecji, Belgii, Austrii, Wielkiej Brytanii i Francji, a także przedstawicieli Europejskiej Sieci Sądowej i Komisji Europejskiej. Specjaliści zajmujący się współpracą sądową w sprawach karnych w odniesieniu do dużych imprez sportowych spotkali się, aby omówić poprawę udostępniania i wymiany doświadczeń w zakresie zapobiegania przestępstwom, które mogą być popełniane podczas takich imprez, wykrywania ich i karania.

Efektom było określenie zaleceń dotyczących metod wymiany ogólnych informacji przed takimi imprezami oraz wymiany dowodów i informacji dotyczących konkretnych spraw w trakcie takich ważnych wydarzeń sportowych, sposobu dokonywania wyboru forum dla ścigania sądowego, procesu i wykonywania wyroków dotyczących przestępstw związanych z wydarzeniem sportowym oraz zaleceń w sprawie stosowania procedur przyspieszonych, jeśli to możliwe zgodnie z przepisami prawa krajowego państwa będącego gospodarzem imprezy. Podkreślona została rola Eurojustu we wzmacnianiu współpracy między właściwymi organami krajowymi w odniesieniu do wydarzeń sportowych, szczególnie w zakresie pomocy i ułatwiania nawiązywania kontaktów między właściwymi organami sądowymi państwa-gospodarza i państw uczestniczących oraz w zakresie udzielania porad w przypadkach konfliktów jurysdykcji.

Podczas spotkania opracowany został dokument Eurojustu: [Zalecenia dotyczące współpracy sądowej w sprawach karnych w odniesieniu do dużych imprez sportowych](#) dostępny w [witrynie internetowej Eurojustu](#).

2.3 Partnerzy Eurojustu

2.3.1 Współpraca z Europolem

W 2015 roku Eurojust i Europol odnowiły swoje wysiłki w celu zacieśnienia współpracy zgodnie z postanowieniami Traktatu Lizbońskiego i ich [Umowy o współpracy z 2009 r.](#)

Eurojust i Europol regularnie wymieniają informacje o planowanych spotkaniach operacyjnych w Europolu i spotkaniach koordynacyjnych w Eurojuście, dzięki czemu obie instytucje będą mieć wiedzę na temat bieżących prac operacyjnych. Europol uczestniczył w 99 spotkań koordynacyjnych i był zaangażowany w 34 sprawy zarejestrowane w siedzibie Eurojustu w 2015 roku. Europol uczestniczył w pięciu centrach koordynacyjnych.

Eurojust był nadal w pełni zaangażowanym uczestnikiem punktów koordynacyjnych Europolu. W 2015 roku Eurojust ustanowił formalne powiązania z punktami koordynacyjnymi ds. odzyskiwania mienia, korupcji w sporcie i ds. podróżników, co daje łączną liczbę 24. W ubiegłym roku Eurojust uczestniczył w szeregu działań operacyjnych organizowanych w ramach punktu koordynacyjnego Furtum (operacja 'Kasimir' i operacja 'Sprinter', które wzięły na cel zorganizowane grupy przestępcze uwikłane w kradzież samochodów i części samochodowych odpowiednio w Niemczech i Polsce) oraz punktu koordynacyjnego Cola (operacja Partagas, która doprowadziła do aresztowania głównego brytyjskiego międzynarodowego handlarza narkotyków w Hiszpanii). Ponadto Eurojust monitorował postępy w zakresie wspólnych akcji EMPACT o nazwie operacja Blue Amber, które miały miejsce w roku 2015, będąc w stanie gotowości za pośrednictwem jednostki OCC oraz uczestnicząc w sesjach odpraw w centrum operacyjnym Europolu, aby w razie potrzeby zapewnić szybkie przekazanie sprawy organom sądowym.

Eurojust przyczynił się do przygotowania TE-SAT 2015 Europolu, dostarczając dane na temat wyroków i kar za przestępstwa terrorystyczne w państwach członkowskich — zebrane zgodnie z decyzją Rady 2005/671/WSiSW — oraz odpowiednich zmian w przepisach krajowych w sprawie terroryzmu. Eurojust uczestniczył w opracowywaniu zmienionej metodologii zbliżającego się raportu SOCTA 2018–2021.

Na regularnych spotkaniach na szczeblu roboczym i zarządczym omawiane były następujące tematy w celu wzmocnienia współpracy i zbadania dalszych form współpracy: (i) związek między punktami koordynacyjnymi Europolu a punktami kontaktowymi Eurojustu, (ii) możliwość kontroli krzyżowej danych Eurojustu w porównaniu do systemu informacyjnego Europolu oraz (iii) Wspólne sprawozdanie roczne za rok 2014 do Rady i Komisji (dokument UE 10472/15).

Eurojust i Europol w dalszym ciągu prowadzą program wymiany, który ma na celu podniesienie świadomości w zakresie wzajemnych zadań, struktur i możliwości.

2.3.2 Współpraca z OLAF

Na podstawie [Praktycznej Umowy z 2008 roku](#), współpraca między Eurojustem a OLAF w zakresie zwalczania nadużyć finansowych, korupcji i innych przestępstw przeciwko interesom finansowym Unii Europejskiej była cały czas kontynuowana. Współpraca ta pokazuje, jak ważna jest wymiana informacji i wzajemne zaangażowanie w ochronę interesów finansowych UE. Instytucje Eurojust i OLAF pracowały wspólnie przy 20 sprawach (osiem spraw Eurojustu i 12 spraw OLAF), z których siedem było nowymi wspólnymi sprawami nadzorowanymi w 2015 roku. Przedstawiciele OLAF uczestniczyli w pięciu spotkaniach koordynacyjnych w siedzibie Eurojustu, co doprowadziło do zastosowania

skutecznego podejścia w sprawach transgranicznych angażującego wiele agencji. Eurojust uczestniczył również w jednym spotkaniu koordynacyjnym zorganizowanym przez OLAF w jego siedzibie.

Kamieniem milowym we współpracy operacyjnej w 2015 roku był współudział OLAF — po raz pierwszy — w zespole JIT. Sprawa dotyczyła zorganizowanej grupy przestępczej zamieszanej w oszustwa akcyzowe, oszustwa podatkowe, przemyt papierosów i pranie brudnych pieniędzy. Rozpracowywana zorganizowana grupa przestępcza produkowała ogromne ilości papierosów w tajnych fabrykach za pomocą nielegalnie pozyskanych składników (tytoń, filtry, folie, opakowania, znaki akcyzy). Papierosy były następnie nielegalnie wwożone do Unii Europejskiej na ciężarówkach lub innymi środkami transportu lądowego, a towarzyszyły im sfałszowane dokumenty eksportowe, importowe i tranzytowe.

Eurojust i OLAF regularnie wymieniały podsumowania spraw dotyczących przestępstw PIF, aby określić sprawy, które odniosłyby korzyść ze wzajemnej współpracy. Wymiana informacji stała się bardziej szczegółowa, aby ułatwić ocenę współpracy i identyfikację najlepszych praktyk dzięki konkretnym informacjom takim jak liczba i rodzaj organizowanych spotkań koordynacyjnych lub działań związanych z JIT.

Podczas regularnych spotkań między Eurojust a OLAF na szczeblu roboczym i zarządczym zostały omówione możliwości zwiększenia współpracy takie jak ocena metodologii wymiany podsumowań spraw, a także szkolenia. W 2015 roku, Eurojust zorganizował drugą sesję szkoleniową w OLAF w celu podniesienia świadomości osób prowadzących dochodzenia co do roli i zadań Eurojustu oraz metod pracy tej instytucji.

2.3.3 Współpraca z państwami trzecimi

Umowy o współpracy

Zostały sfinalizowane negocjacje w sprawie umowy o współpracę z Ukrainą i Czarnogorą. Oba projekty umów o współpracy zostały przedłożone Radzie do zatwierdzenia. Po wyroku ETS z dnia 16 kwietnia 2015 roku we wszystkich sprawach, w których czynności podlegające dawnemu trzeciemu filarowi Unii Europejskiej, nadają uprawnienia wykonawcze Radzie, Rada powinna skonsultować się z Parlamentem Europejskim zgodnie z art. 39 ust. 1 dawnego Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z nowo ustanowioną procedurą, Rada rozpoczęła realizację procedury konsultacji z Parlamentem Europejskim w październiku 2015 r. Odbyły się rozmowy z mołdawskimi

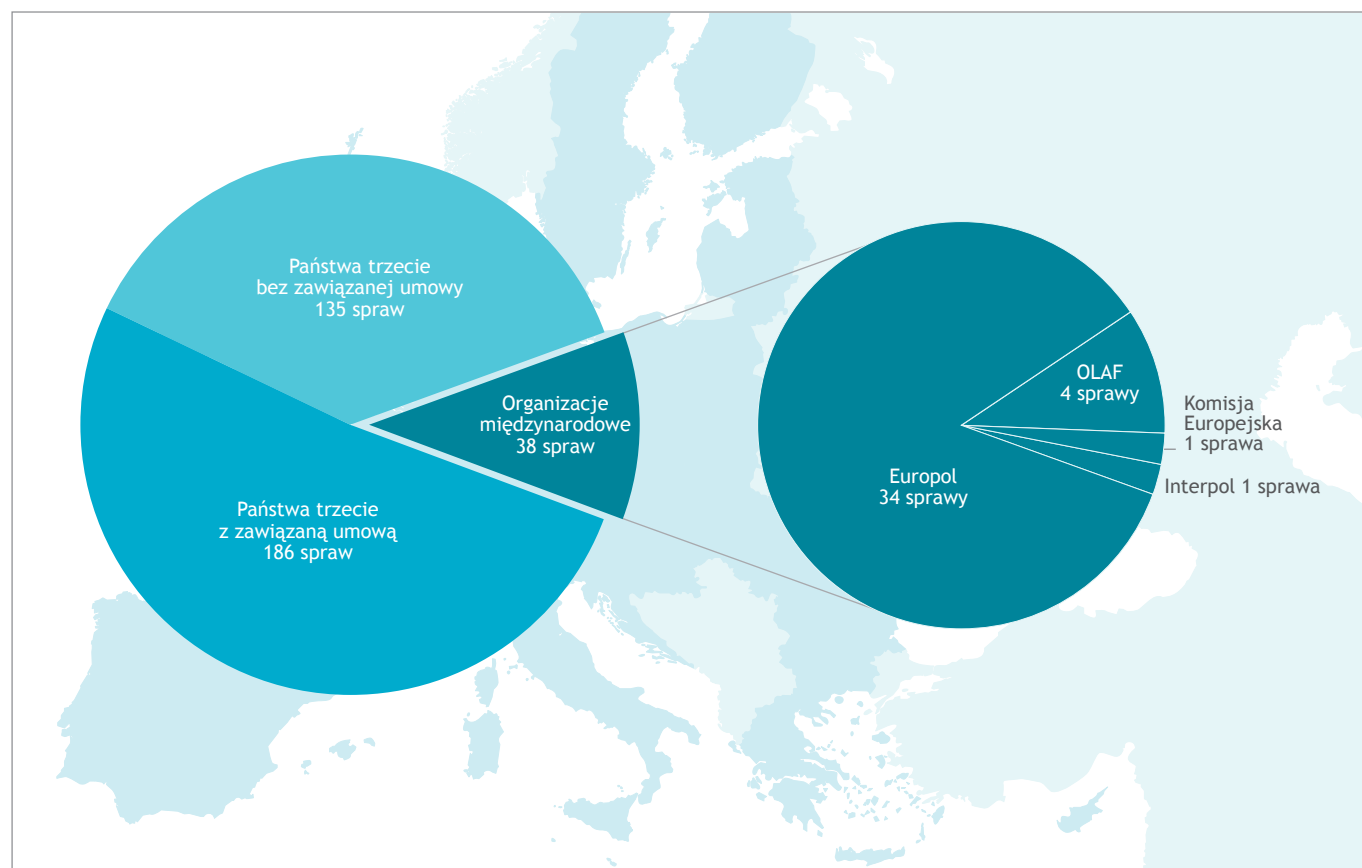
Eurojust i szkolenia

W seminariach tematycznych Eurojustu biorą udział praktycy, co pozwala im na wymianę doświadczeń i najlepszych praktyk. Seminarium te można uznać za szkolenia praktyczne. A dokładniej Eurojust wspiera szkolenia w zakresie współpracy sądowej w sprawach karnych na [podstawie protokołu ustaleń podpisanego z EJTN \(2008\)](#).

W ramach Programu Wymiany EJTN 15 prokuratorów/sędziów z ośmiu państw członkowskich (Niemcy, Austria, Węgry, Polska, Szwecja, Hiszpania, Włochy i Bułgaria) uczestniczyło w kursach długoterminowych (trwających 3 lub 4 miesiące) w przedstawicielstwach krajowych Eurojustu, co wspomagało ich pracę operacyjną. W 2015 roku Eurojust wprowadził koncepcję tygodniowej wizyty szkoleniowej, która odbyła się w marcu, a uczestniczyło w niej 25 prokuratorów/sędziów z 17 państw członkowskich. Ponadto członkowie przedstawicielstw krajowych aktywnie uczestniczyli w sześciu seminariach EJTN zorganizowanych w ramach i projektu sądownictwa karnego: *Międzynarodowa współpraca sądowa w sprawach karnych w praktyce: symulacje dotyczące ENA i wzajemnej pomocy prawej*. Rola Eurojustu w tych seminariach to nadzorowanie pracy praktyków. W myśl zasady „uczenie się przez działanie” na ostatni dzień, jako podsumowanie seminarium, zaplanowana została prezentacja: *Rola Eurojustu w zakresie współpracy sądowej w sprawach karnych*. 7 grudnia 2015 roku Sekretarz Generalny EJTN spotkał się z przewodniczącą Eurojustu w celu omówienia sposobów na wzmocnienie współpracy.

Zgodnie z protokołem ustaleń z CEPOL-em (2010) Eurojust kontynuował również wsparcie szkoleń w różnych obszarach, takich jak dochodzenia finansowe i analizy oszustw akcyzowych, przemyt kokainy i heroiny, walka z terroryzmem i zagraniczni bojownicy terrorystyczni, podrabianie towarów i prawa własności intelektualnej, zespoły JIT, ENA i europejskie nakazy dochodzeniowe, handel ludźmi oraz przemyt nielegalnych imigrantów. Ponadto Eurojust wspólnie z EJTN aktywnie uczestniczył w kursie [Wspólne zespoły dochodzeniowo-śledcze i kierowanie zespołem](#).

Eurojust wspiera webinaria CEPOL-u, rozpowszechniając je w swojej organizacji i czasem aktywnie w nich uczestniczy dzięki prelegentom np. webinarium *Współpraca policyjna i sądowa w dziedzinie wykorzystywanie seksualnego nieletnich*. Eurojust jest także jednym z interesariuszy Głównego Wspólnego Europejskiego Programu CEPOL.

władzami mające na celu doprowadzenie do wejścia w życie Umowy o współpracy między Eurojustem a Mołdawią, która została podpisana w lipcu 2014 r.

W dalszym ciągu utrzymywane były kontakty z Albanią, Bośnią i Hercegowiną, Izraelem, Serbią oraz Turcją, aby możliwe było dokonanie oceny wdrażania przepisów dotyczących ochrony danych i zbadanie możliwości rozpoczęcia negocjacji w sprawie umów o współpracy z tymi państwami. Do listy priorytetów Eurojustu w zakresie inicjowania wstępnych rozmów na temat ewentualnego podjęcia negocjacji w sprawie umowy o współpracy dodana została Gruzja. Nawiązano kontakt z Brazylią, aby zbadać możliwość zawarcia przyszłych umów o współpracy. Jako priorytet potwierdzone zostało również nawiązanie kontaktów z innymi krajami Ameryki Łacińskiej i Karaibów, zwłaszcza z Kolumbią i Meksykiem.

Sprawy prowadzone przez Eurojust z udziałem państw trzecich

Eurojust udzielił pomocy w 298 sprawach dotyczących państw trzecich, nastąpił tu znaczący wzrost w porównaniu do 208 spraw w 2014 r. Spośród 63 państw trzecich Szwajcaria (103) była najczęściej zaangażowanym państwem trzecim, a potem USA (36), Norwegia (34) i Serbia (31).

Seminarium na temat stosowania wzajemnej pomocy prawnej i umów o ekstradycję między Unią Europejską a Stanami Zjednoczonymi

8 i 9 października w siedzibie Eurojustu odbyło się *Seminarium na temat stosowania wzajemnej pomocy prawnej i umów o ekstradycję między Unią Europejską a Stanami Zjednoczonymi*.

Seminarium zostało zorganizowane we współpracy z USA, Komisją Europejską i Eurojustem jako kontynuacja przygotowanych w roku 2012 *Warsztatów na temat stosowania wzajemnej pomocy prawnej i umów o ekstradycję między Unią Europejską a Stanami Zjednoczonymi*.

W seminarium wzięli udział praktycy z państw członkowskich i USA, prokuratorzy łącznikowi z Norwegii i Szwajcarii oddelegowani do Eurojustu, a także przedstawiciele Komisji Europejskiej, Sekretariatu Generalnego Rady, koordynator UE ds. przeciwdziałania

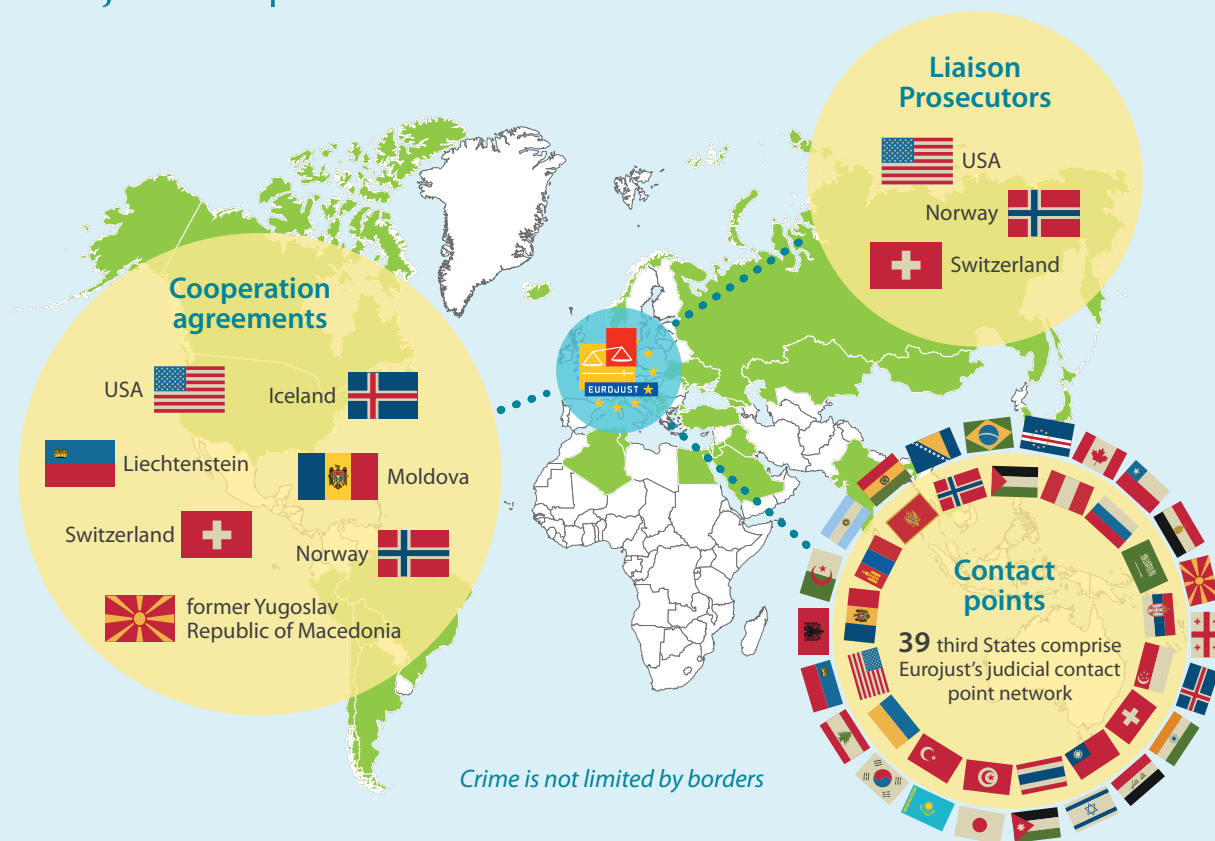
terroryzmowi, przedstawiciele Rady Europy i Europolu. Podczas otwartych sesji seminarium obecni byli także przedstawiciele sektora prywatnego.

Seminarium przeprowadzono w duchu dobrej współpracy. Pokazało ono wolę wszystkich uczestników do wspólnej pracy w celu poprawy współpracy sądowej między państwami członkowskimi a Stanami Zjednoczonymi. Dlatego też w prezentacjach i dyskusjach położono nacisk na zwiększenie zaufania do siebie i zrozumienie poszczególnych systemów prawnych oraz możliwości współpracy, mając jednocześnie świadomość ograniczeń stawianych przez obowiązujące przepisy prawne i dostępne zasoby.

Głównym celem seminarium było przedstawienie uczestnikom obszernego przeglądu możliwości, wymagań i ograniczeń w zakresie zachowania i gromadzenia dowodów elektronicznych oraz zapewnienia ich dopuszczalności w postępowaniu karnym. Inne zagadnienia omówione bardziej szczegółowo to konfiskaty, odzyskiwanie mienia i udostępnianie zasobów, współpraca w postępowaniu ekstradycyjnym oraz status stosowania umowy o wzajemnej pomocy prawnej UE-USA, szczególnie w zakresie pozyskiwania informacji bankowych zgodnie z art. 4 i tworzenie zespołów JIT zgodnie z art. 5 wspomnianej wyżej umowy. Uczestnicy z USA dostarczali cennych informacji i materiałów dotyczących aspektów praktycznych i wymogów prawnych w odniesieniu do różnych formularzy wniosków o wzajemną pomoc prawną i wniosków o ekstradycję skierowanych do USA i to samo zrobili ich odpowiednicy z UE.

Seminarium zakończyła prognoza zaleceń do rozważenia przez państwa członkowskie oraz USA w celu poprawy współpracy sądowej i rozwiązania problemów zidentyfikowanych w tym zakresie, jak na przykład organizacja warsztatów, które mogłyby być wspierane przez Eurojust w zależności od dostępności budżetu i zasobów.

Eurojust cooperation with third States

Główne rodzaje przestępstw to wyłudzenia i oszustwa, pranie brudnych pieniędzy, korupcja, działalność w zorganizowanej grupie przestępczej, handel narkotykami i przestępstwa przeciwko życiu, zdrowiu lub wolności osobistej. W 2015 roku liczba spraw dotyczących cyberprzestępczości z udziałem państw trzecich wzrosła w porównaniu do 2014 roku (z 10 do 15). Terroryzm i przemyt nielegalnych imigrantów są obecnie jednymi z głównych rodzajów przestępstw obejmujących udział państw trzecich w stosunku do sytuacji z 2014 roku.

Państwa trzecie były reprezentowane na 67 spotkaniach koordynacyjnych organizowanych przez Eurojust w porównaniu do obecności na 41 spotkaniach koordynacyjnych w roku ubiegłym. Państwa trzecie najczęściej uczestniczące w spotkaniach koordynacyjnych Eurojustu to Szwajcaria (19), a następnie USA i Norwegia (po 14) oraz Ukraina (6). Szwajcaria (2), Norwegia (1) i Ukraina (1) były zaangażowane w centra koordynacyjne w siedzibie Eurojustu. Zaangażowane w JIT państwa trzecie to Norwegia (3), Mołdawia i Serbia (2), a także Australia, Bośnia i Hercegowina, Szwajcaria, Ukraina i USA.

Przykłady postępowań

Wsparcie Eurojustu zostało wykorzystane w hiszpańskiej sprawie dotyczącej prania pieniędzy, która oddziaływała na co najmniej 11 państw członkowskich oraz kilka państw trzecich. Władze hiszpańskie podejrzewały, że zorganizowana grupa przestępcza prała znaczną ilość pieniędzy, inwestując je w nieruchomości na Costa del Sol (Malaga, Hiszpania). Płatności były realizowane za pośrednictwem Belgii, Francji, Niemiec, Irlandii, Polski i Wielkiej Brytanii, jak również za pośrednictwem Szwajcarii, USA i Gibraltaru. Zorganizowana grupa przestępcza była również podejrzana o przekupywanie lokalnych władz hiszpańskich poprzez dokonywanie nielegalnych płatności w celu uzyskania pozwolenia na budowę (nadużycie obowiązków i przestępstwa przekupstwa). W momencie otwarcia sprawy w Eurojust w kwietniu 2013 roku podejrzany dawny szef i finansista zorganizowanej grupy przestępczej został osądzony i skazany w USA za pranie pieniędzy, a hiszpańskie dochodzenie skoncentrowało się na jego następcach i innych wpłatanych stronach.

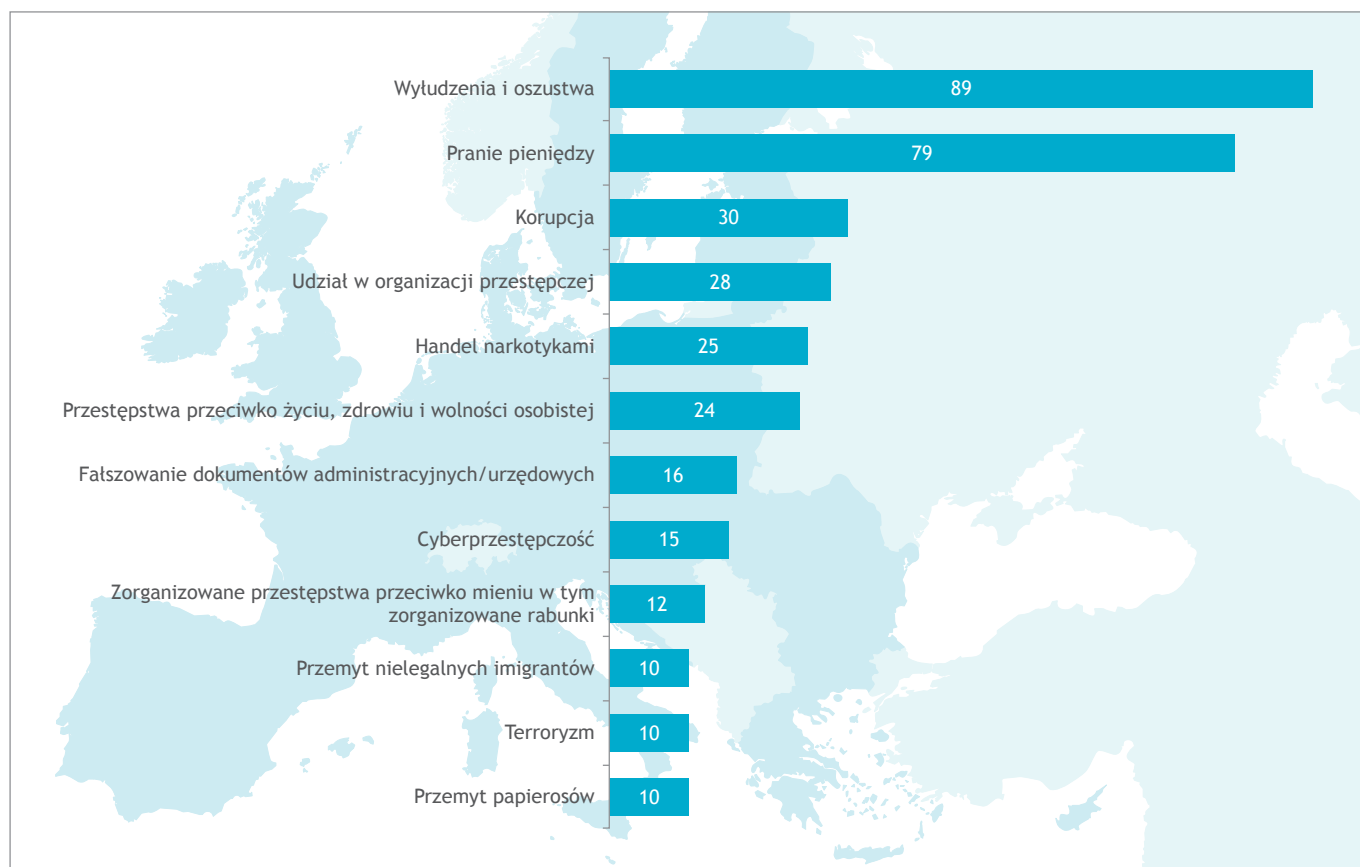
Spotkanie koordynacyjne odbyło się w lipcu 2013 roku. Potwierdziło ono, że sprawa była powiązana z podobnymi działaniami w wielu krajach i uwypukliło trwające w Belgii dochodzenie związane z byłym szefem i jego współnikami. Jako jeden z głównych celów hiszpańskiego dochodzenia wskazane zostało odzyskiwanie mienia. Uczestnicy wskazali krajowe ramy prawne mające zastosowanie do tego przestępstwa.

Podobnie jak w wielu innych państwach członkowskich sprawa tocząca się w Hiszpanii zależała od określenia przestępstwa źródłowego dla prania pieniędzy, co wymagało dostarczenia dodatkowych dowodów z innych państw uczestniczących. Eurojust ułatwił przekazywanie hiszpańskich wniosków o wzajemną pomoc prawną do kilku państw członkowskich i Szwajcarii. Biorąc pod uwagę, że hiszpańskie dochodzenie związane z praniem pieniędzy dotyczyło przestępstwa popełnionego w Hiszpanii, omawiana była kwestia *ne bis in idem*, ale uznano, że w danych okolicznościach nie zachodzi zagrożenie podwójnej karalności.

Sprawa została powiązana ze sprawą zarejestrowaną w Wielkiej Brytanii w 2013 roku, a w marcu 2014 roku odbyło się wspólne spotkanie koordynacyjne związane z tą samą zorganizowaną grupą przestępczą. Rozważano stworzenie ewentualnego zespołu JIT między Hiszpanią a Wielką Brytanią, ale w owym czasie nie uznano, że jest to potrzebne, jako że nacisk położono na bezpośrednią łączność i „ukierunkowane” wnioski o pomoc prawną. Wspierając hiszpańskie sprawy, władze belgijskie zgodziły się udostępnić swoim hiszpańskim odpowiednikom wszelkie dostępne orzeczenia belgijskich sądów, które zostały wydane przeciwko byłemu szefowi zorganizowanej grupy przestępczej.

Do 2015 roku w wielu państwach zostały wszczęte dochodzenia w sprawie nielegalnych praktyk zorganizowanej grupy przestępczej, władze hiszpańskie wydały także wiele wniosków o wzajemną pomoc prawną. W ramach przygotowań do spotkania koordynacyjnego w lutym 2015 roku Eurojust dokonał analizy wszystkich nierozstrzygniętych wniosków o wzajemną pomoc prawną, tym samym usprawniając dyskusję na temat stanu zaawansowania ich realizacji w uczestniczących państwach członkowskich, co doprowadziło do wymiany cennych informacji. Na tym etapie sprawy została ponownie zbadana kwestia *ne bis in idem*. Uczestnicy zgodzili się, że kopia aktu oskarżenia, która została przygotowana w związku z belgijskim dochodzeniem, zostanie wysłana do władz hiszpańskich, aby uniknąć ewentualnych późniejszych problemów z kwestią *ne bis in idem*. Wystąpiono o pomoc Eurojustu w ramach art. 40 decyzji ustanawiającej Eurojust, aby przejść do szybkiej realizacji hiszpańskiego wniosku o wzajemną pomoc prawną skierowanego do Gibraltaru, który stanowi autonomiczną jurysdykcję. W całą sprawę zaangażowany był także Europol, który wspomógł toczące się postępowania sądowe, dostarczając wszystkim zaangażowanym państwom członkowskim szczegółowe sprawozdanie łączące szereg spraw w kilku państwach.

W 2015 roku sprawa była nadal w toku.

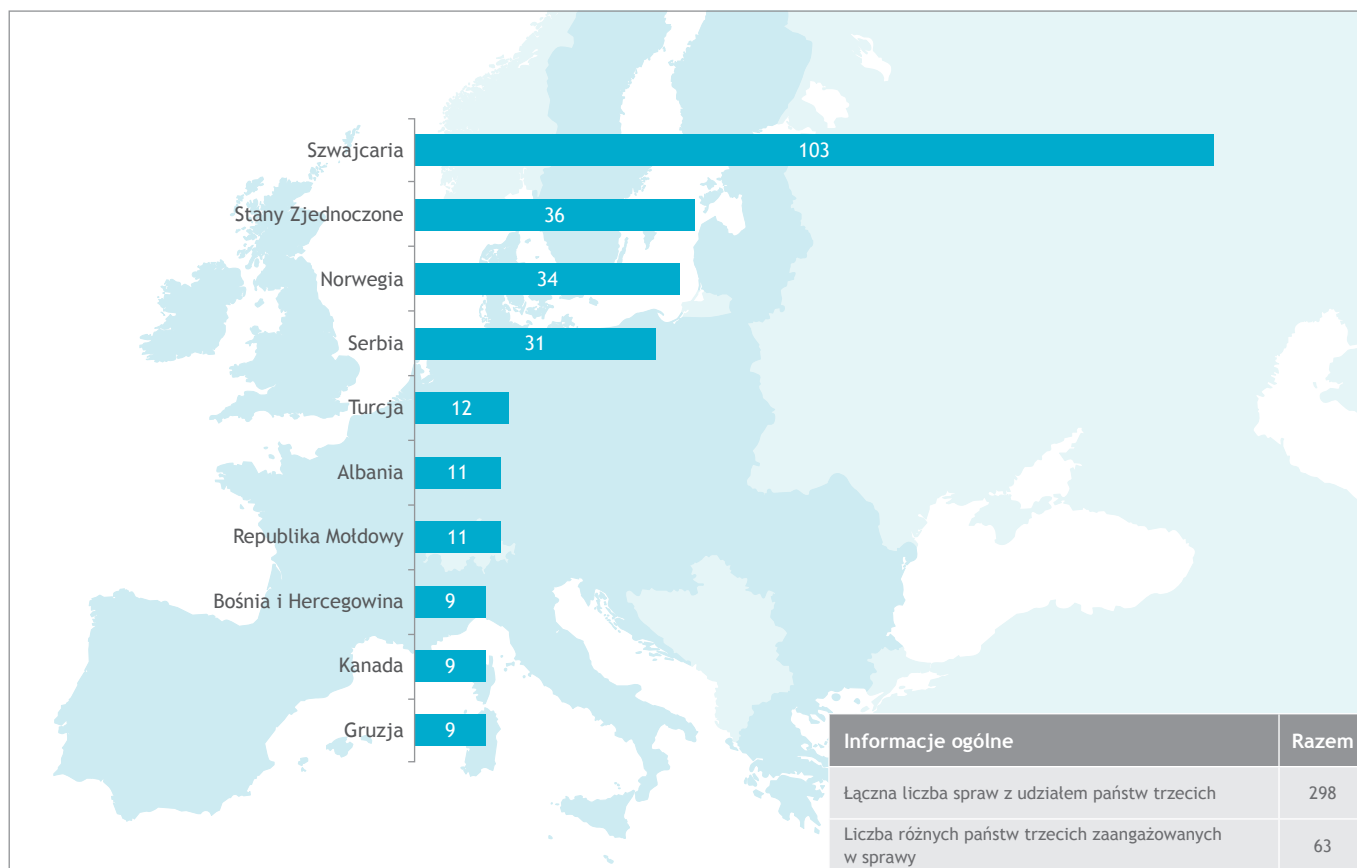
Przykłady postępowań

W grudniu 2014 roku, władze francuskie szukały pomocy Eurojustu, aby rozbić zorganizowaną grupę przestępczą działającą w Bośni i Hercegowinie (BiH) o powiązaniach z Austrią i Francją. Zorganizowana grupa przestępcza prowadzona przez głowę klanu i jego trzech synów zajmowała się handlem ludźmi w tym nieletnimi, wykorzystując swoje ofiary i zmuszając je do popełniania kradzieży, głównie w paryskim systemie transportu publicznego. Ta OCG była aktywna od co najmniej 2012 roku, i była ponadto podejrzewana o handel narkotykami, handel skradzionymi pojazdami i pranie pieniędzy. Ich zyski oszacowano na ponad 2 mln euro. Pozyskane środki były odsyłane do BiH i wykorzystywane do zakupu luksusowych samochodów i nieruchomości.

Zorganizowano dwa spotkania koordynacyjne odpowiednio w Hadze i Sarajewie, ułatwiając wymianę informacji między Francją a BiH, a tym samym pozwalając uniknąć wszczęcia równoległych dochodzeń w Austrii. Aby posunąć naprzód dochodzenia we Francji i BiH, został powołany pierwszy w historii zespół JIT między państwem członkowskim a BiH. JIT posłużył do uproszczenia udziału osób prowadzących dochodzenie z jednego państwa w dochodzeniach prowadzonych przez inne państwo.

Dzięki JIT uczestniczące państwa były w stanie zsynchronizować swoje działania, w szczególności na etapie dokonywania aresztowań oraz aby uniknąć utraty informacji, a także ewentualnej ucieczki podejrzanych. Współpraca w ramach JIT wspomogła również proces gromadzenia środków dowodowych do wykorzystania w postępowaniu sądowym oraz proces zabezpieczania i konfiskaty dochodów pochodzących z przestępstwa zarówno we Francji, jak i w BiH.

Ścisła współpraca między organami sądowymi, policją, organizacjami pozarządowymi, UNODC, instytucjami zajmującymi się prawną ochroną dzieci a Eurojustem w trakcie całej sprawy wykazała, że międzynarodowa współpraca sądowa z państwami trzecimi przynosi pozytywne rezultaty, nawet gdy mamy do czynienia z zaawansowanymi i złożonymi formami zorganizowanych grup przestępczych. Ostatecznie wspólne akcje we Francji i BiH ustalone na lipiec 2015 roku doprowadziły do rozbicia zorganizowanej grupy przestępczej.

Prokuratorzy łącznikowi przy Eurojuście

Obecność prokuratorów łącznikowych przy Eurojuście i ich zaangażowanie w sprawy uznane zostało za korzystne, ponieważ pozwoliło na zidentyfikowanie odpowiednich punktów kontaktowych w poszczególnych państwach i ułatwiło współpracę sądową między właściwymi organami państw członkowskich i państw trzecich zaangażowanych w sprawę.

Eurojust ma trzech prokuratorów łącznikowych oddelegowanych z Norwegii, USA i od marca ze Szwajcarii.

Po wizycie pani Loretty Lynch, amerykańskiej prokurator generalnej, i jej zapowiedzi oddelegowania amerykańskiego prokuratora do spraw cyberprzestępczości z Wydziału Karnego amerykańskiego Departamentu Sprawiedliwości, do Eurojustu w listopadzie został powołany Prokurator do spraw cyberprzestępczości z USA, który ma podjąć pracę w styczniu 2016 r.

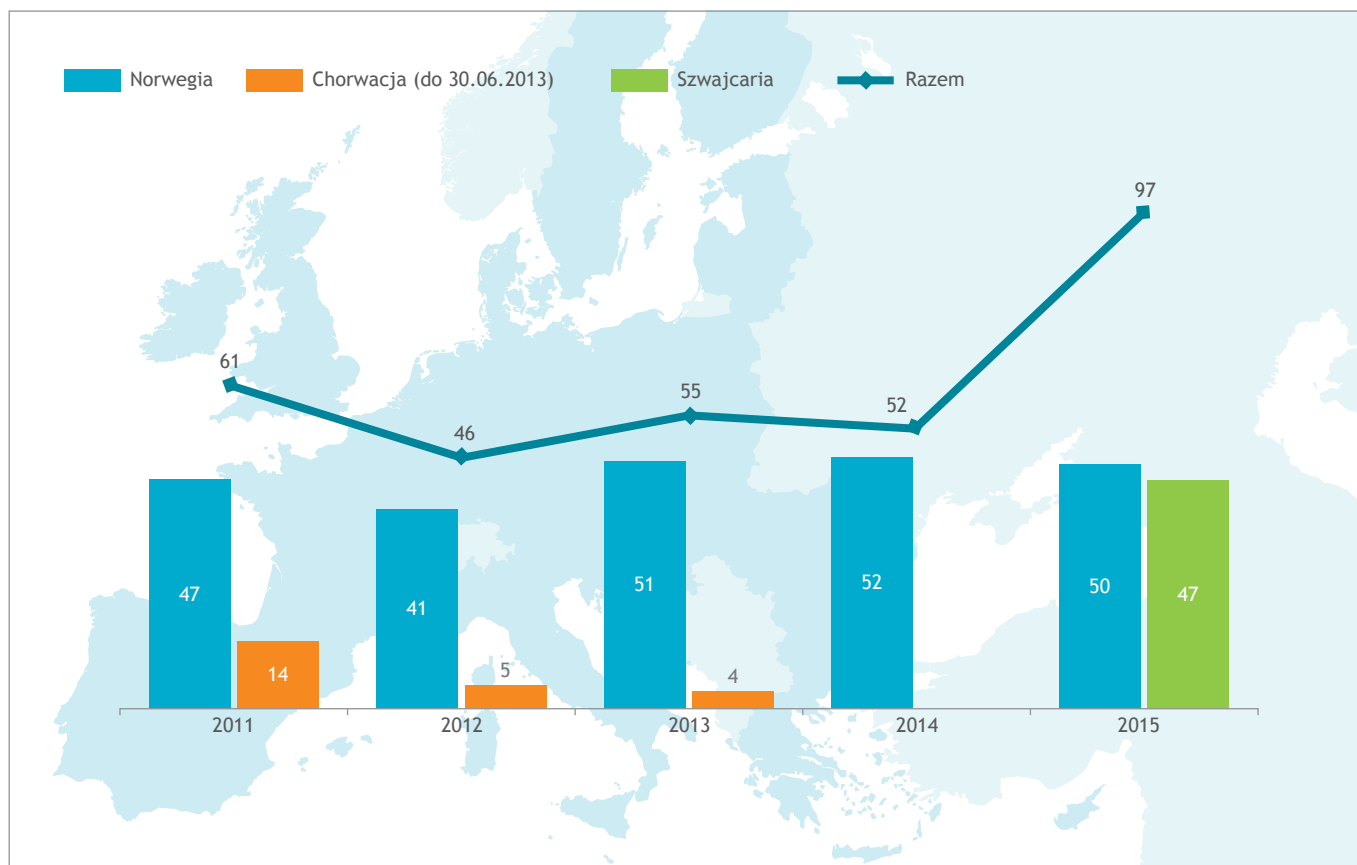
Prokurator łącznikowy z Norwegii zarejestrował 50 spraw dotyczących głównie handlu narkotykami i działalności w zorganizowanych grupach przestępczych. Najczęściej zaangażowane w te sprawy państwa członkowskie to Polska, Litwa, Hiszpania i Francja. Prokurator łącznikowy ze Szwajcarii zarejestrował 47 spraw głównie dotyczących wyłudzeń i oszustw, prania pieniędzy, korupcji, przestępstw przeciwko życiu, zdrowiu lub wolności osobistej i handlu narkotykami. Najczęściej zaangażowane w te sprawy państwa członkowskie to Hiszpania, Niemcy, Holandia

i Wielka Brytania. Prokurator łącznikowy ze Szwajcarii zorganizował dwa spotkania koordynacyjne i był współorganizatorem jednego, a prokurator łącznikowy z Norwegii zorganizował dwa spotkania koordynacyjne.

Punkty kontaktowe przy Eurojuście w państwach trzecich

Wyznaczenie punktów kontaktowych przy Eurojuście w państwach trzecich jest kolejnym narzędziem powszechnie stosowanym w celu poprawy współpracy

między państwami członkowskimi a państwami trzecimi. Istnienie punktów kontrolnych ułatwia pośrednictwo Eurojustu.

W roku 2015, Eurojust rozszerzył swoją światową sieć punktów kontaktowych, dodając punkty kontaktowe w Algierii, Chile, Iraku, Jordanii, Libanie, w Autonomii Palestyńskiej i w Arabii Saudyjskiej. W chwili obecnej Eurojust ma punkty kontaktowe w 39 państwach trzecich.

Wsparcie dla projektów zewnętrznych

Eurojust nadal wspiera inicjatywy w regionie Bałkanów Zachodnich, w tym projekty wspomniane powyżej (*patrz rozdział 2*) dotyczące przemytu nielegalnych imigrantów i handlu ludźmi, w tym finansowany przez UE projekt Instrumentu pomocy przedakcesyjnej 2014 *Międzynarodowa współpraca wymiaru sprawiedliwości w sprawach kryminalnych: sieć prokuratorów na Bałkanach Zachodnich*.

Operacja Vertigo: w przybliżeniu

Typowe przykłady transgranicznych oszustw mają z reguły tendencję do podążania za logiczną linią geograficzną i mogą na przykład skupić się na konkretnej grupie językowej. Operacja „Vertigo” nie podąża za zwykłym wzorem. Sama skala i złożoność sprawy sprawia, że jest wyjątkowa.

W tej sprawie dotyczącej oszustw karuzelowych, zorganizowana grupa przestępcza stojąca za działalnością przestępczą stosowała zaawansowaną infrastrukturę (firmy buforowe, znikający przedsiębiorcy, firmy funkcjonujące jako „alternatywne platformy płatności” ułatwiające pranie pieniędzy i przekazywanie środków pieniężnych z przestępstw) rozproszoną w wielu różnych państwach członkowskich i państwach trzecich, co pozwoliło grupie przestępczej oszukać obywateli UE na sumę około 320 mln euro w przychodach z podatków.

W okresie od listopada 2013 roku do października 2015 roku w siedzibie Eurojustu odbyło się kilka spotkań koordynacyjnych, zainicjowanych przez niemieckie przedstawicielstwo w siedzibie Eurojustu. Republika Czeska, Niemcy, Polska i Holandia ustanowiły JIT częściowo finansowany przez Eurojust. Eurojust i Europol wykazały się dużą współpracą już na wczesnych etapach dochodzenia. Europol zapewnił szerokie wsparcie analityczne i wymianę informacji wywiadowczych.

Centrum koordynacyjne utworzone w Eurojuście koordynowało działania organów ścigania i sądów i zapewniło wsparcie w trakcie **pierwszej wspólnej akcji** w 2015 roku, której celem było zakłócenie działania jednego oddziału zorganizowanej grupy przestępczej. W rezultacie zostało aresztowanych dziewięciu podejrzanych, a 26 lokali w biorących udział w akcji państwach członkowskich zostało przeszukanych.

Druga wspólna akcja doprowadziła do aresztowania 14 podejrzanych, w tym kilku osób, które były rzekomych „mózgiem” całej operacji, dokonano też ponad 40 przeszukiwań. Równolegle władze niemieckie, czeskie i polskie przystąpiły do przeprowadzenia zatrzymań i przeszukań na podstawie krajowych nakazów aresztowania i przeszukania w ramach własnych krajowych dochodzeń.

Trzecia wspólna akcja koncentrowała się na przeszukiwaniach i przesłuchaniach podejrzanych i świadków, których zidentyfikowano głównie na podstawie dowodów zgromadzonych w ramach dwóch poprzednich wspólnych akcji. W Belgii, Czechach, Danii, Francji, Niemczech, Włoszech, Irlandii, Luksemburgu, Holandii, Polsce, Rumunii, Słowacji, Hiszpanii, Szwecji i Wielkiej Brytanii przeprowadzono ponad 49 przeszukań i 27 przesłuchań świadków i podejrzanych.

Europol wdrożył mobilne biura we wszystkich trzech centrach koordynacyjnych Eurojustu, co pozwoliło na bezpośredni dostęp do baz danych Europolu oraz kontroli krzyżowej i analizy danych co ułatwiło wymianę informacji w czasie rzeczywistym. Eurojust ułatwił obsługę wniosków o wzajemną pomoc prawną, ENA, przeszukania, zatrzymania i przesłuchania na miejscu.

Zagadnienia prawne i praktyczne:

- ▶ Głównym wyzwaniem był *modus operandi* tej zorganizowanej grupy przestępczej, a zwłaszcza sposób, w jaki zorganizowana grupa przestępcza zarządzała płatnościami, korzystając z tak zwanych alternatywnych platform płatniczych, aby ułatwić przekazywanie środków pieniężnych związanych z przestępczością oraz powiązanych z praniem pieniędzy. Metoda ta pozwoliła zorganizowanej grupie przestępczej rozszerzyć swoją działalność na cały świat, na przykład poprzez umieszczenie narzędzia do zarządzania płatnościami w jednym kraju, podczas gdy konto bankowe alternatywnej platformy płatniczej znajdowało się w innym kraju. Ponadto „mózgi” operacji stojące za tymi oszustwami mogły znajdować się w dowolnym miejscu i nie ograniczały ich toczące się działania przestępcze, co oznaczało, że wszelkie działania ze strony organów śledczych wymagałyby przekroczenia przez te organy granic własnej jurysdykcji, a to wymaga międzynarodowej współpracy.
- ▶ Rozmiar dochodzeń również narzucał wymóg współpracy transgranicznej. W samych Niemczech zostało wydanych ponad 500 wniosków o wzajemną pomoc prawną.
- ▶ Ze względu na dużą skalę działań przestępczych w dotkniętych tym procederem państwach, zainicjowanych zostało szereg dochodzeń. Ułatwianie i koordynowanie skutecznej współpracy sądowej w takim układzie wymagało zidentyfikowania wszystkich równolegle prowadzonych dochodzeń.

Zdobyte doświadczenia:

- ▶ Pomimo odkrytych powiązań z większością państw członkowskich podjęto decyzję o skupieniu się w sprawie prowadzonej przez Eurojust na głównych zaangażowanych państwach członkowskich. Skuteczność dynamicznego wspólnego zespołu dochodzeniowo-śledczego składającego się tylko z czterech państw członkowskich uznano za ważniejszy czynnik niż ustanowienie bardziej integracyjnego, ale prawdopodobnie mniej elastycznego JIT.

- ▶ Przekazywanie wniosków o wzajemną pomoc prawną i wniosków złożonych między partnerami JIT za pośrednictwem Eurojustu odbywało się tylko dla wniosków, które miały zostać wykonywane podczas wspólnych akcji. Przyszłe sprawy mogłyby skorzystać na przekazywaniu wszystkich takich wniosków, w tym wniosków o dalszą kontrolę, za pośrednictwem Eurojustu.
- ▶ Aby przygotować wspólną akcję, sześć tygodni przed planowaną datą wspólnej akcji w Eurojuście odbyło się spotkanie koordynacyjne. Co najmniej na miesiąc przed tym spotkaniem koordynacyjnym za pośrednictwem przedstawicielstw krajowych zaangażowanych krajów rozesłano powiadomienia o rozpracowywanych podmiotach i w razie możliwości robocze wersje wniosków MLA i JIT, co miało na celu zgromadzenie i weryfikację danych dotyczących rozpracowywanych podmiotów przed wydaniem krajowego nakazu sądowego. W ten sposób udało nam się osiągnąć lepsze wykonanie wniosków o wzajemną pomoc prawną i poświęcić wystarczająco dużo czasu na przygotowanie ostatecznych wniosków MLA oraz niezbędnych tłumaczeń, jak również wykonywanie wniosków podczas wspólnej akcji.
- ▶ Ze względu na zakres spraw i potrzebne działania konieczne były trzy centra koordynacyjne, co pozwoliło także władzom krajowym za każdym razem skupić się na pewnym poziomie sprawców lub środków.
- ▶ Podczas trwania centrów koordynacyjnych w Eurojuście bardzo dobrze działała bezpośrednia komunikacja, która niekoniecznie musiała najpierw przejść przez odpowiednie przedstawicielstwa krajowe (na przykład władze holenderskie komunikowały się bezpośrednio z przedstawicielami niemieckiego lub hiszpańskiego przedstawicielstwa przy Eurojuście i *vice-versa*), umożliwiając obsługę ogromnej liczby dalszych działań w bardzo krótkim czasie.
- ▶ Obopólna komunikacja i dalsze działania dotyczące wniosków o wzajemną pomoc prawną poprzez przedstawicielstwa krajowe Eurojustu bardzo ułatwiły pracę władz krajowych.
- ▶ Współpraca ta wraz z pomocą i koordynacją Eurojustu i Europolu były kluczowymi czynnikami dla uformowania wspólnego zespołu dochodzeniowo-śledczego.
- ▶ Chociaż wszystkie państwa uczestniczące w JIT miały wcześniejsze doświadczenia z tym narzędziem koordynacji sądowej w sprawach o mniejszej skali, niniejsza sprawa przekonała uczestników wspólnego zespołu dochodzeniowo-śledczego, że sprawy o dużej skali mogą być skuteczniej obsługiwane za pośrednictwem zespołów JIT.
- ▶ Stworzony został formularz, który służy członkom wspólnego zespołu dochodzeniowo-śledczego m.in. do śledzenia złożonych wniosków i wymienionych dowodów.
- ▶ Choć centra koordynacyjne Eurojustu do tej pory oferowały komplementarne usługi dla krajowych wysiłków koordynacyjnych podczas wspólnych akcji, centra koordynacyjne utworzone na potrzeby tej sprawy działały jako *jedyny* punkt koordynacyjny działań w głównych uczestniczących w akcji państwach. Sprawa ta pokazuje, że Eurojust może wykonać pełen zakres zadań związanych z wielostronnymi wspólnymi akcjami prowadzonymi na dużą skalę. Aktywny udział władz krajowych zapewnia płynny przepływ informacji między centrum koordynacyjnym Eurojustu a organami odpowiedzialnymi za realizację tych działań.
- ▶ Obecność władz krajowych z krajów uczestniczących w siedzibie Eurojustu podczas wspólnych akcji i wspólna praca z pracownikami Eurojustu w jednym pomieszczeniu zapewniają natychmiastowe zbieranie informacji, co pozwala na szybką reakcję wymiaru sprawiedliwości na nowe/pojawiające się dowody/informacje (na przykład nowe nakazy zabezpieczenia, przeszukania), znajdowanie rozwiązania problemów praktycznych i pozyskiwanie wniosków od wszystkich stron.
- ▶ Proces zbierania doświadczeń zdobytych w całym cyklu trwania sprawy znacząco pomaga w poprawie współpracy i ułatwianiu reakcji sądowej wśród zidentyfikowanych interesariuszy. Zebranie takich informacji będzie również bardzo użyteczne przy dokonywaniu oceny na zakończenie sprawy w Eurojuście, której wyniki mogą zostać wykorzystane w przyszłości w sprawach o podobnym zakresie i rozmiarze.

Najlepsza praktyka:

- ▶ Wczesne zaangażowanie Eurojustu zapewnia, że organy właściwe do wykonywania wniosków o wzajemną pomoc prawną są identyfikowane na wczesnym etapie i że ustanawiany jest bezpośredni kontakt z tymi organami. Na przykład ścisła współpraca z policją na Cyprze w trakcie pierwszej wspólnej akcji była wartością dodaną, ponieważ możliwe było określenie rzeczywistego miejsca zamieszkania głównego podejrzanego i jego aresztowanie na podstawie ENA.
- ▶ Aby przygotować wspólną akcję, sześć tygodni przed planowaną datą wspólnej akcji w Eurojuście należy zorganizować spotkanie koordynacyjne. Silną współpracę między wszystkimi zaangażowanymi stronami należy zapewnić już na wczesnym etapie, co jest ważnym czynnikiem sukcesu dochodzeń. Na przykład Europolowi udało się połączyć dochodzenia niemieckie, polskie, czeskie i holenderskie.

Polscy, holenderscy i niemieccy prokuratorzy odpowiedzialni za sprawę skomentowali trzecią wspólną akcję przeprowadzoną w listopadzie 2015 r.:

„Chociaż wciąż jesteśmy zajęci gromadzeniem i oceną wyników licznych czynności procesowych przeprowadzonych w trakcie wspólnej akcji, już teraz możemy powiedzieć, że operacja była ogromnym sukcesem, który był możliwy dzięki nieocenionej współpracy wszystkich uczestników. Dowodzi to, że pracując razem we wspólnym zespole dochodzeniowo-śledczym przy wsparciu Eurojustu, Europolu i organów krajowych, uzyskujemy przewagę w toczącej się ogólnoswiatowej walce z oszustwami karuzelowymi”.

Wyzwania i najlepsze praktyki

Dzięki swojej działalności operacyjnej oraz strategicznej Eurojust przyczynia się do identyfikacji wyzwań i najlepszych praktyk w różnych dziedzinach współpracy sądowej w sprawach karnych. W 2015 roku Eurojust koncentrował się na trzech obszarach: konfliktach jurysdykcji, zatrzymywaniu danych i przesyłkach niejawnie nadzorowanych.

Konflikty jurysdykcji były priorytetem prezydencji UE w ramach 9. posiedzenia Forum Konsultacyjnego Prokuratorów Generalnych i Oskarżycieli Publicznych państw członkowskich (Forum Konsultacyjne). Eurojust wniósł swój wkład w rozważania na podstawie swoich doświadczeń operacyjnych i wyciągniętych wniosków.

3.1 Konflikty jurysdykcji

Eurojust nadal wspomaga praktyków krajowych w sprawach dotyczących zapobiegania konfliktom jurysdykcji i rozstrzygania ich. Podobnie jak w poprzednich latach większość spraw została uregulowana w sposób nieformalny, a nie poprzez formalne wykorzystanie uprawnień wynikających z art. 6 i 7 decyzji ustanawiającej Eurojust. W 2015 roku, Kolegium nie wydało żadnych formalnych zaleceń na podstawie art. 7 decyzji ustanawiającej Eurojust, ale wykorzystanie art. 6 lit. a pkt ii decyzji ustanawiającej Eurojust przez przedstawicielstwa krajowe znacznie wzrosła do 34 wniosków wydanych w 2015 roku w porównaniu z 12 wydanymi w 2014 r. Węgierskie przedstawicielstwo krajowe zgłosiło największą liczbę wniosków, a zaraz za nim uplasowało się hiszpańskie przedstawicielstwo krajowe. Niemieckie przedstawicielstwo otrzymało największą liczbę wniosków, na kolejnych miejscach były przedstawicielstwa austriackie, francuskie i brytyjskie.

Spotkania Eurojustu poziomu II, spotkania koordynacyjne i wspólny zespół dochodzeniowo-śledczy uważa się za kluczowe narzędzia w kontekście konfliktów jurysdykcji. Ułatwiają one skuteczną i szybką wymianę informacji oraz pomoc, w identyfikacji lub koordynacji ewentualnych równoległych postępowań, wykrywaniu powiązań ze sprawami w innych państwach członkowskich, zapobieganiu konfliktom jurysdykcji, uzgadnianiu przekazania postępowania oraz unikaniu problemów związanych z kwestią *ne bis in idem*.

Jednym z głównych wyzwań związanych z konfliktami jurysdykcji, jest wczesne wykrywanie równoległych postępowań. W związku z tym art. 13 ust. 7 lit. a decyzji ustanawiającej Eurojust, który nakłada na władze krajowe obowiązek informowania Eurojustu o sprawach, w których powstały lub mogą powstać konflikty jurysdykcji, odgrywa kluczową rolę. Niestety liczba zgłoszeń na podstawie art. 13 ust. 7 lit. a sugeruje, że przepisu tego w dalszym ciągu nie wykorzystuje się w wystarczającym stopniu. Mimo że liczba zgłoszeń na podstawie art. 13 ust. 7 lit. a decyzji ustanawiającej Eurojust wzrosła od roku 2011, rzeczywista liczba zgłoszeń w 2015 roku, czyli 35, pozostaje na niskim poziomie. Co więcej, te 35 powiadomień

Unieważnienie dyrektywy w sprawie zatrzymywania danych z 2006 roku przez ETS w kwietniu 2014 roku, wymagało przeprowadzenia analizy skutków niniejszego wyroku na ustawodawstwa krajowe państw członkowskich, jak również zidentyfikowanie powstałych wskutek tego trudności względem zapobiegania poważnym przestępstwom, wykrywania ich, prowadzenia dochodzenia w ich sprawie i ścigania poważnych przestępstw oraz współpracy sądowej związanej z takimi przestępstwami. Eurojust wspierał taką ocenę skutków w odniesieniu do zatrzymywania danych.

Kolegium Eurojustu zdecydowało się przeprowadzić dyskusję tematyczną dotyczącą przesyłek niejawnie nadzorowanych, mając na uwadze wyzwania zaobserwowane w sprawach prowadzonych przez Eurojust w tej dziedzinie.

pochodzi z zaledwie pięciu państw członkowskich: Węgier (21 powiadomień), Hiszpanii (11 powiadomień), Belgii, Holandii i Finlandii (po jednym powiadomieniu).

Konflikty jurysdykcji były tematem dyskusji odbywającej się w czerwcu 2015 roku na seminarium strategicznym Eurojustu: [*Konflikty jurysdykcji, przeniesienie postępowania oraz ne bis in idem*](#): [*sukcesy, braki i rozwiązania*](#) Raport został opublikowany jako dokument Rady nr 14172/15 i jest dostępny w [*witrynie internetowej*](#) Eurojustu. Raport został również omówiony na 9. spotkaniu Forum Konsultacyjnego (patrz rozdział 5.4). Na tych spotkaniach krajowi przedstawiciele, członkowie Forum i przedstawiciele Eurojustu omówili braki i rozwiązania dotyczące poniższych czterech zagadnień: równoległe postępowania, kryteria służące do określenia, które jurysdykcje powinny prowadzić postępowanie, przeniesienie postępowania oraz *ne bis in idem*.

Równoległe postępowania. Uczestnicy stwierdzili, że jeżeli równoległe postępowania nie zostaną zidentyfikowane na wczesnym etapie lub nie zostaną skoordynowane, pojawić się mogą problemy takie jak dublowanie pracy, marnotrawstwo zasobów i problemy dotyczące kwestii *ne bis in idem*. Rozwiązania ulepszające wczesną identyfikację obejmują zwiększoną komunikację między właściwymi organami, zwiększenie świadomości władz krajowych, że mają obowiązek poinformowania Eurojustu o sprawach, w których pojawia się konflikt jurysdykcji (art. 13 ust. 7 lit. a decyzji ustanawiającej Eurojust), a być może także na dłuższą metę stworzenie centralnych krajowych baz danych tocących się dochodzeń oraz systemu pozwalającego połączyć te bazy danych na szczeblu UE. Spotkania koordynacyjne i JIT zostały uznane za doskonałe narzędzia do koordynacji równoległych postępowań.

Kryteria podejmowania decyzji o najlepszym miejscu do ścigania sądowego. Uczestnicy podkreślali, że większość państw członkowskich ma ogólne kryteria dotyczące jurysdykcji wewnętrznej, ale niewiele z nich ustaliło kryteria do podjęcia decyzji dotyczącej najlepszej jurysdykcji do ścigania spraw, w których występują konflikty jurysdykcji w kontekście transgranicznym. Uznano, że przygotowane

przez Eurojust *Wytyczne w zakresie podejmowania decyzji o tym, w której jurysdykcji powinno odbywać się ściganie sądowe* to bardzo przydatne narzędzie, ale mogłoby ono zostać dopracowane przez włączenie przykładów lub określenie dodatkowych kryteriów w celu uwzględnienia ostatnich postępów w sprawach karnych w UE. Uczestnicy argumentowali, że w celu zapewnienia elastyczności i zdolności adaptacji do różnych scenariuszy kryteria powinny być równoważne.

Przekazanie postępowań. Powszechny pogląd wśród uczestników mówi, że występuje wiele wyzwań jak np. brak podstawy prawnej, brak informacji na temat dalszych działań w sprawie, brak terminów, problemy z tłumaczeniami i problemy dotyczące środków dowodowych. Wczesny kontakt, aktywna współpraca, wczesna ocena prawomocności dowodów, jakie mają zostać przekazane i tłumaczenie streszczeń spraw na wczesnym etapie uznano za przykłady najlepszych praktyk. Nowy instrument prawny UE dotyczący przekazywania postępowań, na przykład wraz z kryteriami przejścia procedury, podstawami do odmowy, kwestiami technicznymi takimi

jak tłumaczenia, minimalna zawartość wniosku oraz terminy, mogłyby pomóc przezwyciężyć obecne trudności.

Ne bis in idem. Uczestnicy stwierdzili, że zarówno pojęcie „tych samych czynów”, jak i kwestia tego, kiedy w sprawie wydano „prawomocny wyrok” wciąż prowadzi do problemów i różnych interpretacji. Kilku uczestników podkreśliło znaczenie dalszego szkolenia i podnoszenia świadomości w tych sprawach i zaproponowało, aby możliwy był dostęp do zestawiania istniejącego orzecznictwa (ETS i sądy krajowe) wraz z podsumowaniem, a także przeglądu ustawodawstwa krajowego i innych istotnych informacji.

W ramach przygotowań do seminarium i spotkania Forum Konsultacyjnego Kolegium Eurojustu przeprowadziło dyskusję tematyczną i opracowało [Raport na temat spraw prowadzonych przez Eurojust w zakresie zapobiegania konfliktom jurysdykcji i rozstrzygania ich](#) obejmujący lata 2009–2014, dotyczący czterech powyższych zagadnień w świetle spraw prowadzonych przez Eurojust i opublikowany jako dokument Rady nr 9474/15 dostępny w witrynie internetowej Eurojustu.

Przykłady postępowań

Wsparcie Eurojustu w sprawie dotyczącej kradzieży pojazdów samochodowych w 2015 roku ilustruje złożoność spraw dotyczących OPC. Chociaż dotyczyła ona tylko jednego podejrzanego, który wynajmując samochody w jednym państwie członkowskim i sprzedając je współnikom w innym państwie członkowskim, przy każdej okazji popełniał stosunkowo drobne przestępstwa, sprawa ta ukazuje zarówno, że ogólna liczba popełnionych przestępstw może być znacząca, jak również, że mobilność przestępców może powodować przeszkody prawne i wyzwania dla współpracy sądowej.

Bułgarski sąd zwrócił się do Eurojustu z wnioskiem o pomoc dotyczącą skomplikowanego konfliktu jurysdykcji i potencjalnego problemu w kwestii *ne bis in idem*. Sąd stanął w obliczu dwóch konkurujących ze sobą ENA dotyczących obywatela Włoch rzekomo biorącego udział w kradzieży samochodów. Nakazy aresztowania zostały wydane odpowiednio przez Polskę i Rumunię. Jednocześnie podejrzany był przedmiotem dochodzenia karnego za podobne przestępstwa w Bułgarii, gdzie przebywał w areszcie po przekazaniu przez władze czeskie w ramach wykonania bułgarskiego ENA. Bułgarskie władze zostały poinformowane przez podejrzanego, że został skazany za te same lub podobne przestępstwa na Węgrzech i w Czechach i odbył karę więzienia w obu krajach.

Bułgarskie przedstawicielstwo krajowe w siedzibie Eurojustu zaprosiło przedstawicielstwa krajowe z Czech, Węgier, Polski i Rumunii na spotkanie poziomu II w celu wymiany informacji na temat tej skomplikowanej z prawnego punktu widzenia sytuacji, aby znaleźć sposób rozwiązania problemu. Władze bułgarskie były świadome, że przestępstwo, którego dotyczył polski ENA, odpowiadało jednemu z ogółem siedmiu przestępstw wymienionych w rumuńskim ENA. W wyniku tego spotkania władze czeskie i węgierskie mogły poinformować bułgarskie przedstawicielstwo krajowe, że przestępstwa, za które podejrzany został skazany w Czechach i na Węgrzech odpowiadały niektórym z rzekomo popełnionych przez niego przestępstw wskazanym w rumuńskim ENA.

Ustalenie dokładnego nakładania się przestępstw było skomplikowane, ponieważ w wielu systemach prawnych dokonanie kilku kradzieży może zostać uznane za czyn ciągły, a zatem za jedno przestępstwo. Wymiana informacji zainicjowana na spotkaniu ujawniła ponadto szczególne zainteresowanie władz rumuńskich wsparciem prowadzenia tej sprawy, ponieważ podejrzany współpracował ze współnikami zlokalizowanymi w Rumunii, którzy byli przedmiotem dochodzenia rumuńskiego.

Możliwe rozwiązanie znaleziono w zmianie rumuńskiego ENA, aby uwzględnić tylko te przestępstwa, które nie były częścią czeskiej i węgierskiej sprawy i które nie spowodowałyby problemów w odniesieniu do kwestii *ne bis in idem*, w przypadku gdyby podejrzany stał się przedmiotem rumuńskiego postępowania za te same przestępstwa. Ponadto władze rumuńskie zostały poproszone o tymczasowe wydanie podejrzanego

z powodu toczącego się dochodzenia bułgarskiego oraz zainteresowania tych władz sądowym ściganiem podejrzanego za rzekome przestępstwa popełnione w Bułgarii.

Kolejny wniosek został złożony do władz polskich, aby wycofały swoje ENA, co argumentowano faktem, że przestępstwo, za które poszukiwano podejrzanego, zostało już zawarte w rumuńskim ENA. Dano pierwszeństwo wykonaniu rumuńskiego ENA ze względu na wiele przestępstw popełnionych w Rumunii oraz fakt, że rumuński ENA poprzedzał polski ENA.

Jednak z uwagi na fakt, iż rumuńskiego ENA nie można było zmienić, bułgarski sąd niezwłocznie wytoczył postępowanie wobec podejrzanego. Podejrzany został skazany, a wykonanie wyroku zostało odroczone na okres pięciu lat, w następstwie czego bułgarski sąd mógł wykonać rumuński ENA. Podstawa przekazania sprawy Rumunii była ograniczona do tych przestępstw, za które podejrzany nie został wcześniej skazany. Wsparcie Eurojustu i dążenie do zapewnienia koordynacji, jak również efektywne wykorzystanie spotkania poziomu II jako narzędzia współpracy przyczyniły się do osiągnięcia pozytywnego wyniku w tej sprawie uzyskanego po około miesiącu od rozpoczęcia przedmiotowej sprawy w Eurojuście.

3.2 Zatrzymywanie danych

Celem dyrektywy 2002/58/WE (dyrektywa o danych w sektorze łączności elektronicznej) jest ochrona podstawowych wolności osób fizycznych i prawo do zachowania prywatności poprzez ustanowienie przepisów, dotyczących przetwarzania przez operatorów sieci i dostawców usług danych o ruchu i lokalizacji wygenerowanych, wskutek korzystania z usług łączności elektronicznej. Sama dyrektywa o danych w sektorze łączności elektronicznej uznała prawo państw członkowskich do ograniczenia w razie potrzeby zakresu stosowania tych praw w ramach społeczeństwa demokratycznego, aby zapewnić ochronę bezpieczeństwa narodowego lub aby zapobiegać przestępstwom karnym, prowadzić dochodzenia w związku z nimi, wykrywać je i ścigać je sądowo.

W trosce o skuteczną koordynację dochodzeń i ścigania w postępowaniu karnym, Dyrektywa 2006/24/WE dotycząca zatrzymywania danych (DRD), miała na celu harmonizację przepisów państw członkowskich w odniesieniu do takich ograniczeń, w szczególności w zakresie zatrzymywania i wykorzystywania danych elektronicznych. W kwietniu 2014 roku ETS uznał wprawdzie, że dyrektywa DRD faktycznie spełniła swój cel w interesie ogółu, jednakże stwierdził jej nieważność *ab initio* w sprawie *Digital Rights Ireland Ltd* (C 293/12), motywując to tym, że przekracza ona granice zasad proporcjonalności i konieczności w obliczu osiągnięcia tego celu.

Reakcje państw członkowskich na to unieważnienie były zróżnicowane — niektóre uchyliły te przepisy, a inne zmieniły je tak, aby zachować zgodność z warunkami określonymi w wyroku, inne z kolei stwierdzały, że niezbędny poziom ochrony i proporcjonalności został uwzględniony w ramach ich własnych systemów prawnych. Ten zakres reakcji osłabił cel dyrektywy DRD polegający na osiągnięciu harmonizacji prawa i doprowadził do rozdrobnienia systemu prawnego w odniesieniu do zatrzymywania danych w całej Unii Europejskiej, co z kolei stwarza znaczne wyzwania w zakresie dochodzenia i ścigania poważnych przestępstw, a także związanej z nimi współpracy sądowej.

Ponieważ systemy zatrzymywania danych są uznawane za niezbędne narzędzia służące do wykrywania poważnych przestępstw, w tym przestępczości transgranicznej, zapobiegania takim przestępstwom, prowadzenia dochodzenia w ich sprawie oraz ich ścigania, Eurojust postanowił przeanalizować ramy prawne w różnych państwach członkowskich z zamiarem określenia: (i) przeszkód stwarzanych przez unieważnienie dyrektywy DRD i różne systemy prawne dotyczące zatrzymywania danych, które powstały w wyniku tego posunięcia, (ii) możliwych rozwiązań, wyciągniętych wniosków i najlepszych praktyk w rozwiązywaniu takich problemów, zarówno w sprawach krajowych, jak również w sprawach transgranicznych, oraz (iii) obszarów do dalszej współpracy lub działań legislacyjnych w zależności od przypadku. W tym celu Eurojust rozesłał kwestionariusz do przedstawicieli krajowych, a następnie Kolegium przeprowadziło dyskusję tematyczną na ten temat. Efekty prac zostały przedstawione Radzie na posiedzeniu grupy roboczej ds. ogólnych, w tym oceny (GENVAL), które odbyło się 29 października 2015 r. Zatrzymywanie danych było również tematem [Warsztatów](#) oraz posiedzenia Forum Konsultacyjnego, które miało miejsce 10 i 11 grudnia.

Główne zidentyfikowane wyzwania, dotyczą trudności organów ścigania w uzyskaniu dostępu do informacji, a nawet niemożności uzyskania dostępu do takich informacji, które są kluczowe dla dochodzeń zarówno w kraju, jak i w odniesieniu do spraw o charakterze transgranicznym. Rozbieżności w systemach zatrzymywania danych (przede wszystkim okresy zatrzymywania danych) w państwach członkowskich i państwach trzecich rodzą trudności w dochodzeniach transgranicznych/równoległych, w rozstrzyganiu konfliktów jurysdykcji (jako że wybór najlepszego forum do ścigania może zostać podważony), problemy dla skuteczności JIT oraz trudności w uzyskiwaniu i dopuszczalności dowodów. Warsztaty i spotkanie Forum Konsultacyjnego wykazały wyraźny trend, popierający

ustanowienie unijnego obowiązku zatrzymywania danych przy zapewnieniu odpowiednich zabezpieczeń proceduralnych, skutecznych warunków zapewnienia bezpieczeństwa i dokładności danych i uzasadnionego okresu zatrzymywania

nian danych. Wyrażono także poparcie dla unijnego rozwiązania, którego celem byłaby harmonizacja ram zatrzymywania danych we wszystkich państwach członkowskich, ewentualnie poprzez nową inicjatywę ustawodawczą.

3.3 Przesyłki niejawnie nadzorowane

W dniu 6 października 2015 roku, Kolegium przeprowadziło dyskusję tematyczną dotyczącą transgranicznych przesyłek niejawnie nadzorowanych, skupiając się na roli i doświadczeniach Eurojustu oraz na sposobach poprawy zdolności operacyjnych Eurojustu względem wspierania władz krajowych w tym kontekście.

Zidentyfikowano następujące problemy prawne i praktyczne na podstawie spraw prowadzonych przez Eurojust: (i) różnice w przepisach krajowych zajmujących się przesyłkami niejawnie nadzorowanymi mogą mieć konsekwencje operacyjne; (ii) potrzeba tłumaczenia wniosków o wzajemną pomoc prawną na język wykonującego taki wniosek państwa członkowskiego może spowodować opóźnienia w realizacji przesyłki niejawnie nadzorowanej; (iii) zezwolenie na przesyłkę niejawnie nadzorowaną w następstwie wniosku o wzajemną pomoc prawną może być czasochłonne w państwie członkowskim, które otrzymało taki wniosek, ze względu na ograniczenia proceduralne; (iv) pojawiają się trudności w identyfikacji krajowych organów właściwych do udzielania zezwolenia na przesyłkę niejawnie nadzorowaną, zwłaszcza w państwach członkowskich, które nie wyznaczyły centralnego organu, z jakim należy się kontaktować w takiej sytuacji; (v) po otrzymaniu wniosku MLA na udzielenie zezwolenia na przesyłkę niejawnie nadzorowaną niektóre państwa członkowskie mogą znaleźć się w sytuacji, kiedy powinny zostać wszczęte (zasada legalności vs. zasada oportunistu) ich własne dochodzenia na podstawie informacji otrzymanych za pośrednictwem wniosku o pomoc prawną, co może prowadzić do pojawienia się równoległych postępowań we wzywającym i wezwanym państwie członkowskim; oraz (vi) łączne stosowanie urządzeń GPS lub środków nadzoru prowadzonego przez funkcjonariuszy policji podczas realizacji przesyłki niejawnie nadzorowanej może stworzyć problemy związane z dostępnością zasobów na poziomie praktycznym, lub na poziomie dopuszczalności dowodów z perspektywy prawnej.

Zidentyfikowano następujące najlepsze praktyki w odniesieniu do zaangażowania Eurojustu w przesyłki niejawnie nadzorowane: (i) Eurojust powinien zostać zaangażowany w przygotowywanie transgranicznej przesyłki niejawnie nadzorowanej na możliwie jak najwcześniejszym etapie, zwłaszcza w złożonych, wielostronnych sprawach; (ii) Eurojust może pomóc w identyfikacji organów w państwach członkowskich właściwych do wydania zezwolenia i realizacji przesyłki niejawnie nadzorowanej; (iii) organizowanie spotkań koordynacyjnych przez Eurojust może nieść ze sobą wartość dodaną w zakresie przygotowywania przesyłek

niejawnie nadzorowanych w celu dookreślenia wymogów prawnych zaangażowanych państw członkowskich i aby móc przewidzieć wszystkie możliwe scenariusze, jakie mogą wystąpić w fazie realizacji; oraz (iv) przedstawicielstwa krajowe w Eurojuście mogą stanowić kanały komunikacji i ułatwiać przepływ informacji między organami krajowymi we wszystkich fazach realizacji przesyłki niejawnie nadzorowanej, zwłaszcza, gdy w proces ten zaangażowane są państwa trzecie.

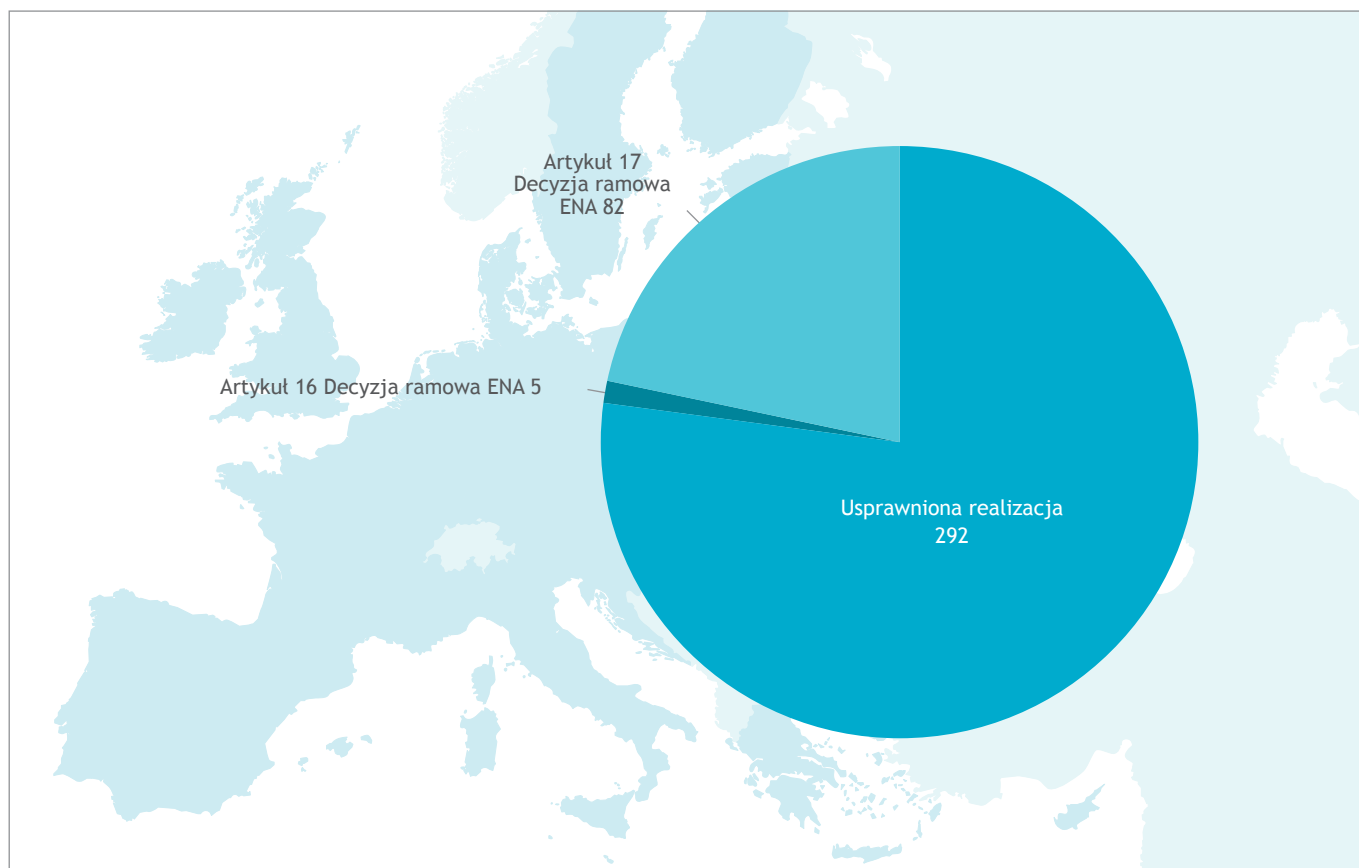
Europejski nakaz aresztowania

Eurojust nadal odgrywa kluczową rolę w poprawie stosowania ENA. W 2015 roku, Eurojust zarejestrował 292 sprawy dotyczące ulepszenia wykonywania ENA, co stanowiło 13% wszystkich spraw. Grecja zgłosiła największą liczbę wniosków (55), zaraz za nim jest Polska (33) i Francja (21). Wniosek taki najczęściej otrzymywały Zjednoczone Królestwo (36), Niemcy (32) i Włochy (30).

W odniesieniu do kolidujących ze sobą ENA art. 16 Decyzji ramowej o europejskim nakazie aresztowania (DR ENA) stanowi, że Eurojust może zostać poproszony przez organy sądowe wykonujące taki nakaz o udzielanie porady dotyczącej miejsca przekazania osoby ściganej na podstawie europejskich nakazów aresztowania wydanych przez przynajmniej dwa państwa członkowskie. Eurojust nadzorował pięć takich spraw.

W odniesieniu do naruszania terminów na wykonanie europejskich nakazów aresztowania art. 17 ust. 7 DR w sprawie ENA stanowi, że w wyjątkowych okolicznościach, jeżeli państwo członkowskie nie jest w stanie dotrzymać terminów przewidzianych w art. 17, powinno ono poinformować o tym Eurojust i podać przyczyny takiego opóźnienia.

W 2015 roku w Eurojuście zarejestrowane zostały 82 sprawy dotyczące naruszenia terminów. Już szósty rok z rzędu Irlandia zgłosiła największą liczbę naruszeń. Inne sprawy zostały przekazane przez Bułgarię, Republikę Czeską, Hiszpanię, Węgry i Zjednoczone Królestwo.

Waluty wirtualne

Kolegium przeprowadziło dyskusję tematyczną dotyczącą walut wirtualnych w styczniu 2015 r. Zostały zaprezentowane wyzwania i trudności napotykane w dochodzeniach dotyczących walut wirtualnych, a po prezentacji nastąpiła wymiana poglądów między uczestnikami. Główne omawiane zagadnienia obejmowały kwalifikację prawną walut wirtualnych i kwestię tego, czy nadają się one do konfiskaty w różnych jurysdykcjach krajowych, a poza tym czynniki pozwalające ustalić jurysdykcję w sprawach związanych z walutami wirtualnymi i ewentualną konieczność usunięcia danych elektronicznych zawierających waluty wirtualne, co stanowi ostateczność, jeśli jurysdykcje krajowe nie określiły zasad przeprowadzania konfiskat tego rodzaju waluty.

Priorytet roku

Zabezpieczenia, konfiskata i odzyskiwanie
mienia

Zorganizowane grupy przestępcze czerpią zyski z różnego rodzaju działalności przestępczej, a dochody z przestępstw są „prane” i ponownie wprowadzane do obrotu gospodarczego. Pozbawienie przestępców dochodów z przestępstwa jest istotnym elementem zapobiegania działalności przestępczości zorganizowanej. W tym kontekście, konfiskata i odzyskiwanie mienia pochodzącego z przestępstwa to bardzo skuteczny sposób na walkę z przestępczością zorganizowaną. Ponadto konfiskata ma efekt odstraszający, wzmacniając przekonanie, że „przestępstwo nie popłaca”.

Pomimo szeregu instrumentów prawnych ustanowionych w tym zakresie współpracę sądową nadal hamują poważne różnice między krajowymi systemami prawnymi oraz brak zharmonizowanych zasad. Państwa członkowskie napotykają na wiele przeszkód w realizacji wniosków o wzajemną pomoc prawną w zakresie identyfikacji i zamrażania dochodów pochodzących z przestępstwa oraz uznawania nakazów konfiskaty wydanych przez państwa członkowskie, zwłaszcza gdy stosowana jest konfiskata bez uprzedniego wyroku skazującego. W efekcie kwoty odzyskane od zorganizowanych grup przestępczych są skromne.

W 2015 roku, Eurojust wspierał zarówno na szczeblu operacyjnym, jak i strategicznym szybsze zastosowanie unijnych instrumentów prawnych w zakresie zabezpieczenia i konfiskaty mienia, które wprowadzają w życie zasadę wzajemnego uznawania, w tym decyzję ramową 2003/577/WSiSW w sprawie wykonywania nakazów zabezpieczenia mienia lub środków dowodowych, decyzję ramową 2006/783/WSiSW w sprawie stosowania wzajemnego uznawania nakazów konfiskaty, oraz dyrektywę 2014/42/UE w sprawie zabezpieczania i konfiskaty narzędzi i zysków pochodzących z przestępstwa w UE. W ten sposób Eurojust zachęcał do wzajemnego zrozumienia i współpracy pomiędzy odpowiednimi organami i ostatecznie zwiększał wykorzystanie instrumentów wzajemnego uznawania w dziedzinie odzyskiwania mienia. Potrzeba poprawy transgranicznego zabezpieczania i konfiskaty mienia pochodzącego z przestępstwa była przedmiotem refleksji na szczeblu UE, a Europejska Agenda Bezpieczeństwa podkreśliła rolę i doświadczenie Eurojustu we wspieraniu władz krajowych podczas prowadzenia dochodzeń finansowych.

Eurojust w dalszym ciągu odgrywa kluczową rolę w poprawie współpracy między państwami członkowskimi w sprawach karnych (art. 3 ust. 1 lit. b decyzji ustanawiającej Eurojust) w szczególności poprzez realizację następujących działań: (i) ułatwianie uznawania i wykonywania postanowień o zabezpieczeniu i konfiskacie i realizacji wniosków o współpracę sądową; (ii) pomoc w przygotowywaniu postanowień o zabezpieczeniu i konfiskacie oraz wniosków o pomoc prawną, określanie właściwych organów w państwie członkowskim, do którego skierowany był wniosek, wymiana informacji oraz tłumaczenia istotnych informacji; (iii) umożliwienie koordynacji dochodzeń i pomaganie organom śledczym i organom ścigania w jednoczesnym wykonywaniu postanowień o zabezpieczeniu; (iv) sprecyzowanie wymogów prawnych zarówno dla organów wydających, jak i wykonujących i rozwiązywanie praktycznych problemów wynikających z różnych wymogów prawnych i proceduralnych w różnych systemach prawnych; (v) wspieranie

państw członkowskich w osiąganiu porozumień w zakresie rozporządzania skonfiskowanym mieniem i dzielenia aktywów; oraz (vi) określenie najlepszych praktyk w zarządzaniu aktywami od początku dochodzenia (np. poprzez wnioskowanie o sprzedaż łatwo psujących się lub szybko tracących na wartości towarów, lub towarów o wysokich kosztach zarządzania jednocześnie z wydaniem postanowienia o zabezpieczeniu).

Eurojust nadal określał praktyczne możliwości poszerzenia współpracy sądowej w tej dziedzinie i przezwyciężenia przeszkód wynikających z różnych systemów prawnych dotyczących zabezpieczania i konfiskaty mienia. Niektóre problemy prawne i praktyczne zidentyfikowane przez Eurojust w 2015 roku w prowadzonych przez siebie sprawach dotyczących odzyskiwania mienia w tym jego zabezpieczania i konfiskaty dotyczyły następujących kwestii:

- (i) Trudności związane z zasadą podwójnej karalności, gdy zachowanie określone w postanowieniu o zabezpieczeniu (lub wnioskach o pomoc prawną wnoszących o zamrożenie aktywów) nie stanowi przestępstwa w państwie członkowskim, które otrzymało wniosek;
- (ii) Dodatkowe trudności związane z zasadą podwójnej karalności w odniesieniu do oszustw podatkowych/przestępstw skarbowych, w których pomimo faktu, że wykroczenie jest uważane za przestępstwo w otrzymującym wniosek państwie członkowskim, uszczuplenia budżetu publicznego lub straty dla tego budżetu doznaje wnioskujące państwo członkowskie;
- (iii) Trudności związane z transgranicznym uznawaniem zajęć i konfiskat w formie cywilno-administracyjno-prawnej: podczas gdy w większości państw członkowskich pomoc prawna może zostać udzielona tylko w ramach postępowania karnego, a aktywa mogły zostać odzyskane w następstwie wyroku skazującego w sprawie karnej, niektóre państwa członkowskie przewidują stosowanie nakazów odzyskania w trybie postępowania cywilnego lub w inny sposób, a wówczas decyzja o konfiskacie jest możliwa bez wyroku skazującego w sprawie karnej;
- (iv) Dodatkowe problemy pojawiają się w kontekście wniosków o pomoc prawną wydanych przez organ niesądowy w ramach postępowania dotyczącego konfiskaty w formie cywilno-administracyjno-prawnej, kiedy to otrzymujące wniosek państwo wymaga podjęcia innych środków przez wnioskujące państwo członkowskie, aby móc rozpatrzyć takie wnioski o pomoc prawną (np. podpis sędziego);
- (v) Uważa się, że postanowienie o zabezpieczeniu ma ograniczony zakres, a praktycy często w zamian opierają się raczej na wnioskach o pomoc prawną zgodnie z Konwencjami o wzajemnej pomocy prawnej z roku 1959 i 2000, a także Konwencją Rady Europy z 1990 r. o praniu dochodów pochodzących z przestępstwa, ujawnianiu takich dochodów, zajmowaniu ich i konfiskacie, które mogą obejmować wnioski o przeszukanie, przechwytywanie przekazów telekomunikacyjnych, zamrażanie i konfiskatę aktywów;

- (vi) Problemy wynikające z braku centralnego krajowego rejestru/centralnej bazy danych toczących się postępowań w sprawach dotyczących osobnych i niepowiązanych postanowień o zabezpieczeniu w odniesieniu do tych samych aktywów; oraz
- (vii) Trudności związane z opóźnieniami w wykonywaniu postanowień o zabezpieczeniu (lub wniosków o pomoc prawną) lub w odzyskaniu zamrożonych aktywów, gdy państwo członkowskie, do którego trafiły pieniądze przekazywane przez przestępców, rozpocznie własne dochodzenie dotyczące prania pieniędzy i zamrozi pieniądze w ramach swojego własnego dochodzenia, a nie na podstawie postanowienia o zabezpieczeniu (lub wniosku o pomoc prawną).

Eurojust przygotował [Sprawozdanie na temat doświadczeń Eurojustu w dziedzinie odzyskiwania mienia, w tym zamrażania i konfiskaty](#) obejmujące okres od 2010 do 2013 roku, które zostało opublikowane w czerwcu jako dok. Rady nr 10179/15 i jest dostępne w witrynie internetowej Eurojustu. Raport omawia rolę Eurojustu w dziedzinie odzyskiwania mienia i opiera się na sprawach prowadzonych przez Eurojust, projektach poświęconych sprawom prowadzonym przez Eurojust w odniesieniu do konkretnych typów przestępstw, opiniach Eurojustu na temat projektów aktów prawnych UE i seminariach, spotkaniach lub podobnych imprezach organizowanych, lub współorganizowanych przez Eurojust.

[Raport z seminarium strategicznego na rzecz dalszego zacieśnienia współpracy w zakresie zamrażania i konfiskaty dochodów pochodzących z przestępstwa: podejście praktyków](#) zorganizowanego wspólnie przez Eurojust i włoską prezydencję w dniu 11 grudnia 2014 r. został opublikowany w maju jako dokument Rady nr 8570/15 i jest dostępny w witrynie internetowej Eurojustu. Celem seminarium było zebranie praktyków w jednym miejscu, aby zidentyfikować trudności we wzajemnym uznawaniu w ramach odzyskiwania aktywów w związku z obecnymi ramami prawnymi. Na tej podstawie zostały określone sposoby prawne i praktyczne dla wzmocnienia współpracy sądowej w tym zakresie, w szczególności w odniesieniu do: i) śledzenia aktywów, ich zamrażania i konfiskaty: wyzwania dla wzajemnego uznawania i wykonania; ii) alternatyw dla konfiskaty opartej o wyrok skazujący: zagwarantowanie, że przestępstwo nie popłaca; oraz iii) wyzwań prawnych i sądowych w zakresie zarządzania i rozporządzania aktywami, dzielenia i repatriacji skonfiskowanych aktywów z punktu widzenia praktyków.

Wnioski przedstawione podczas 8. spotkania Forum Konsultacyjnego w dniu 12 grudnia 2014 roku, posłużyły jako podstawa do dalszej dyskusji wśród członków Forum. [Wnioski z Forum Konsultacyjnego](#) zostały opublikowane w maju jako dokument Rady nr 8552/15 i są dostępne w witrynie internetowej Eurojustu. Członkowie Forum wezwali instytucje UE do konsolidacji i kodyfikacji prawa UE w tej dziedzinie, aby odpowiedzieć na potrzebę większej harmonizacji merytorycznych i proceduralnych przepisów prawa karnego w celu zwiększenia wzajemnego zaufania, które jest kluczowym warunkiem dla skutecznego prowadzenia procedury wzajemnego uznawania. Osiągnięto

Przykłady postępowań

Na początku 2013 roku brytyjskie władze nadzorujące system ochrony zdrowia poinformowały swoich hiszpańskich odpowiedników o sześciu nielegalnych przesyłkach zawierających 25 600 tabletek podrobionych leków pochodzących z Indii, które miały zostać przetransportowane do osoby znajdującej się w Hiszpanii. Została przygotowana przesyłka niejawnie nadzorowana, a odbiorca został aresztowany przez władze hiszpańskie.

W Wielkiej Brytanii dochodzenie wykazało, że około 50 stron internetowych umieszczonych na serwerach zlokalizowanych w Czechach i Holandii zawierało reklamy leków do sprzedaży bez recepty, a były to głównie produkty stosowane w celu zwalczania dysfunkcji erekcji. Leki, które były produkowane w Indiach, wysłano do Wielkiej Brytanii, aby następnie przekazać je innym sprzedawcom detalicznym działającym na terenie Unii Europejskiej do dalszej dystrybucji. Zamówienia składano za pośrednictwem internetu lub telefonicznie. Płatności dokonywano przy użyciu karty kredytowej na rachunki bankowe w kilku państwach członkowskich, a potem fundusze te trafiały przez warstwę rachunków pośredniczących na cypryjskie konta bankowe.

Europol zidentyfikował powiązania z innym dochodzeniem prowadzonym w Austrii współpracującą grupę przestępczą pochodzenia ukraińskiego mającą związki z Izraelem i Federacją Rosyjską. W Europolu odbyły się dwa spotkania operacyjne — w kwietniu 2013 roku i w lutym 2014 roku, które pozwoliły różnym służbom policyjnym wymienić informacje o wykryciu ewentualnych powiązań z francuskim dochodzeniem dotyczącym grupy stron internetowych zarządzanych z Izraela, które również oferowały leki bez recepty.

Hiszpańskie władze złożyły wnioski o wzajemną pomoc prawną do Austrii, Belgii, Cypru, Niemiec, Indii i USA, aby zidentyfikować beneficjentów nielegalnej działalności i spróbować zlokalizować i wykorzystać dochody z przestępstw, których wartość oszacowano na około 1 800 000 EUR. W wyniku spotkań w Europolu dotyczących ewentualnych powiązań z dochodzeniami w innych krajach władze hiszpańskie zwróciły się do Eurojustu z wnioskiem o koordynację aspektów sądowych tych spraw. Spotkanie koordynacyjne odbyło się w marcu 2014 roku, a brały w nim udział Hiszpania, Austria, Belgia, Cypr, Niemcy, Francja, Wielka Brytania, USA i Europol.

Spotkanie zaowocowało zidentyfikowaniem bliskich powiązań między sprawami w kilku państwach członkowskich, a między Austrią, Hiszpanią i Francją powołany został wspólny zespół dochodzeniowo-śledczy, w którym uczestniczył także Eurojust i Europol. Zespół JIT finansowany przez Eurojust został następnie rozszerzony o Zjednoczone Królestwo. Spotkanie koordynacyjne umożliwiło również dyskusję na temat przestępstw objętych dochodzeniem w każdym państwie, aby uniknąć konfliktu jurysdykcji lub problemów z kwestią *ne bis in idem*. Ponadto, dzięki analizie wniosków MLA przeprowadzonej przez Eurojust uczestnicy mogli zidentyfikować nakładające się na siebie wnioski, skoordynować ich wykonanie, uzgodnić zasady i warunki dzielenia się uzyskanym materiałem dowodowym i zidentyfikować konto bankowe, które pojawiło się w postępowaniach w Austrii, Hiszpanii i Francji.

W czerwcu 2014 roku, władze hiszpańskie przeprowadziły nowe aresztowania i zajęły 25 000 tabletek, a nowe dowody zebrane w Austrii, Francji i Wielkiej Brytanii wskazały na potrzebę przedyskutowania możliwych działań, jakie należałoby podjąć w krótkim okresie. W tym celu w Wiedniu odbyło się spotkanie koordynacyjne z udziałem Austrii, Hiszpanii, Francji, Eurojustu i Europolu. Zostało omówione trwające postępowanie i uzgodniono wspólną strategię działania. Austria, Hiszpania i Francja skoncentrowały się na oszustwach i przestępstwach związanych ze zdrowiem publicznym, podczas gdy w Wielkiej Brytanii zastosowano innowacyjne podejście, przeprowadzając dochodzenie dotyczące tylko prania pieniędzy, z naciskiem na śledzenie aktywów w celu ich późniejszego zamrożenia. Dochodzenie w Wielkiej Brytanii skorzystało na dochodzeniach prowadzonych w innych państwach, aby móc udowodnić, że przestępstwa źródłowe zostały popełnione w innym miejscu w Unii Europejskiej.

Podczas spotkania podjęto decyzję, aby przeprowadzić skoordynowane działania w trakcie wspólnej akcji w celu zebrania dodatkowych dowodów. Jako że większość planowanych działań zawierały w sobie element sądowy, na przykład wykonywanie wniosków o wzajemną pomoc prawną, we wrześniu 2014 roku odbyło się centrum koordynacyjne Eurojustu z udziałem wszystkich członków wspólnego zespołu dochodzeniowo-śledczego.

Podczas wspólnej akcji aresztowano 12 podejrzanych i przesłuchano 16 osób — w charakterze podejrzanych albo świadków. Austria, Węgry i Wielka Brytania przeprowadziły 23 przeszukania. Zamrożono lub zajęto 91 kont bankowych w uczestniczących w dochodzeniu państwach członkowskich, wraz z 1 milionem tabletek. Zajęto aktywa o szacunkowej wartości około 7,8 mln EUR.

W marcu 2015 roku w siedzibie Eurojustu odbyło się końcowe spotkanie koordynacyjne w celu wymiany informacji na temat postępowania w uczestniczących państwach członkowskich oraz oceny współpracy zespołu JIT.

ogólne porozumienie w sprawie znaczenia przyjęcia interdyscyplinarnego podejścia oraz promowania interakcji między organami sądowymi, policją a instytucjami finansowymi zaangażowanymi w dochodzenie i sądowe ściganie w sprawach dotyczących odzyskiwania mienia.

Członkowie Forum podkreślili możliwość wykorzystania skonfiskowanego mienia w interesie publicznym lub dla celów społecznych, aby zwiększyć zaufanie obywateli do wymiaru sprawiedliwości. Jeśli chodzi o uznawanie i wykonanie nakazów NCBC, członkowie Forum wskazali, że wniesione zastrzeżenia dotyczące tego, że NCBC nie powinien podlegać wzajemnemu uznawaniu, jako że takie nakazy mogą stanowić naruszenie praw podstawowych chronionych na mocy Europejskiej Konwencji Praw Człowieka, mogą wymagać bardziej dopracowanej analizy. Pod tym względem można by rozważyć dalsze działania legislacyjne na szczeblu UE w celu wspierania odzyskiwania mienia bez wyroku sądowego. Zaproponowano definicję ograniczonego nakazu NCBC z minimalnymi zabezpieczeniami, które mogłyby podlegać wzajemnemu uznawaniu na szczeblu UE.

W odniesieniu do roli Eurojustu, członkowie Forum podkreślili wartość dodaną narzędzi operacyjnych Eurojustu takich jak spotkania koordynacyjne, jako zaufanego forum, na którym praktycy mogą dzielić się informacjami i na których skoordynowane mogą zostać przeszukania, zajęcia

i aresztowania. W podobny sposób Eurojust aktywnie wspiera państwa członkowskie w tworzeniu i prowadzeniu JIT i ułatwianiu współpracy sądowej z państwami trzecimi.

Co więcej, członkowie Forum uznali, że w państwach członkowskich należałoby gromadzić i dzielić się najlepszymi praktykami w tej dziedzinie oraz zachęcić Eurojust do kontynuowania badań nad opracowaniem wspólnego modelu z minimalnymi zabezpieczeniami, który mógłby być wzajemnie uznawany na szczeblu UE.

Zgodnie z tymi wnioskami Eurojust jest w trakcie zestawiania odpowiedniego orzecznictwa, zarówno na poziomie europejskim, jak i krajowym, które dotyka problemów napotkanych w odniesieniu do NCBC, jak również kwestii konstytucyjności w odniesieniu do przepisów krajowych dotyczących przepadku lub ochrony mienia, które mogłyby pozwolić na określenie modelu ograniczonego NCBC z minimalnymi zabezpieczeniami.

W grudniu 2015 roku Eurojust uczestniczył w spotkaniu ekspertów do spraw handlu ludźmi EMPACT i przedstawił prezentację na temat dochodzeń finansowych i odzyskiwania mienia. Prezentacja skupia się na wyzwaniach występujących w procesie transgranicznej konfiskaty i odzyskiwania mienia pochodzącego z przestępstwa.

Administracja Eurojustu

Administracja Eurojustu wspiera pracę Kolegium w trakcie pracy operacyjnej oraz wówczas, gdy Kolegium sprawuje funkcję zarządu Eurojustu. W 2015 roku odbyło się 27 spotkań operacyjnych oraz 10 posiedzeń zarządu. Administracja dodatkowo wspomaga

przedstawicielstwa krajowe w rozwiązywaniu ich spraw. W sumie przeprowadzono 128 spotkań zespołu Kolegium i grup zadaniowych. Są to organy przygotowawcze złożone z członków Kolegium i administracji, które przygotowują i realizują decyzje Kolegium w swoim zakresie kompetencji.

4.1 Wsparcie dla pracy operacyjnej i strategicznej

Administracja obsługuje przedstawicielstwa krajowe w prowadzonych przez nie sprawach, oferując im pomoc w zakresie korzystania z narzędzi elektronicznych związanych z systematycznym zarządzaniem sprawami (w szczególności CMS) oraz w odniesieniu do ręcznie sporządzanych akt spraw, zgodnie z wytycznymi przyjętymi przez Kolegium. Ponadto, Administracja wspomaga przygotowywanie i dalsze kontrolowanie spotkań koordynacyjnych i centrów koordynacyjnych, co obejmuje zapewnienie wstępnych notatek dotyczących spraw, raportów z analizy, a także opinii prawnych oraz doradztwa w zakresie stosowania instrumentów współpracy sądowej.

Eurojust podjął się również zadania w pracach dotyczących opracowywania *Instrukcji operacyjnej* w szczególności wytycznych dotyczących nadzorowania sprawy w Eurojuście i trzech rozdziałów poświęconych spotkaniom operacyjnym (spotkaniom poziomu II), spotkaniom koordynacyjnym i centrom koordynacyjnym. Te ważne części *Instrukcji operacyjnej* zostały przyjęte przez Kolegium w

celu poprawy i ujednolicenia praktyki wewnętrznej Eurojustu, co ułatwi tym samym pracę operacyjną. Wszystkie pozostałe rozdziały zostały w roku 2015 przedstawione Kolegium w celu ich rozważenia i przedyskutowania.

Administracja w 2015 roku przyczyniła się do opracowania nowych narzędzi do zarządzania wiedzą w Eurojuście. W tym kontekście oprócz stałego rozwoju CMS opracowano także nowy Formularz danych o sprawach (ang. Case Information Form, CIF) udostępniony następnie wszystkim przedstawicielstwom krajowym. CIF rejestruje istotne informacje odnoszące się do spraw jak np. sposób pokonania przeszkód, najlepsze praktyki i zdobyte doświadczenia, zapewnia także elastyczny sposób wyszukiwania w zgromadzonych danych podobieństw między sprawami i przygotowywania statystyk.

W 2015 roku, Kolegium przy wsparciu administracji zainicjowało siedem tematów operacyjnych i cztery dyskusje tematyczne.

Klaus Rackwitz, Administrative Director

Alfredo García Miravete, Operational Support

Mike Moulder, Budget, Finance & Procurement

Alinde Verhaag, Case Analysis

Jacques Vos, Corporate Services

Nikolaos Panagiotopoulos, Human Resources

Jon Broughton, Information Management

Catherine Deboysier, Legal Service

Diana Alonso Blas, Data Protection

Ulf Bergström, Press & PR

Carla García Bello, College Secretariat

Ola Löfgren, EJN Secretariat

Vincent Jamin, JITS Network Secretariat

Matevž Pezdirc, Genocide Network Secretariat

Tematy operacyjne.

Władze krajowe mogą zwrócić się do Eurojustu z wnioskiem o zebranie informacji i przekazanie porad prawnych z państw członkowskich w odniesieniu do tematów, które mogą być istotne i mają wpływ na kwestie operacyjne. Kolegium zarejestrowało siedem takich tematów operacyjnych:

- (i) wykorzystanie wzajemnej pomocy prawnej i warunków uwzględnionych wniosków o pomoc prawną w sprawach o usiłowanie popełnienia oszustw telekomunikacyjnych lub popełnione oszustwa telekomunikacyjne.
- (ii) ekstradycja do Turcji;
- (iii) zasada *ne bis in idem* związana z oszustwami podatkowymi;
- (iv) zagraniczni bojownicy terrorystyczni na Ukrainie;
- (v) nowe duńskie ustawodawstwo dotyczące broni;
- (vi) w jaki sposób działa w państwach członkowskich audiowizualne nagranie kontaktów między policją a podejrzanymi (zarówno w aresztach, jak i podczas zeznań świadków); oraz
- (vii) sposób postępowania podczas ekstradycji osoby znajdującej się na Krymie.

Dyskusje tematyczne.

W wyniku decyzji Kolegium z 2014 r. podczas posiedzeń plenarnych wyznaczony zostaje czas na wymianę wiedzy i najlepszych praktyk w obszarach o szczególnym znaczeniu operacyjnym dla Eurojustu. Odbyły się cztery dyskusje tematyczne:

- (i) waluty wirtualne/kryptowaluty;
- (ii) konflikty jurysdykcji;
- (iii) zatrzymywanie danych; i
- (iv) przesyłki niejawnie nadzorowane.

Dyskusje tematyczne przygotowywane są przez sprawozdawcę z Kolegium wspieranego przez administrację.

Mając na celu ułatwienie zorganizowanej wymiany informacji między Eurojustem a państwami członkowskimi, administracja przygotowała ulepszony, łatwiejszy w obsłudze formularz do art. 13, który został przyjęty przez Kolegium do dalszych testów i późniejszego rozwoju. Aby wspierać prace ENCS, administracja regularnie aktualizowała strefę sieci Extranet utworzoną przez krajowych korespondentów Eurojustu. W tym kontekście nadal gromadzono i aktualizowano krajowe wytyczne dotyczące stosowania art. 13 i podziału spraw między Eurojust a EJN wraz z *Fiches Suédoises*, które zapewniają ogólne informacje na temat organizacji i funkcjonowania ENCS w państwach członkowskich.

Przez cały rok 2015 administracja nadal pomagała Kolegium w monitorowaniu i analizowaniu toczących się negocjacji w odniesieniu do projektu rozporządzenia o Eurojuście, Europolu i EPPO, a także w przygotowywaniu powiązanych opinii Eurojustu i uwag skierowanych do zainteresowanych stron w Unii Europejskiej. Ponadto administracja pomagała w tworzeniu i monitorowaniu planów działania dotyczących realizacji zaleceń zawartych w szóstej rundzie wzajemnych ocen i w ocenie zewnętrznej.

4.2 Pracownicy i budżet

Pod koniec 2015 roku Eurojust miał 349 funkcjonariuszy, w tym 69 członków krajowych, ich zastępców i asystentów, 199 agentów tymczasowych, 7 pracowników tymczasowych, 23 pracowników kontraktowych, 23 oddelegowanych ekspertów krajowych i 28 stażystów.

Budżet Eurojustu na rok 2015 wynosił 33 mln 818 tys. euro wraz z budżetem korygującym, aby pokryć przewidywany niedobór budżetowy związany z kosztami personelu.

Eurojust ponownie stanął w obliczu deficytu budżetowego w 2015 roku z powodu nieprzewidzianego zwiększenia kosztów w połączeniu z brakami strukturalnymi w komunikacie Komisji Europejskiej w sprawie Programowania zasobów ludzkich i finansowych (zwanych dalej Wieloletnimi ramami finansowymi (WRF)). Już drugi rok z rzędu Eurojust był zmuszony uciec się do środków podlegających budżetowi korygującemu, aby załagodzić skutki deficytu budżetowego, co obejmowało odkładanie działań oraz odroczenie wprowadzania rozwiązań technologicznych, które miały przynieść długoterminowe korzyści w postaci zwiększenia skuteczności.

W związku z tym, że potwierdzenie budżetu korygującego było niepewne, a budżet został oficjalnie potwierdzony dopiero w ostatnim kwartale roku, nastąpiły konieczne zakłócenia w planowanych wynikach Eurojustu wobec jego Roczno programu prac (ang. Annual Work Programme, AWP), aby zapewnić, że zobowiązania prawne organizacji oraz praca operacyjna pozostaną priorytetami. Chociaż Eurojust odnosił sukcesy w zakresie realizacji swojego budżetu oraz zapewnienia uznania dodatkowych niezbędnych zobowiązań w budżecie korygującym, nieunikniony wzrost kwot do przeniesienia i przesunięć budżetowych, zaowocował wnioskami od audytorów dotyczącymi niedociągnięć w zakresie planowania i wykonania budżetu.

W związku z powyższą sytuacją, kiedy zatwierdzony budżet i budżet korygujący przekroczyły pułapy WRF w ciągu ostatnich trzech lat (z 2016 r. włącznie), Eurojust z nadzieją patrzy na, przewidziany przez Komisję Europejską na 2016 rok, zrewidowany WRF (równoległy z cyklem budżetowym 2017), który może zaradzić tej sytuacji w zakresie budżetu i liczby stanowisk. W związku z tym Eurojust stara się, aby weryfikacja WRF potwierdziła deficyty strukturalne i inne nieprzewidziane i nieuniknione koszty. Weryfikacja ta będzie oznaczać nie tylko przyrost wydajności, ale co ważniejsze zapewni Eurojustowi możliwość wykorzystania swoich zasobów (ludzkich), aby w pełni odpowiedzieć na rosnące zapotrzebowanie państw członkowskich w zakresie współpracy sądowej i rozwijać cele AWP zgodnie z planem. Bez tego niezbędnego dostosowania pułapów wieloletnich ram finansowych dla Eurojustu na okres 2017–2020, skumulowane i nieuniknione zobowiązania prawne/finansowe negatywnie wpłyną na pracę operacyjną.

Wyniki finansowe uległy dalszej poprawie w porównaniu do roku 2014, a wskaźnik realizacji wyniósł 99,86%.

Zgodnie z umową międzyinstytucjonalną i wymogiem, aby zmniejszyć liczbę stanowisk o 5%, Eurojust zidentyfikował cztery wakat, które zostały wskazane do realizacji tego celu w 2015 roku, zgodnie ze strategią organizacji, aby nie rozwiązywać obecnych umów o pracę w celu osiągnięcia takich oszczędności.

Realizacja projektu ABAC Enhancement pozwala na bardziej efektywne wykorzystanie zasobów ludzkich administracji Eurojustu, podczas gdy nowe narzędzie do rejestracji czasu pracy (eRecording), które zostało wdrożone przez dyrektora administracyjnego dla wszystkich pracowników administracji w 2015 roku, jest ważnym krokiem w stronę monitorowania i raportowania opartego na zadaniach.

Eurojust nadal stosował praktykę wymiany informacji na temat swojego programu roboczego z innymi agencjami WSiSW i zapewniał również informacje zwrotne na temat dokumentów dot. planowania innych agencji WSiSW.

Skonsolidowane sprawozdanie roczne z działalności.

Skonsolidowane roczne sprawozdanie z działalności Dyrektora Administracyjnego (ang. Consolidated Annual Activity Report, CAAR) na rok 2015 nadal przygotowywane w chwili publikacji Sprawozdania Eurojustu za rok 2015 zawiera dalsze szczegółowe informacje na temat osiągnięć administracji w ciągu roku. Składanie sprawozdań za pośrednictwem CAAR pozwala przestrzegać struktury zatwierdzonej przez szefów agencji UE i opiera się głównie na realizacji przez Eurojust celów i działań zawartych w AWP na rok 2015, a także kluczowych wskaźników wydajności określonych w tym programie dla każdego celu strategicznego oraz zgodnie z przydzielonymi zasobami ludzkimi i finansowymi.

4.3 Komunikacja zewnętrzna

Eurojust koncentrował się na sześciu obszarach: (i) komunikacji korporacyjnej oraz identyfikacji wizualnej, czyli brandingu, marketingu i pozycjonowaniu; (ii) stosunkach zewnętrznych i stosunkach z UE; (iii) zwiększeniu obecności w mediach i zasięgu w całej Europie; (iv) wzmocnieniu komunikacji cyfrowej Eurojustu; (v) publikacjach, np. badaniach, sprawozdaniach i broszurach; oraz (vi) komunikacji wewnętrznej.

Eurojust regularnie publikuje informacje prasowe i aktualności (95 w 2015 roku) zarówno o swojej pracy operacyjnej, jak i o działaniach nieoperacyjnych.

W ramach sieci agencji WSiSW obsługiwanej przez eu-LISA w 2015 roku Eurojust przyczynił się do powstania [klipu wideo](#) agencji WSiSW. Eurojust pomagał również w przygotowaniu ulotki na temat 'Hotspotów' wraz z Frontex-em, EASO, Europolem, eu-Lisa i FRA.

Publikacje i infografiki Eurojustu są dostępne na naszej [witrynie internetowej](#).

Próbka opracowań Eurojustu z roku 2015:

Eurojust prowadził **seminaria marketingowe** w marcu w Irlandii, w maju w Hiszpanii, a w listopadzie w Rumunii oraz 42 **objazdowe** akcje reklamowe w różnych państwach członkowskich, jako część realizowanej obecnie inicjatywy Eurojustu mającej na celu podkreślenie prac Eurojustu i uświadomienie praktykom z państw członkowskich, jaką wartość i skuteczność Eurojust może wnieść w sprawy dotyczące przestępstw transgranicznych. Seminaria marketingowe bardziej dogłębnie zajmują się sprawami prowadzonymi przez Eurojust oraz sposobami, w jaki Eurojust może pomóc praktykom w ich pracy. Objazdowe akcje reklamowe zapewniają bardziej ogólny przegląd prac Eurojustu.

4.4 Nowa siedziba

W 2015 roku budowa przebiegała zgodnie z planem i program był zgodny z harmonogramem. W czwartym kwartale budynek już uzyskał swój kształt.

Faza projektowa została ukończona i rozpoczęto procedury przetargowe, które zakończą się w 2016 roku.

Publiczny dostęp do dokumentów

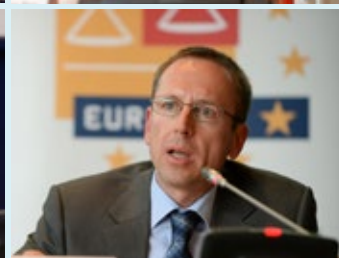
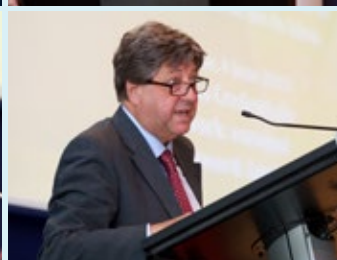
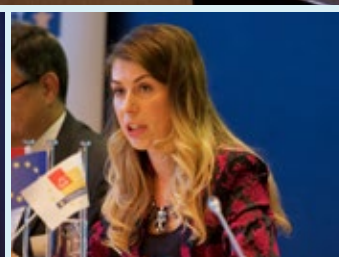
Publiczny dostęp do dokumentów

W 2015 roku otrzymano 18 wniosków o publiczny dostęp do dokumentów Eurojustu, co stanowiło spadek w stosunku do 25 takich wniosków otrzymanych w roku 2014. W 2015 r. nie otrzymano żadnych wniosków potwierdzających. Dalsze informacje dostępne są w [witrynie internetowej](#) Eurojustu.

Rejestr publiczny

Rejestr publiczny ma zapewnić obywatelom łatwiejszy dostęp do dokumentów przechowywanych przez Eurojust bez konieczności składania formalnego wniosku o dostęp do dokumentów. Rejestr publiczny jest dostępny w [witrynie internetowej](#) Eurojustu.

Seminarium strategiczne na temat *konfliktów jurysdykcji* pod łotewską prezydencją UE

Warsztaty na temat zatrzymywania danych pod luksemburską prezydencją UE

Eurojust i sieci organów wymiaru sprawiedliwości

Sekretariaty sieci EJNI, Sieć Ekspertów JIT i Sieć ds. ludobójstwa są prowadzone przez Eurojust w oparciu o jego zasoby. Ich członkowie są częścią personelu Eurojustu i przekazują Kolegium regularne raporty o swoich działaniach i inicjatywach. Sekretariaty oferują sieciom swoje usługi, ułatwiają także współpracę z przedstawicielstwami krajowymi w ramach wspólnych obszarów prowadzonej działalności. Eurojust wspiera również działania Forum Konsultacyjnego.

Eurojust also supports the activities of the Consultative Forum of Prosecutors General and Directors of Public Prosecutions of the Member States of the European Union (Consultative Forum).

5.1 Europejska Sieć Sądowa

EJN to sieć punktów kontaktowych stworzona dla ułatwienia współpracy sądowej w sprawach karnych. Została ustanowiona w roku 1998. Jej sekretariat w Eurojuście został utworzony w 2003 roku.

Spotkania. W 2015 posiedzenia plenarne odbyły się w Rydze i Luksemburgu. Spotkanie w Rydze zajmowało się decyzją ramową UE w sprawie transferu więźniów oraz dyrektywą w sprawie europejskiego nakazu ochrony. Na spotkaniu w Luksemburgu zostały omówione trzy dyrektywy w sprawie praw procesowych podejrzanych i oskarżonych. Następujące trzy spotkania odbyły się w siedzibie Eurojustu w Hadze: regularne spotkanie, spotkanie z korespondentami krajowymi i spotkanie z korespondentami technicznymi. Ponadto w Chorwacji, Estonii i na Litwie odbyły się spotkania regionalne, a w Bułgarii, Francji i Portugalii odbyły się spotkania krajowe w celu omówienia i poprawy międzynarodowej współpracy sądowej w różnych dziedzinach w tym odnośnie do stosunków między EJN a Eurojustem. W spotkaniach tych wzięli udział przedstawiciele przedstawicielstw krajowych Eurojustu.

Biuletyn EJN. Biuletyn EJN został wprowadzony w 2015 roku jako środek do przekazywania punktom kontaktowym EJN informacji na temat bieżącej działalności EJN i Sekretariatu EJN.

Potrójna prezydencja EJN. Sieć EJN zmieniła metodę pracy obecnej potrójnej prezydencji na rzecz bardziej dynamicznej metody angażującej w planowanie przyszłej prezydencji EJN na wcześniejszym etapie niż dotychczas. Nowy format w postaci zarządu prezydencji EJN składa się z byłych, obecnych i dwóch następnych prezydencji EJN.

EJN i Eurojust. EJN i Eurojust współpracowały, opracowując wspólne podejście do zaleceń dotyczących EJN w szóstej rundzie ewaluacyjnej. Został utworzony plan działania, aby zapewnić wdrożenie zaleceń. Wspólne opracowanie *Pomoc w zakresie współpracy międzynarodowej w sprawach karnych dla praktyków: EJN i Eurojust „Co możemy dla Ciebie zrobić?”* zostało przetłumaczone na wszystkie języki urzędowe UE i opublikowane w [witrynach](#)

[internetowych](#) EJN i Eurojustu. To wspólne opracowanie informuje praktyków wymiaru sprawiedliwości z państw członkowskich o usługach i pomocy oferowanych przez EJN i Eurojust, aby wspomóc praktyków przy rozstrzyganiu, czy daną sprawą powinna zająć się sieć EJN czy Eurojust. Opracowanie zapewnia również, że zarówno EJN, jak i Eurojust będą zajmować się sprawami wchodzącymi w zakres ich uprawnień, skutecznie wykorzystując czas i zasoby i zapobiegając dublowaniu prac.

Witryna internetowa EJN. Zaprezentowano nową [witrynę](#) internetową EJN. Nowy design witryny zapewnia łatwiejszy dostęp do informacji i narzędzia w witrynie internetowej. Umieszczona w witrynie internetowej *Biblioteka sądowa* zawiera teraz wszystkie formularze instrumentów wzajemnego uznawania w zakresie współpracy sądowej w sprawach karnych w edytowalnym formacie Word we wszystkich językach urzędowych UE. Została uruchomiona nowa wersja atlasu sądowego. Może on teraz pomóc praktykom w identyfikacji właściwych organów dla wszystkich instrumentów wzajemnego uznawania, jak również dla tradycyjnych wniosków o wzajemną pomoc prawną.

Portal e-Justice. Dyskusje na temat współpracy pomiędzy EJN a portalem e-Justice trwały nadal, a ich celem było zamieszczenie witryny internetowej EJN na portalu e-Justice będącym interfejsem elektronicznym w przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości.

Szkolenia. Sekretariat EJN zorganizował szóstą sesję kursów języka angielskiego dla punktów kontaktowych EJN we współpracy z Akademią Prawa Europejskiego (ERA) w Trewirze. W ciągu jednego tygodnia uczestnicy uczyli się korzystać z wyrażen i słownictwa sądowego związanego z prawem karnym i doskonalili te umiejętności, a ponadto wymieniali informacje dotyczące swoich krajowych systemów prawnych.

5.2 Sieć krajowych ekspertów ds. wspólnych zespołów dochodzeniowo-śledczych

Sieć ekspertów JIT założona w 2004 roku składa się z punktów kontaktowych krajowych organów ścigania i organów sądowych odpowiedzialnych za stymulowanie wykorzystania JIT i wspieranie wymiany informacji oraz najlepszych praktyk między państwami członkowskimi. Eurojust prowadzi jej sekretariat od 2011 roku, przyczyniając się do bardziej efektywnego współdziałania z siecią.

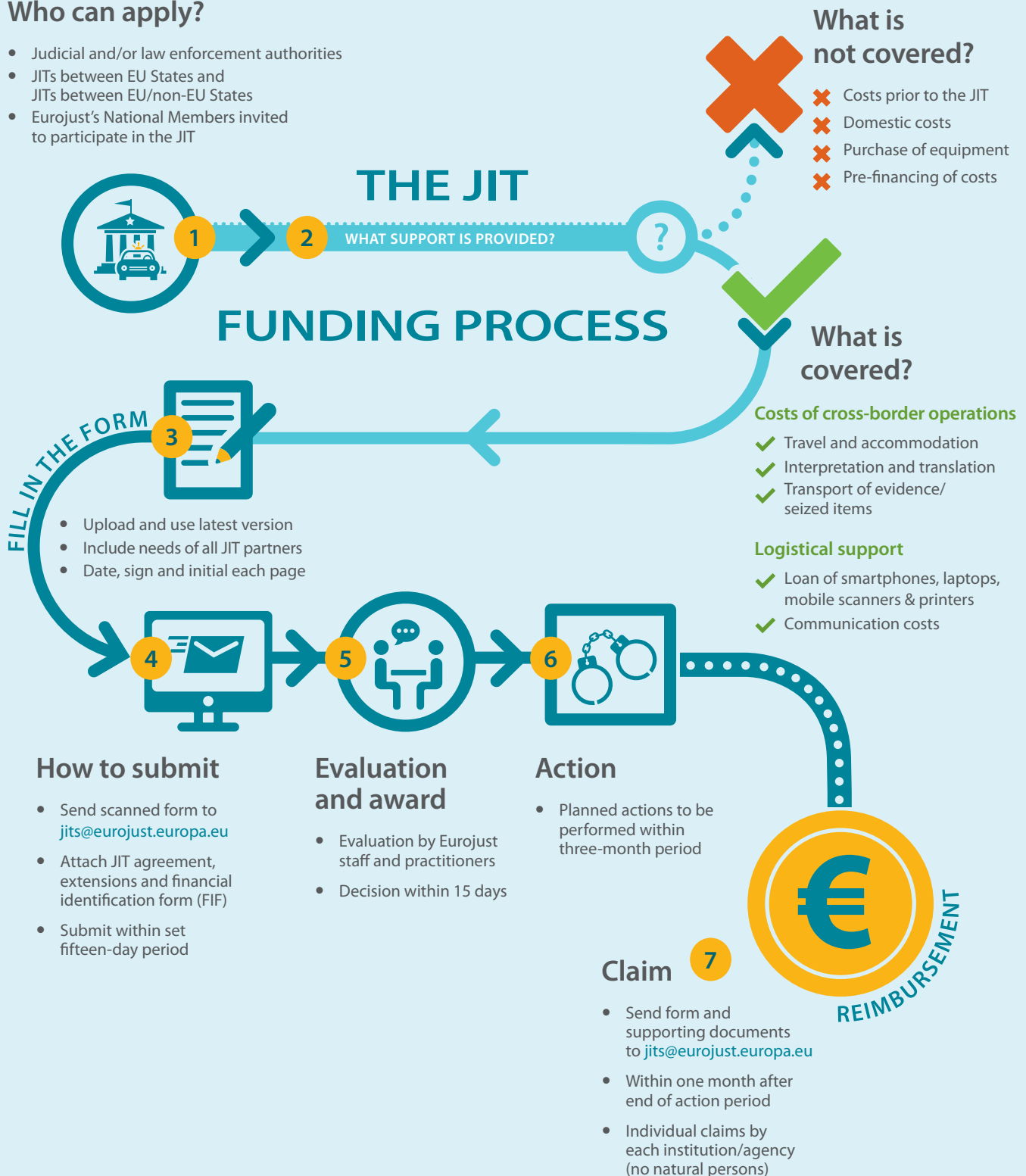
Doroczne spotkanie. 11. doroczne spotkanie krajowych ekspertów ds. zespołów JIT odbyło się w dniach 11 i 12 czerwca 2015 roku. Głównym tematem tego rocznego spotkania była Poprawa dostępu do JIT: jakie

Funding joint investigation teams

Providing technical and financial support to JITs is part of Eurojust's mission to stimulate and improve the coordination of investigations and prosecutions in cross-border criminal cases. This funding programme ensures that financial and other organisational constraints linked to the cross-border nature of a case do not hinder the establishment and operational needs of a JIT.

Who can apply?

- Judicial and/or law enforcement authorities
- JITs between EU States and
JITs between EU/non-EU States
- Eurojust's National Members invited
to participate in the JIT

narzędzia wspierają innowacyjne praktyki?, a jego celem była ocena potrzeby dokonania weryfikacji istniejących narzędzi wspierających działanie JIT (podręcznik JIT, wzór umowy, plan działań operacyjnych JIT) w świetle zdobytych doświadczeń. [Wnioski ze spotkań](#) są dostępne w witrynie internetowej Eurojustu.

Projekty. Osiągnięto znaczny postęp w odniesieniu do projektów realizowanych w ramach Sieci Ekspertów JIT. Za pośrednictwem ograniczonej strefy sieci JIT udostępniono w sumie 12 *Fiches Espagnoles* — podsumowań ustawodawstwa państw członkowskich dotyczącego tworzenia i funkcjonowania zespołów JIT. W grudniu zostało wydane pierwsze *Sprawozdanie z oceny JIT* i udostępnione praktykom i zainteresowanym stronom. Dokument ten scala ustalenia ilościowe i jakościowe wynikające z formularzy samooceny 42 JIT otrzymanych przez sekretariat między kwietniem 2014 a październikiem 2015 r. Opisuje on główne korzyści, najlepsze praktyki i wyzwania doświadczane przez praktyków korzystających z JIT.

Ograniczona strefa sieci JIT. Ograniczona strefa sieci JIT to platforma internetowa działająca jako pojedyncze repozytorium informacji związanych z zespołami JIT, w szczególności ustawodawstwem dotyczącym JIT i praktyką ich stosowania. W 2015 roku, w ramach wniosków z rocznego spotkania JIT podjęto decyzję, aby rozszerzyć dostęp do tej platformy dla wszystkich zainteresowanych praktyków z UE, np. punktów kontaktowych Europejskiej Sieci Sądowej i szefów JIT biorących udział w zespole JIT, który otrzymały wsparcie finansowe.

Finansowanie JIT. Dowodem na udane współdziałanie Eurojustu i Sieci Ekspertów JIT jest również obowiązek nałożony na sekretariat w 2013 roku, aby zarządzać wsparciem finansowym Eurojustu dla działań JIT (*patrz rozdział 1.4*).

Szkolenia. Sieć ekspertów JIT i jej sekretariat kontynuowały udaną współpracę nawiązaną z CEPOL-em i EJTN w zakresie projektowania i wdrażania praktycznych szkoleń dotyczących zespołów JIT — zarówno wewnątrz, jak i na zewnątrz Unii Europejskiej — które odgrywają ważną rolę w zwiększaniu wykorzystania tego narzędzia.

5.3 Sieć ds. ludobójstwa

Sieć ds. ludobójstwa powstała w 2002 roku w celu zapewnienia ścisłej współpracy między organami krajowymi w zakresie prowadzenia dochodzeń i ścigania zbrodni ludobójstwa, zbrodni przeciwko ludzkości i zbrodni wojennych poprzez wymianę informacji operacyjnych, najlepszych praktyk oraz doświadczeń.

Sekretariat sieci ds. ludobójstwa w Eurojuście został utworzony w lipcu 2011 roku.

Spotkania. W 2015 roku, w siedzibie Eurojustu odbyły się dwa posiedzenia plenarne: w kwietniu w sprawie wykorzystania informacji ze źródeł publicznych oraz danych z obserwacji ziemi w celu prowadzenia dochodzeń i ścigania podstawowych zbrodni międzynarodowych, a w październiku w sprawie rozróżnienia pomiędzy bojownikami a cywilami oraz możliwości ścigania sądowego różnych uczestników współczesnych konfliktów zbrojnych na podstawie różnych zestawów przepisów (przepisów antyterrorystycznych, dotyczących zbrodni międzynarodowych, przestępstw pospolitych). Wnioski z obu spotkań plenarnych są dostępne w [witrynie internetowej](#) Eurojustu. Ponadto odbyły się dwa *doraźne* spotkania w celu omówienia i posunięcia naprzód krajowych dochodzeń dotyczących trwającego konfliktu zbrojnego w Syrii oraz w celu ułatwienia współpracy w kwestiach odnoszących się do konfliktu w Liberii.

Opracowanie dotyczące strategii. Dzięki publikacji dokumentu poświęconego Strategii zawierającego kompleksowy zestaw środków dla wzmocnienia wsparcia władz krajowych w walce z bezkarnością został osiągnięty duży postęp. Strategia została zatwierdzona przez ministrów sprawiedliwości i spraw wewnętrznych i stała się unijnym punktem odniesienia zawierającym praktyczne wskazówki dotyczące prowadzenia dochodzeń i ścigania sądowego podstawowych zbrodni międzynarodowych na szczeblu krajowym. Została przetłumaczona na wszystkie języki urzędowe UE i jest dostępna w [witrynie internetowej](#) Eurojustu.

Rozszerzenie ograniczonej strefy. Strefa ograniczona, czyli platforma internetowa zawierająca informacje istotne dla władz krajowych w walce z bezkarnością, została jeszcze bardziej rozszerzona i zaktualizowana, aby oferować łatwiejszą w obsłudze i bardziej pomocną obsługę krajowych punktów kontaktowych.

Szkolenia. Szkolenie dla sędziów krajowych i prokuratorów na temat podstawowych zbrodni międzynarodowych i specyfiki powiązanych czynności ścigania i procesów, które odbyło się po raz pierwszy w 2015 roku. Szkolenie zostało opracowane i wdrożone przez sekretariat Sieci ds. Ludobójstwa we współpracy z EJTN. Szkolenie skupiało się na specyfice sądowej spraw rozpatrywanych na mocy międzynarodowego prawa karnego i jego stosowania w jurysdykcjach krajowych. Zawierało ono moduły dotyczące określania przestępstw, rodzajów odpowiedzialności, wyzwań dowodowych i elementów praktycznych odnoszących się do budowania sprawy przed procesem, jak również współpracy sądowej z państwami trzecimi, ONZ i organizacjami pozarządowymi.

5.4 Forum Konsultacyjne Prokuratorów Generalnych i Oskarżycieli Publicznych państw członkowskich Unii Europejskiej

[Forum Konsultacyjne](#) powstało w 2010 roku w celu wzmocnienia współpracy sądowej i wzajemnego zaufania między państwami członkowskimi, a także zapewnienia instytucjom UE pomocy ze strony sądownictwa dla celów rozwoju przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości. W roku 2015 Eurojust nadal zapewniał wsparcie prawne, administracyjne i finansowe dla działalności Forum Konsultacyjnego, w tym będąc gospodarzem jego spotkań odbywających się dwa razy w roku.

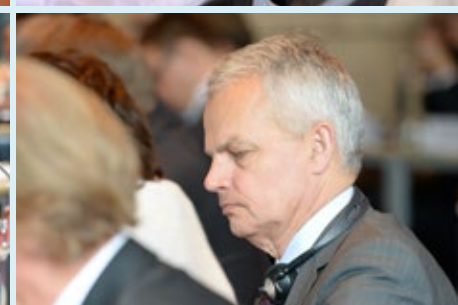
W czerwcu 2015 roku, Eurojust zorganizował [9. spotkanie Forum Konsultacyjnego](#) pod prezydencją łotewską. Spotkanie zostało zwołane przez Prokuratora Generalnego Łotwy i stało się okazją dla członków Forum do podjęcia dyskusji na temat utworzenia EPPO i jej związków z Eurojustem z panią Věrou Jourovą, komisarz do spraw sprawiedliwości, konsumentów i równouprawnienia. Członkowie Forum wymienili poglądy na temat roli EPPO, Eurojustu, EJN, Europolu i OLAF w świetle obecnych i przyszłych ram prawnych. W ramach jeszcze innego tematu cieszącego się wielkim zainteresowaniem Eurojust przedstawił swój punkt widzenia na zjawisko FTF i reakcję wymiaru sprawiedliwości na tę sytuację. Spotkanie Forum Konsultacyjnego zbiegło się z seminarium strategicznym Eurojustu na temat *Konflikty jurysdykcji, przeniesienia postępowania oraz ne bis in idem: sukcesy, braki i rozwiązania*. Forum Konsultacyjne doszło do wspólnych wniosków na ten temat na podstawie wyników seminarium i wkładu wniesionego przez członków Forum (*patrz rozdział 3.1*).

Prokurator Generalny Luksemburga zwołała [10. spotkanie Forum Konsultacyjnego](#) w siedzibie Eurojustu w grudniu 2015 r. Członkowie Forum wymienili poglądy na temat praktycznych skutków uchylecia dyrektywy DRD przez ETS dla dochodzeń i ścigania sądowego. Eurojust podzielił się z uczestnikami informacjami o ostatnich pracach Eurojustu w dziedzinie przeciwdziałania terroryzmowi i działalności zagranicznych bojowników terrorystycznych, jak również przekazał informacje na temat ostatnich inicjatyw UE w celu rozwiązania kryzysu migracyjnego oraz działań Eurojustu w celu rozwiązania problemu przemytu nielegalnych imigrantów. Członkowie Forum wymienili doświadczenia na temat wyzwań, którym muszą stawić czoła na szczeblu krajowym, a także wspólnych wniosków, jakie zostaną przedstawione decydentom UE w odniesieniu do tych dziedzin. Spotkanie Forum Konsultacyjnego zostało poprzedzone warsztatem Eurojustu: *Zatrzymywanie danych w walce z poważną przestępczością: droga naprzód* (*patrz rozdział 3.2*).

Obie okazje zgromadziły szereg ekspertów i przedstawicieli wysokiego szczebla z krajowych organów ścigania oraz przedstawicieli agencji i instytucji UE. Z okazji piętej rocznicy powstania Forum Konsultacyjnego pojawiła się refleksja na temat przyszłej formy i zawartości Forum Konsultacyjnego. [Wnioski ze spotkań](#) Forum Konsultacyjnego są dostępne w witrynie internetowej Eurojustu.

Spotkania Forum Konsultacyjnego pod łotewską prezydencją UE...

i luksemburską prezydencją UE

Ocena i perspektywy na przyszłość

Temat

Szósta runda ewaluacji w państwach członkowskich

Zgodnie ze wspólnym działaniem 97/827/WSiSW przyjętym przez Radę 5 grudnia 1997 r. w czerwcu 2011 roku grupa robocza GENVAL zdecydowała, że szósta runda ewaluacyjna będzie poświęcona praktycznemu wdrażaniu i funkcjonowaniu w państwach członkowskich decyzji Rady 2002/187/WSiSW z 28 lutego 2002 r. ustanawiającej Eurojust w celu zintensyfikowania walki z poważną przestępczością, zmienionej decyzjami 2003/659/WSiSW i 2009/426/WSiSW oraz wspólnego działania 98/428/WSiSW z 29 czerwca 1998 r. w sprawie utworzenia Europejskiej Sieci Sądowej uchylonej i zastąpionej decyzją Rady 2008/976/WSiSW w sprawie Europejskiej Sieci Sądowej ułatwiającej współpracę sądową państw członkowskich w sprawach karnych.

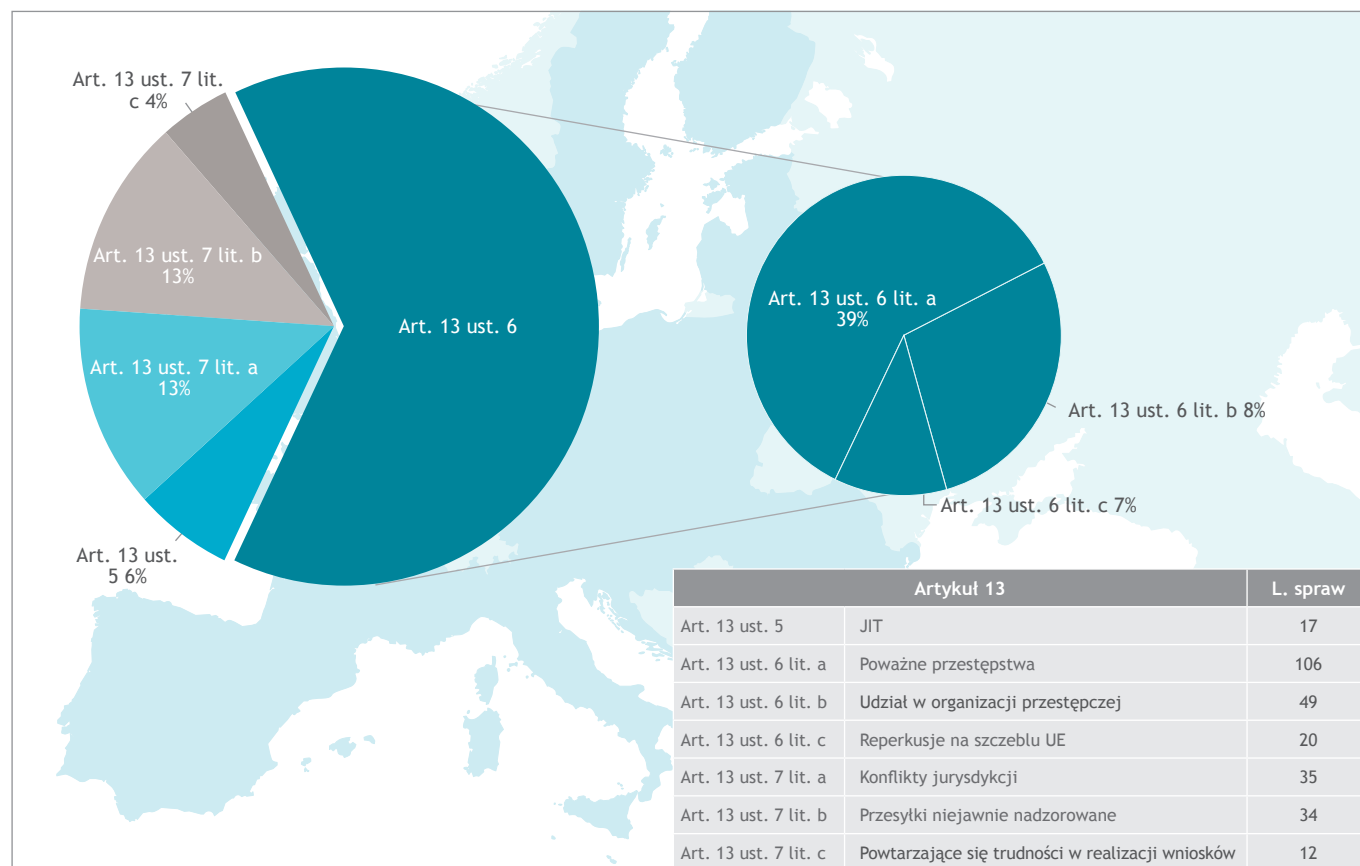
W państwach członkowskich w okresie od maja 2012 do maja 2014 roku zostały przeprowadzone wzajemne oceny ekspertów; Obserwatorzy Eurojustu brali udział w każdej z tych ocen. Po miejscowych wizytacjach w państwach członkowskich eksperci przy wsparciu Sekretariatu Rady i obserwatorów opracowali stosowne raporty. Raport końcowy, który odzwierciedla ogólny wynik szóstej rundy ewaluacyjnej, został przyjęty 17 grudnia 2014 r. Zawiera on 24 zalecenia dla państw członkowskich, instytucji europejskich, Eurojustu i EJN.

W październiku 2014 roku, Kolegium Eurojustu przyjęło wewnętrzny plan działania ułatwiający realizację zaleceń z szóstej rundy ewaluacyjnej skierowanych do Eurojustu. W 2015 roku poczyniono dalsze postępy w realizacji tych rekomendacji we wszystkich obszarach - wzmocniono zdolności operacyjne Eurojustu, poszerzono środki i narzędzia do wymiany informacji z właściwymi organami krajowymi oraz w dalszym stopniu usprawniono współpracę z EJN.

Sieć ekstrasnet Eurojustu

Sieć ekstrasnet Eurojustu to ograniczony obszar w witrynie internetowej Eurojustu dostępny dla korespondentów krajowych Eurojustu. Zawiera ona dokumenty mające znaczenie dla pracy praktyków np. krajowe wytyczne dotyczące podziału spraw między Eurojust a EJN, krajowe wytyczne w sprawie wdrożenia art. 13 decyzji ustanawiającej Eurojust oraz *Fiches Suédoises* dotyczące ustanowienia ENCS w państwach członkowskich.

Sprawy z art. 13

„Fiches Suédoises”

Fiches Suédoises zapewniają przegląd struktury i zasad funkcjonowania systemu ENCS w państwach członkowskich. Narzędzie to jest regularnie aktualizowane przez Eurojust, aby wesprzeć wdrażanie systemu ENCS oraz wspomóc wymianę doświadczeń i najlepszych praktyk. Od listopada 2014 *Fiches* zawiera sekcję zapewniającą zbiór dostępnych krajowych wytycznych dotyczących wykonywania art. 13 decyzji ustanawiającej Eurojust i rozdzielania spraw między Eurojustem a siecią EJN.

Zewnętrzna ocena Eurojustu i jego działalności

Artykuł 41a decyzji ustanawiającej Eurojust stanowi, że do dnia 4 czerwca 2014 roku, a następnie co pięć lat, Kolegium ma obowiązek zlecić przeprowadzenie niezależnej zewnętrznej oceny procesu wdrażania decyzji ustanawiającej Eurojust, jak również działań podjętych przez Eurojust.

Kolegium Eurojustu w 2013 roku rozpoczęło proces zlecania oceny Eurojustu, przyjmując warunki odniesienia dla oceny w porozumieniu z Komisją Europejską. Procedura przetargowa została przeprowadzona w pierwszej połowie 2014 roku, a przeprowadzenie oceny powierzono firmie EY (dawniej Ernst & Young).

Ocena Eurojustu została przeprowadzona w okresie od września 2014 do czerwca 2015 roku. Końcowy raport EY z oceny decyzji ustanawiającej Eurojust i działań przeprowadzonych przez Eurojust został wydany 30 czerwca 2015 r. Raport został przekazany Komisji Europejskiej, Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

Kolegium przeanalizowało i omówiło zalecenia rozwoju i udoskonaleń wskazane przez EY, w szczególności w zakresie struktury zarządczej i potrzeby usprawnienia działania wewnętrznych struktur roboczych, praktyk i procedur operacyjnych Kolegium. Pod koniec 2015 roku Kolegium przyjęło wewnętrzny plan działania, aby zrealizować te zalecenia, które uzupełniają wewnętrzny

plan działań związany z szóstą rundą ewaluacyjną. W grudniu 2015 r. Przewodnicząca zgłosiła Parlamentowi Europejskiemu wyniki oceny i planowane działania następcze Eurojustu.

Zmiany legislacyjne dotyczące rozporządzenia w sprawie Eurojustu

Mając na względzie art. 85 TFUE, a także w celu wzmocnienia Eurojustu i zwiększenia jego skuteczności, w lipcu 2013 r. Komisja Europejska przedstawiła wniosek dotyczący rozporządzenia w sprawie Eurojustu. W marcu 2015 roku Rada przyjęła częściowe podejście ogólne obejmujące postanowienia zawarte w projekcie rozporządzenia z wyjątkiem przepisów dotyczących EPPO. Eurojust nadal wnosił swój wkład w negocjacje instytucji UE na podstawie swojego doświadczenia między innymi w zakresie ochrony danych.

Komisja Europejska uruchomiła projekt legislacyjny dotyczący ustanowienia EPPO równoległe z wnioskiem dotyczącym rozporządzenia w sprawie Eurojustu z uwzględnieniem art. 86 TFUE, który stanowi, że przyszła Prokuratura Europejska może zostać ustanowiona w oparciu o Eurojust. Funkcjonalny związek między przyszłą prokuraturą EPPO a Eurojustem oraz jej wpływem na działalność i zasoby Eurojustu są nadal rozważane przez instytucje UE. Eurojust dzieli się swoim wkładem i obawami z instytucjami UE na podstawie swojej fachowej wiedzy.

Cytat z raportu końcowego EY:

„Eurojust jest w pełni skuteczną organizacją, która ciągle, raz po raz, osiąga sukcesy w swojej podstawowej pracy operacyjnej. Ogólna liczba spraw prowadzonych przez Eurojust stale rośnie (wzrost z 1085 w roku 2007 do 1804 spraw w 2014 roku), co świadczy o dobrej reputacji tej instytucji i zaufaniu, jakie organizacja ta zdobyła u władz krajowych, a także o wartości dodanej, jaką była w stanie zaoferować”.

Dalsze działania w związku z konkluzjami Rady

W lipcu Rada WSiSW przyjęła [projekt Konkluzji dotyczących Sprawozdaniu Eurojustu za rok 2014](#). Więcej informacji na ten temat można znaleźć poniżej w obszarach, w których Rada zwróciła się do Eurojustu, aby zintensyfikować jego pracę lub przedstawić zalecenia.

Wzmacnianie zdolności operacyjnych

- ▶ Opracowanie Instrukcji operacyjnej w celu poprawy efektywności i skuteczności Eurojustu, łącznie z wytycznymi dotyczącymi spotkań koordynacyjnych;
- ▶ Eurojust regularnie monitoruje i ocenia wykorzystanie OCC przez władze krajowe. Jednostka OCC ma być wykorzystywana przez właściwe organy krajowe, aby skontaktować się z odpowiednim przedstawicielem krajowym Eurojustu w nagłych sprawach poza godzinami pracy. OCC odpowiada w języku rozmówcy i przekazuje rozmowę krajowemu przedstawicielowi OCC będącemu na służbie. Zewnętrzna ocena Eurojustu dochodzi do wniosku, że jak dotąd korzystanie z OCC było stosunkowo ograniczone. Z przedstawicielami krajowymi można się było skontaktować przez 24 godziny na dobę przez 7 dni w tygodniu jeszcze przed ustanowieniem OCC. Eurojust wniósł swój wkład w negocjacje w sprawie tekstu rozporządzenia w sprawie Eurojustu, sugerując usunięcie frazy „*Za pośrednictwem jednego punktu kontaktowego OCC w Eurojuście*” ponieważ ogranicza to stosowanie alternatywnych rozwiązań;
- ▶ Rozpoczęto prace nad ulepszonym, łatwiejszym w obsłudze formularzem do art. 13, uwzględniając odpowiednie rekomendacje z szóstej rundy ewaluacyjnej w państwach członkowskich;
- ▶ Została opracowana nowa funkcjonalność CMS w celu wzmocnienia zdolności Eurojustu do udostępniania informacji zwrotnych władzom krajowym w związku ze zgłoszeniami dot. art. 13. To nowe rozwiązanie pozwala na wykrycie przez CMS powiązań z dnia na dzień i umożliwia maksymalizację liczby przydatnych rezultatów wyszukiwania;
- ▶ W 2015 roku zaczęły działać dwa bardziej bezpieczne połączenia sieciowe między Eurojustem a państwami członkowskimi (Hiszpanią i Luksemburgiem), co w sumie daje 13 połączeń;
- ▶ Stworzono dwie zaktualizowane wersje CMS mające na celu wesprzeć realizację art. 12 decyzji ustanawiającej Eurojust zgodnie z przepisami dotyczącymi ochrony danych Eurojustu. Eurojust kontynuował badanie bardziej opłacalnych sposobów na to, aby członkowie ENCS, a głównie korespondenci krajowi Eurojustu, mogli uzyskać dostęp do CMS;
- ▶ Korespondenci krajowi Eurojustu są regularnie informowani o krajowych wytycznych dotyczących wykonania art. 13 i rozdziale spraw między Eurojustem a EJN. Dalsze informacje na temat funkcjonowania ENCS w państwach członkowskich można znaleźć w *Fiches Suédoises*. Wszystkie informacje dostępne są w zastrzeżonym obszarze sieci Extranet Eurojustu;
- ▶ Wewnętrzne plany działania zostały opracowane w celu wdrożenia w sposób terminowy i efektywny zaleceń szóstej rundy wzajemnych ocen i zewnętrznej oceny Eurojustu.

Obszary przestępczości: terroryzm — zagraniczni bojownicy terrorystyczni i cyberprzestępczość

- ▶ Zwiększona wymiana informacji zgodnie z decyzją Rady 2005/671/WSiSW;
- ▶ Przygotowany przez Eurojust *Monitor wyroków za przestępstwa związane z terroryzmem 2015*;
- ▶ Trzeci raport Eurojustu na temat zagranicznych bojowników terrorystycznych
- ▶ Stowarzyszenie z punktem koordynacyjnym Europolu ds. podróźników;
- ▶ Wkład Eurojustu w *TE-SAT*;

- ▶ Spotkanie taktyczne *Na rzecz wspólnej reakcji wymiaru sprawiedliwości wobec działalności zagranicznych bojowników*;
- ▶ Coroczne spotkanie strategiczne korespondentów krajowych Eurojustu ds. terroryzmu;
- ▶ Wyznaczenie punktów kontaktowych z Algierii, Chile, Iraku, Jordanii, Libanu, Autonomii Palestyńskiej i z Arabii Saudyjskiej;
- ▶ Oddelegowanie przedstawiciela Eurojustu do EC3;
- ▶ Wspólne opracowanie Eurojust-Europol, *Wspólne wyzwania w sprawach o cyberprzestępczość*;
- ▶ Ocena wpływu dot. unieważnienia dyrektywy w sprawie zatrzymywania danych z 2006 r.;
- ▶ Spotkanie taktyczne na temat *Terytorialności w cyberprzestrzeni oraz dopuszczalności elektronicznych środków dowodowych w postępowaniach sądowych związanych z cyberprzestępczością*;
- ▶ Spotkanie Eurojustu *W kierunku sądowej sieci ds. cyberprzestępczości*;
- ▶ Udział w siódmej rundzie wzajemnych ocen poświęconych cyberprzestępczości.

Współpraca z partnerami EJN, Europolem i OLAF.

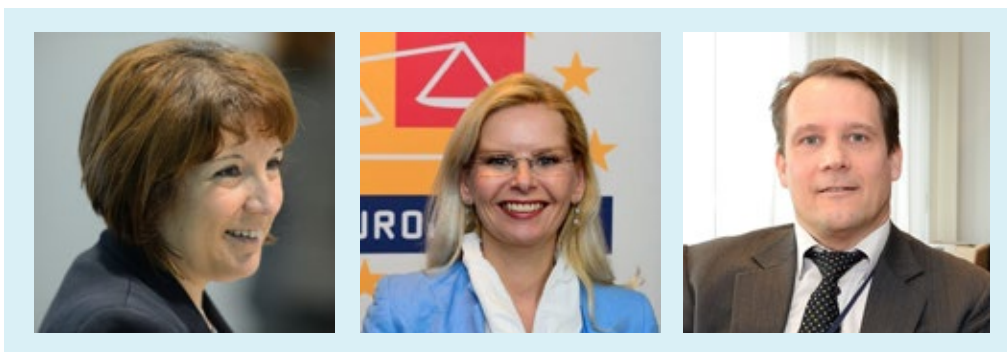
- ▶ Wspólne opracowanie EJN/Eurojustu *Pomoc w zakresie współpracy międzynarodowej w sprawach karnych dla praktyków: Opracowanie EJN i Eurojust „Co możemy dla Ciebie zrobić?”* przetłumaczone na wszystkie języki urzędowe UE i dostępne na obu witrynach internetowych;
- ▶ Eurojust i EJN skoordynowały swoje wewnętrzne plany działania, aby uwzględnić działania następcze w związku z zaleceniami szóstej rundy wzajemnych ocen;
- ▶ Europol wziął udział w 99 spotkaniach koordynacyjnych oraz w pięciu centrach koordynacyjnych i był zaangażowany w 34 sprawy prowadzone przez Eurojust;
- ▶ Formalne związki z 24 z 29 punktów kontaktowych Europolu i aktywny udział w rozwoju OAP 2016;
- ▶ OLAF uczestniczył w pięciu spotkaniach koordynacyjnych i współpracował z Eurojustem przy 20 sprawach; pierwszy JIT z udziałem OLAF.

Współpraca z państwami trzecimi

- ▶ Zwiększone zaangażowanie państw trzecich w sprawy Eurojustu, spotkania koordynacyjne, centra koordynacyjne i zespoły JIT;
- ▶ Oddelegowanie prokuratora łącznikowego przy Eurojuście dla Szwajcarii;
- ▶ Sfinalizowane negocjacje w sprawie umów o współpracę z Ukrainą i Czarnogórą;
- ▶ Sieć punktów kontaktowych przy Eurojuście rozszerzyła się na 39 państw trzecich;
- ▶ Seminarium pt.: *Zastosowanie wzajemnej pomocy prawnej i umów o ekstradycję między UE a USA*;
- ▶ Eurojust omówił szerzej rolę i status prawny sędziów łącznikowych Eurojustu w państwach trzecich, w tym kryteria wyboru państw trzecich, do jakich mają zostać oddelegowani; Eurojust kontynuował prace nad techniczną stroną tej kwestii na rzecz przyjęcia, w porozumieniu z Komisją Europejską, uzgodnień wykonawczych zgodnie z art. 27a ust. 4 decyzji ustanawiającej Eurojust;
- ▶ Eurojust wspiera szereg projektów na Bałkanach Zachodnich.

Dziękujemy i do zobaczenia

Dziękujemy **Donatelli Frendo Dimech**, dawniej przedstawicielce krajowej z *Malty*, **Ingrid Maschl-Clausen**, dawniej przedstawicielce krajowej z *Austrii* i **Harri'emu Tiesmaa**, dawnemu przedstawicielowi krajowemu z *Finlandii* za ich pracę i wartościowy wkład w działalność Eurojustu.

Dziękujemy **Teresie – Angeli Camelio** i **Pietro Suchanowi** asystentom Przedstawiciela *Włoch* w Eurojust za ich prace dla Przedstawicielstwa włoskiego oraz ich cenny wkład w funkcjonowanie Eurojustu.

© Eurojust, 2016

Wszelkie prawa zastrzeżone. Żaden fragment niniejszej publikacji nie może być powielany ani wykorzystywany w żadnej formie, ani z pomocą jakiegokolwiek techniki graficznej, elektronicznej czy mechanicznej, w tym w formie fotokopii, nagrań bądź zapisów w jakichkolwiek systemach składowania lub wyszukiwania danych, bez uzyskania wcześniejszej zgody Eurojustu.

Dziękujemy wszystkim jednostkom za wkład w sprawozdanie.

Zdjęcia: Barry Irvine, Jakov Minić (Eurojust); Shutterstock

ISBN: 978-92-9490-057-9

9 789294 900579

EUROJUST

Maanweg 174, 2516 AB Haga, Nederlandy

Tel.: +31 70 412 5000 - E-mail: info@eurojust.europa.eu - Internet: www.eurojust.europa.eu